

Programmabegroting 2023-2026 v2 10-11-2022

INHOUD

INLEIDING	4
FINANCIEEL OVERZICHT	6
PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE	11
1A. INWONERS EN BESTUUR.....	11
1B. Samen leven.....	13
1c. Kerngericht en ondersteunend.....	18
1D. Een veilige gemeente.....	18
Programmaoverzicht Wat gaat het kosten.....	21
PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE	26
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	26
2b. ECONOMISCHE VITALITEIT	28
2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE	28
Programmaoverzicht Wat gaat het kosten.....	31
PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE	33
3A. WONEN EN LEEFOMGEVING	33
3B DUURZAAMHEID EN MILIEU	38
3C BEHEER EN ONDERHOUD	39
Programmaoverzicht Wat gaat het kosten.....	41
PROGRAMMA 4. EEN FINANCIEEL GEZONDE GEMEENTE.....	44
Programmaoverzicht Wat gaat het kosten.....	46

Paragraaf A: Weerstandsvermogen en risicomanagement	48
Paragraaf B: Lokale heffingen	53
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen	66
Paragraaf D: Financiering	70
Paragraaf E: Grondbeleid	75
Paragraaf F: Verbonden partijen	78
Paragraaf G: Bedrijfsvoering.....	85
 Bijlage 1: Baten & lasten per taakveld	 87
Bijlage 2: Overzicht algemene dekkingsmiddelen	91
Bijlage 3: Overzicht incidentele baten en lasten	92
Bijlage 4: Mutaties investeringen & Meerjarig Investeringsplan	93
Bijlage 5: Overzicht stand reserves en voorzieningen.....	95
Bijlage 6. Saldo ontwikkeling tot aan raad 04 maart 2021	96
Bijlage 7. Afkortingen	97

INLEIDING

Beste inwoners en raadsleden van de gemeente Bergen,

Wij zijn in maart gestart met een nieuwe raadsperiode. Tijdens de onderhandelingen is gekozen voor een raadsbreedakkoord dat vooral bestaat uit procesafspraken en het breed werven van wethouders. Dit heeft gevolgen voor de inhoud van de begroting die voor u ligt. Niet alle gewenste onderwerpen zijn nog verwerkt omdat bij het opstellen van de begroting het raadsbreedakkoord nog niet is vastgesteld.

Eén van de grootste wensen van de raad is om bij een aantal beleidsontwikkelingen nauw betrokken te willen worden en vooraf als raad de kaders te geven. Deze werkwijze is intensiever en vraagt meer ambtelijke capaciteit waardoor dit niet voor alle onderwerpen kan gaan gelden. Daarom is afgesproken dat deze werkwijze gaat gelden voor ongeveer 20 % van de onderwerpen. De overige 80% van de onderwerpen wordt door ons college voorbereid en via de normale besluitvormingsprocedures aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd.

Daarnaast staat de wereld om ons heen niet stil. Op dit moment zijn er meer thema's die veel, ook landelijke, aandacht vragen en tot onzekerheid leiden met betrekking tot financiën en het behalen van doelstellingen.

Het gaat bijvoorbeeld om de oorlog in Oekraïne, de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders, de krapte op de woningmarkt, de hoge energiekosten en inflatie, de krapte op de arbeidsmarkt en de stikstofproblematiek.

Meerjarige sluitende begroting

Voor u ligt de Begroting 2023 met een omvang van circa € 91 miljoen. Wij presenteren een structureel sluitende begroting voor het jaar 2023. Dat betekent dat de inkomsten en uitgaven in

evenwicht zijn. Een behouden financieel beleid ligt hieraan ten grondslag.

Vanaf 2026 is er nog een tekort. Hopelijk wordt in de septembercirculaire duidelijkheid gegeven over de financiën voor de gemeenten vanaf 2026.

Maatschappelijke instellingen en hoge energielasten

Wij willen op deze plaats één van de landelijke thema's die voor een grote onzekerheid zorgen aanstippen. Naast inwoners van de gemeenten treffen de hoge energielasten ook onze maatschappelijke instellingen. Aan de werkorganisatie is gevraagd om te onderzoeken op welke wijze de gemeente deze instellingen kan ondersteunen. Dit werkt twee kanten op. Naast een mogelijke vergoeding van de extra kosten worden de instellingen ook ondersteund bij het besparen van energie. Ook zij moeten zuiniger aan doen om op die wijze een bijdrage te leveren. Er ligt op het moment van het vaststellen van deze begroting nog geen concreet plan. Dat hopen we voor het einde van het jaar gereed te hebben.

De lokale lasten

Wij streven naar zo laag mogelijke lasten voor onze inwoners.

OZB

Voor 2023 is bij de kadernota besloten om de OZB niet mee te laten stijgen met de actuele inflatie maar slechts met 2% te verhogen.

Rioolheffing

Ook de stijging van de rioolheffing wordt voor 2023 beperkt tot 2% door inzet vanuit de voorziening. In 2023 wordt een nieuw GRP aan uw raad voorgelegd waaruit de tarieven voor 2024 en verder volgen.

Afvalstoffenheffing

Voorgesteld wordt om het tarief afvalstoffenheffing in 2023 met 2% te verlagen. Hiervoor is het noodzakelijk om minimaal € 140.000 extra in de voorziening afvalstoffenheffing te storten omdat die anders negatief wordt.

Voorgesteld wordt om in plaats van de € 140.000, in totaal een extra storting van € 550.000 te doen in de voorziening afvalstoffenheffing.

Hierdoor kan het tarief in 2023 met 2% omlaag en in 2024 nog eens met circa 3% en wordt de voorziening op peil gebracht.

Onzekerheden

Er is nog altijd een aantal financiële onzekerheden waar de gemeente weinig tot geen invloed op heeft.

Zoals het effect van de invoering van de omgevingswet.

Of het wel of niet ontvangen van extra budgetten voor het zogenoemde WMO abonnementstarief, de bevrozing of afschaffing van de opschalingskorting, het effect van de nieuwe inkoop jeugdhulp vanaf 2023, het wel of niet structureel worden van de extra inkomsten jeugdhulp (dit mag nu wel voor 100% worden opgevoerd, maar het is nog steeds niet zeker dat we het krijgen).

De herijking van het gemeentefonds wordt met ingang van 2023 ingevoerd. In 2023 zorgt dit voor een korting van € 7,50 per inwoner en voor 2024 en 2025 € 15 per inwoner. In 2025 wordt duidelijkheid verwacht hoe vanaf 2026 de invoering van het verdere nadeel vorm wordt gegeven. Het nadeel voor Bergen is in totaal berekend op ongeveer € 96 per inwoner in totaal. Waarvan in 2025 dan € 37,50 is gerealiseerd.

Projecten

Er zijn in deze begroting geen wijzigingen met betrekking tot de verschillende projecten opgenomen. Het gaat dan om onder andere de voetbalfusie in de Egmond, Dorp en Duin en de Scholtenlocatie en de Harmonielocatie Bergen. Hoe met deze onderwerpen verder te gaan is op het moment van opstellen van deze begroting nog niet bekend. Het is aan het nieuwe college om hier voorstellen aan de raad te doen die passen binnen het nog vast te stellen raadsbreedakkoord.

Met een vriendelijke groet namens het college,

Marco Wieseahn
Wethouder Financiën

FINANCIEEL OVERZICHT				
N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2023	2024	2025	2026
Stand begrotingssaldo na raad 8 maart 2022	73 N	592 N	1.746 N	1.787 N
Bomen Oude Hof n.a.v. motie raad	19 N	0 N	0 N	0 N B&W 22-03-22
KN 2023 Collegedeel	52 N	18 N	200 V	317 V B&W 24-05-22
Kwartiermaker Kunst en Cultuur deels doorschuiven naar 2023	20 N	0	0	0 B&W 31-05-22
NAG 2022	20 N	4 N	19 V	0 Raad 07-06-22
Parkeerbeleid (na amendering)	46 V	17 V	46 V	47 V Raad 07-06-22
Exploitatie overeenkomst de Beeck	89 V	88 V	87 V	86 V B&W 21-06-22
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 2 juni 2022	50 N	511 N	1.395 N	1.337 N
Bijdrage overkapping 3 banen nieuw park bij fusie TC Bergen & BSV	100 N	0	0	0 Raad 07-07-22
Meicirculaire 2022	3.126 V	4.042 V	4.905 V	450 V Raad 07-07-22
Stand begrotingssaldo na raad 7 juli 2022	2.976 V	3.532 V	3.510 V	888 N
Huurovereenkomsten strand	39 V	22 V	22 V	22 V B&W 12-07-22
Kadernota 2023 raad 9 na amendering	1.242 V	281 V	792 V	266 V Raad 07-07-22
Stand begrotingssaldo na raad 12 juli 2022	4.257 V	3.834 V	4.324 V	599 N
Regionaal indicatie team (RIT)	11 N	11 N	11 N	11 N B&W 30-08-22
Begroting 2023 collegedeel	149 N	82 N	65 N	64 N B&W 20-09-22
Firap 2022 collegedeel	28 V	115 V	116 V	117 V B&W 08-11-22
Aankoop en sloop pand Paardemarkt 19, voor plein Schoorl	40 N	0	0	0 Raad 17-11-22
Septembercirculaire 2022	679 V	392 V	144 V	1.248 V Raad 10-11-22
Begroting 2023 raad	1.790 N	398 V	229 N	315 N Raad 10-11-22
Verwachte stand begrotingssaldo na begrotingsraad 10 november	2.973 V	4.646 V	4.277 V	375 V
Saldo incidentele lasten minus incidentele baten (zie bijlage 3)	1.806 V	500 V	0	0
Saldo voor toetsing provincie i.v.m. structureel sluitend begrotingsjaar	4.779 V	5.146 V	4.277 V	375 V

Totaal overzicht baten lasten per programmaonderdeel

	Programmaonderdeel Bedragen x 1.000	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026
	Baten en lasten												
1a	Inwoners en bestuur	303	3.136	-2.834	612	3.339	-2.726	807	3.498	-2.691	882	3.556	-2.674
1b	Samen leven	6.592	32.847	-26.255	6.516	33.775	-27.259	6.539	33.350	-26.811	6.583	33.368	-26.785
1c	Kerngericht en ondersteunend		74	-74		75	-75		76	-76		77	-77
1d	Een veilige gemeente	56	4.176	-4.120	57	4.242	-4.185	58	4.309	-4.251	59	4.422	-4.362
2a	Cultuur, Recreatie en toerisme	884	3.027	-2.143	900	2.549	-1.650	1.008	2.624	-1.616	1.030	2.646	-1.616
2b	Economische vitaliteit	79	405	-326	80	333	-253	81	341	-260	81	345	-263
2c	Een bereikbare gemeente		1.338	-1.338		1.341	-1.341		1.379	-1.379		1.398	-1.398
3a	Wonen en leefomgeving	2.633	5.255	-2.622	1.718	4.010	-2.292	864	3.402	-2.538	883	3.420	-2.537
3b	Duurzaamheid en milieu	9.561	9.132	429	9.103	8.256	847	9.193	8.357	836	9.331	8.502	829
3c	Beheer en onderhoud	2.739	10.936	-8.197	2.757	11.199	-8.442	1.105	11.485	-10.380	1.127	11.692	-10.565
4a	Algemene dekkingsmiddelen	69.068	976	68.092	70.197	747	69.450	71.456	882	70.574	68.748	903	67.845
4b	Overhead	45	13.057	-13.012	46	13.351	-13.305	47	13.613	-13.566	48	13.877	-13.829
4c	Overig	0	1.284	-1.284	0	874	-874	0	1.445	-1.445	0	2.025	-2.025
4d	Onvoorzien		10	-10		10	-10		10	-10		10	-10
4e	VPB	0	37	-37	0	38	-38	0	39	-39	0	41	-41
	Saldo Baten en lasten	91.959	85.690	6.269	91.986	84.138	7.848	91.158	84.809	6.349	88.771	86.279	2.492
	Mutaties reserves												
1a	Inwoners en bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1b	Samen leven	360	157	204	510	157	354	0	157	-157	0	157	-157
3a	Wonen en leefomgeving	142	0	142	75	0	75	45	0	45	0	0	-0
3b	Duurzaamheid en milieu	0		0	0		0	0		0	0		0
3c	Beheer en onderhoud		1.691	-1.691		1.691	-1.691		20	-20		20	-20
4c	Overig	0	1.951	-1.951	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940
	Saldo Mutaties reserves	502	3.799	-3.297	585	3.787	-3.202	45	2.117	-2.072	0	2.117	-2.117
	Resultaat	92.461	89.489	2.973	92.571	87.925	4.646	91.203	86.925	4.277	88.771	88.396	375

Totaaloverzicht financiële mutaties raadsbevoegdheid

aut = autonoom, nb=nieuw beleid, N = nadeel, V= voordeel, I = incidenteel en S = structureel.

1 =1.000 korte omschrijving				2022		2023		2024		2025		2026		I/S	
aut	1a	.1	Huur verkiezingslocaties		0		44	N	9	N	125	N	125	N	S
nb	1b	.1	Iedereen doet mee: verstevigen sociale basis		0		143	N	97	N	74	N	52	N	S
nb	1b	.2	Welzijn op recept		0		29	N	29	N	29	N	29	N	S
aut	1b	.3	Regiotaxi		0		100	V	100	V	100	V	100	V	S
aut	1b	.4	Preventief Jeugdbeleid		0		27	N	27	N	27	N	27	N	S
aut	1b	.5	Leerlingenvervoer		0		120	N	120	N	120	N	120	N	S
aut	1b	.6	Wmo begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning		0		190	N	208	N	214	N	214	N	S
aut	1b	.7	Wmo begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning		0		482	N	482	N	482	N	482	N	S
aut	1b	.8	Strategische koers sociaal domein / doorontwikkeling		0		169	N	173	N	177	N	182	N	S
aut	1b	.9	Indexatie electra en gas voor dit PO		0		130	N	130	N	130	N	130	N	S
aut	1d	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO		3	V	3	V	2	V	3	N	37	N	S
aut	1d	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO		0		84	N	84	N	84	N	84	N	S
aut	2a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO		0		1	V	18	N	17	N	17	N	S
aut	2a	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO		0		16	N	16	N	16	N	16	N	S
aut	2b	.1	Fundament en maatwerk aanleveren voor een vitale economische kernen		0		75	N	0		0		0		I
aut	2c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO		0		0	V	0	V	0	V	0	V	S
aut	2c	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO		0		32	N	32	N	32	N	32	N	S
aut	2c	.3	Verhoging bijdrage coöperatie parkeerservice		0		62	N	63	N	64	N	65	N	S
aut	3a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO		0		0		0	N	1	N	1	N	S
aut	3a	.2	Leges omgevingsvergunningen reguliere stroom 780K		0		55	V	71	V	87	V	103	V	S
aut	3a	.4	Leges omgevingsvergunningen projecten 2023 827K & 2024 293K		0		108	N	293	V	0		0		S
aut	3b	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO		0		0		0		0		0		S
aut	3b	.2	Rioolheffing		0		25	V	58	V	42	V	58	V	S

1 =1.000 korte omschrijving				2022		2023		2024		2025		2026		I/S	
nb	3b	.3	Afvalstoffenheffing		0		477	N	23	V	9	V	10	V	S
aut	3b	.4	Budget klimaat is PM tot budget in septembercircularie bekend wordt.				PM		PM		PM		PM		S
aut	3c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO		0		213	V	57	V	20	N	22	N	S
aut	3c	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO		0		330	N	330	N	330	N	330	N	S
nb	4	.1	Inzet nieuwe communicatie middelen		0		70	N	72	N	73	N	75	N	S
aut	4	.2	Deelname gemeente Castricum aan Nieuw Tij		0		42	V	42	V	42	V	42	V	S
aut	4	.3	Tegenboeking mutaties omslagrente		0	N	33	N	14	V	43	V	45	V	S
aut	4	.4	Inzet stelpost indexatie (meicircularie 2022) vanaf 2023		0		1.600	V	1.600	V	1.600	V	1.600	V	S
aut	4	.5	Jeugdzorg 100% extra jeugdbudget uit arbitrage		0		0		350	V	320	V	230	V	S
aut	4	.6	BTW koepelvrijstelling structureel opnemen		0		280	N	290	N	300	N	310	N	S
aut	4	.7	BTW koepelvrijstelling incidenteel t/m 2021		0		970	N	0		0		0		I
aut	4	.8	Rentekosten		0		195	V	121	V	0		0		S
aut	4	.9	Indexatie electra en gas voor dit PO		0		154	N	154	N	154	N	154	N	S
			Totaal				1.790	N	398	V	229	N	315	N	

Programma 1 Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Wat willen we bereiken

De gemeente Bergen wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. Dienstverlening, participatie en communicatie gaan hand in hand. We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken: 'Digitaal waar het kan, menselijk waar wenselijk'
- we gaan voor inclusiviteit, iedereen kan meedoen
- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel
- informatie is openbaar en transparant; ook als iets niet goed gaat
- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk in en bij het beleidsproces.

We streven ernaar dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gezien, begrepen en positief verrast voelen.

Wat gaan we daarvoor doen

We breiden onze digitale dienstverlening uit met een toename van het aantal e-formulieren, onder andere voor Burgerzaken producten, inclusief de digitale aanvraag rijbewijzen. We starten een pilot met een Persoonlijk Inwoners Portaal (PIP), waarmee de inwoner zicht heeft op zijn eigen gegevens en in een aantal lopende zaken bij de gemeentelijke overheid.

Via de inzet van al onze contactkanalen maken we onze dienstverlening voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk en moet

het voor iedereen mogelijk zijn om met ons in contact te komen en goed te worden geïnformeerd.

We bieden ondersteuning aan mensen die hulp nodig hebben bij deze digitalisering of bieden een alternatief. We denken na over een Bergense-brigade die bij de mensen langs gaat of die beschikbaar is tijdens diverse spreekuren op het gemeentehuis of elders in de gemeente (bijvoorbeeld in de bibliotheek). Een ambitie voor langere termijn is de Bergense-brigade bus die in de kernen rijdt. In 2022 toetsen we de MijnBergen app bij het inwonerspanel. Op basis daarvan ondernemen we in 2023 stappen voor de doorontwikkeling of andere aanpassingen aan de MijnBergen app.

Het in contact zijn met inwoners en ondernemers vraagt continue aandacht zowel online als offline. In deze tijd waarin digitalisering de lijn is, wordt persoonlijke aandacht, het in gesprek zijn en reageren op dat wat speelt nog belangrijker. We gaan de communicatie verder digitaal professionaliseren. We peilen wat er leeft onder onze doelgroepen zodat we daar beter op kunnen inspelen. En we meten de effecten van onze communicatie, om die verder te kunnen verbeteren. Daarmee wordt onze communicatieaanpak proactiever (en gepland), op het moment dat er nog invloed is, bijvoorbeeld door over het proces te communiceren. En kunnen we inwoners beter betrekken.

Communicatie is van groot belang: duidelijke boodschappen, heldere informatie, afgestemd op de doelgroep die het betreft, een keuze in de communicatie momenten, de juiste middeleninzet per project, in gesprek gaan met inwoners, de basisinformatie op orde hebben en toegankelijke communicatie. Het maakt dat inwoners het begrijpen en vertrouwen hebben in de overheid. Communiceren in samenhang en met focus maakt het voor inwoners en ondernemers ook makkelijker om te volgen wat de gemeente doet. Daarnaast

maakt ons college beloften en afspraken waar en wil hij de voortgang laten zien. De gemeente (en ook college en raad) maakt concreet en duidelijk waar zij mee bezig is en waarom, zodat inwoners, ondernemers in staat worden gesteld daar op te reageren; uitleggen en reageren dus (participatie). Daarbij hoort ook het monitoren van de kanalen en het maken van een gewogen omgevingsbeeld. Nieuwe middelen en kanalen, passend in deze 'snelle' tijd, waar verandering voorop staat, moeten daarin meegenomen worden. Ook qua toegankelijkheid en begrijpbaarheid, is het wenselijk om meer met beeldende content en korte video's te werken. Daarom gebruiken we reels (korte video's) en veel beeldende content. Voor de uitvoering van deze opgave zet de gemeente extra middelen in.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

We toetsen onze dienstverlening door middel van steekproefsgewijze klanttevredenheidsonderzoeken. We streven ernaar dat 80% van de inwoners die het KTO (klanttevredenheidsonderzoek) invult, een waardering van een 8 geeft voor het contact met het KCC (Klantcontactcentrum) en dat 80% van de klanten een 9 scoort voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan tevens aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen 2 werkdagen de klant terug te bellen. We toetsen steekproefsgewijs bij inwoners of onze brieven, mailings, berichten op de gemeentepagina's, websites en social media leesbaar en begrijpelijk zijn. Ons 'imago' meten we af aan de statistieken op onze digitale (social) media kanalen.

(Regionale) samenwerking

Wat willen we bereiken

De komende jaren staat de gemeente voor grote opgaven. Om de grote opgaven aan te kunnen is een stabiel college nodig en samenwerking op regionaal en bovenregionaal niveau. We willen bereiken dat de gemeente een rol van betekenis speelt in de regionale

samenwerkingen en een goede gesprekspartner is, voor het behartigen van het grotere belang en op deze manier tegelijkertijd de belangen van de gemeente Bergen op de kaart te zetten.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2023 richten we ons op:

- a. Proactieve deelname van de collegeleden in de besturen en overlegstructuren van de gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen;
- b. Proactieve inzet vanuit het college en de gemeenteraad in het (boven)regionale implementatietraject van de gewijzigde wet gemeenschappelijke regelingen;
- c. Proactieve inzet van de collegeleden en vertegenwoordigers vanuit de gemeenteraad in de Regionale Raadswerkgroep Regio Alkmaar voor de uitvoering van de focusagenda Regio Alkmaar. Volgens de in het convenant vastgelegde governance en volgens de regionaal gemaakte afspraken over het bestuurlijk trekkerschap (voor meer informatie over de inzet op de inhoudelijke focusonderwerpen wordt verwezen naar programma 2 en 3 van de begroting).
- d. Het zorgen voor frequente informatie-uitwisseling en afstemming tussen college en gemeenteraad (in verbinding staan) met betrekking tot regionale samenwerking.
- e. Uitvoering geven aan de afspraken die zijn en worden gemaakt om Samen Sterk(er) te worden in de BUCH-samenwerking;
- f. Van de werkorganisatie BUCH vragen we om bestuurders te adviseren en faciliteren, opdat die zich comfortabel voelen in de diverse bestuursorganen en de rol van bestuurder proactief invulling kunnen geven.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

In de afstemming tussen college en raad wordt de mate van samenwerking frequent getoetst en waar nodig bijgesteld. Daarbij worden de ervaringen uit de praktijk, de nieuwsbrieven, de verslagen die worden opgeleverd vanuit de governance afspraken en de dienstverleningsovereenkomsten als input gebruikt.

1B. SAMEN LEVEN

In de komende kabinetsperiode wordt door het rijk ingezet op verschillende thema's binnen het sociaal domein. Het versterken van de sociale basis, verbeteren van de wijkteams (bij ons doorontwikkeling sociaal team), aandacht voor specifieke doelgroepen, samenwerken in wijken en gebieden en het stimuleren van domein overstijgende samenwerking worden als belangrijke speerpunten gezien. Speerpunten die gericht zijn om de sociale basis te verstevigen. Een ontwikkeling die prima aansluit op de koers van de gemeente Bergen. Ook het belang dat het kabinet hecht aan goede sturingsinformatie, sluit goed aan op de ontwikkelingen binnen dataontsluiting en het werken met dashboards zoals we binnen de gemeente Bergen kennen.

Coronacrisis en gevolgen sociaal domein

Covid-19 heeft gevolgen (gehad) voor het sociaal domein. Met name jongeren hebben problemen gekregen op het gebied van mentale gezondheid. Mede hierdoor is de psychische problematiek toegenomen, evenals de ambulante hulpverlening. Ook is er sprake van onderwijsachterstanden die zich binnen alle typen van onderwijs voordoen. Het Nationaal Programma Onderwijs is gestart in 2021 en loopt door tot schooljaar 2024/2025. In schooljaar 2023 en mogelijk 2024 lopen er nog diverse programma's op de scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Ook andere kwetsbare groepen zoals ouderen en mensen met een beperking voelen in meer of mindere mate nog steeds de effecten van de pandemie, bijvoorbeeld doordat steunnetwerken zijn weggefallen of veranderd. Naar verwachting lopen deze effecten door in 2023 en verder.

Oorlog in Oekraïne en gevolgen sociaal domein

De oorlog in Oekraïne heeft ook gevolgen voor het sociaal domein. Allereerst voor hulp- en ondersteuningsvragen voor het sociaal team. Er wordt een extra beroep gedaan op voorzieningen voor kinderopvang en onderwijs. Psychische hulp- en

ondersteuningsvragen nemen toe zowel in kwantiteit als in complexiteit.

Wat willen we bereiken?

De kernboodschap van het integraal beleidskader 'Iedereen doet mee' luidt:

Iedereen in onze gemeente hoort erbij! Daarom is het belangrijk dat je mee kunt doen in je eigen omgeving, dat je iets kunt doen voor een ander en dat je hulp en ondersteuning krijgt als dat nodig is. Meestal kun je dat zelf of met hulp van vrienden, familie of vrijwilligers. Als dat niet (meer) lukt, dan is de Gemeente ervoor om met u mee te denken of u de weg te wijzen.

Om dat te bereiken zetten we samen met inwoners en onze netwerkpartners in op laagdrempelige activiteiten en ondersteuning, een stevige sociale basis, dichtbij huis. Dichtbij is daar waar mensen hun leven zo fijn mogelijk kunnen leven. In een omgeving waar mensen naar elkaar omkijken met ontmoetingen die daaraan bijdragen. Passende hulp of ondersteuning is zoveel mogelijk in de eigen omgeving beschikbaar. De gemeente helpt inwoners, als zij dit zelf niet (meer) kunnen, bij het regelen van die hulp en ondersteuning van familie, vrienden, buurtgenoten, vrijwilligers of professionals die past bij de situatie die er speelt. We zetten de leefwereld van de inwoner centraal, organiseren het eenvoudig, hebben de focus op het inzetten van preventie, (problemen voorkomen én klein houden) en maken keuzes in wat we doen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De activiteiten binnen de sociale basis raken aan álle aspecten van het dagelijkse leven, denk aan: het bestrijden van **eenzaamheid**, het bevorderen van meedoen en inclusie, passend onderwijs en volwasseneneducatie, opvoeding, werk, positieve gezondheid, sport

en bewegen, ondersteuning door vrijwilligers en mantelzorgers. De Koers leggen we vast in een nieuw integraal beleidskader 2023-2026 “Iedereen doet mee”. De inzet op **inclusie en positieve gezondheid** zijn centrale uitgangspunten in dit beleidskader. **Sport en bewegen, kunst en cultuur** zien we als **middel** om de doelen te bereiken.

Bij het beleidskader hoort een prioriteitenoverzicht. Hierin is inzichtelijk gemaakt op welke wijze een sociale basis en een passende hulp en ondersteuning wordt vormgegeven en bijdraagt aan de collegeprioriteiten binnen het sociaal domein. De structurele aanpak van eenzaamheidsbestrijding en de inzet van respijtzorg zijn hier onderdeel van. De lokale opgave wordt vervolgens geobjectiveerd in een **Gebiedsplan**. Er wordt ingezet op zichtbaarheid, communicatie en interactie met inwoners en maatschappelijke partners. Eén van de maatregelen is het werken met een communicatiekalender waarin we vastleggen wanneer en hoe we communiceren over de thema's van het integraal beleidskader en prioriteiten van het college.

Participatie, armoede en schuldhulpverlening

Inwoners krijgen te maken hebben met stijgende energiekosten en hogere kosten van levensonderhoud. Dit heeft gevolgen de financiële situatie voor een groot deel van onze inwoners. Dit kan er toe leiden dat er een groter beroep wordt gedaan op de gemeente rondom inkomensondersteuning en (schuld)hulpverlening. Met dit mogelijk financieel effect is in de begroting nog geen rekening gehouden.

De rijksoverheid moet maatregelen nemen om de gevolgen te dempen. De gemeente heeft hierin een beperkte taak. Zij heeft de taak om de toegang naar schuldhulpverlening zo goed mogelijk te organiseren. Armoede heeft vergaande gevolgen voor iemand zijn leven. Armoede kan effect hebben op gevoelens van schaamte en bijdragen aan een sociaal isolement. Binnen onze mogelijkheden

zorgen wij ervoor dat de gevolgen zo min mogelijk worden gevoeld. Hiervoor is onder andere het Jeugdfonds Sport & Cultuur beschikbaar en kan er een beroep worden gedaan op de bijzondere bijstand.

Wat willen we bereiken

Inwoners ontvangen ondersteuning wanneer zij dit niet zelf kunnen regelen of organiseren. Preventie en vroegsignalering vormen een belangrijk onderdeel van de dienstverlening aan onze inwoners. We geven actief voorlichting over de mogelijkheden om mee te blijven doen in de samenleving en aan de toegang tot de schuldhulpverlening. Dit gebeurt vanaf 1 januari 2023 via de nieuwe gemeenschappelijke regeling Zaffier. Zij bieden integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Door de huidige actualiteiten ligt er een belangrijke en grote opgave bij Zaffier.

Door middel van het project 'Check in' zorgen we dat jongeren gehoord en ondersteund worden in hun vragen ten aanzien van school, inkomen en werk. Dit moet er voor zorgen dat er minder jongeren onder de 27 jaar een beroep doen op de regelingen vanuit de participatiewet.

Wat gaan we daarvoor doen

Maatwerk in de uitvoering staat centraal: dat betekent dat de individuele situatie van een inwoner leidend is, medewerkers luisteren en denken mee in mogelijkheden en kansen, er wordt breed gekeken naar de hulpvraag; wetten, regels en beleid, geven kaders. Binnen bestaande wet- en regelgeving wordt gezocht naar maatwerk.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken.

- In 2023 is de toegang naar Zaffier voor inwoners met inkomensvragen beschikbaar voor alle onze inwoners.

- In 2023 is er een uitstroompercentage van 30% van alle bijstandsgerechtigden in de deelnemende gemeenten.
- In 2023 zijn we aangesloten zijn bij het actieplan brede schuldenaanpak.

Gezien de nieuwe positionering van Zaffier als gemeenschappelijke regeling komt dit onderdeel onder verbonden partijen terug.

Beheersmaatregelen

Wat willen we bereiken

Verdere implementatie van de beheersmaatregelen. Een belangrijk aspect hierbij is een andere werkwijze waarbij wij beter kijken naar de inzet en verstrekking van passende ondersteuning voor onze inwoners.

Wat gaan we daar voor doen

Een groot deel van de beheersmaatregelen is al ingevoerd, het resterende wordt als volgt geborgd:

- 1.Via de doorontwikkeling van het sociaal team die hoort bij de strategische koers van het sociaal domein;
- 2.Via doorontwikkeling van dashboards die de relevante sturings- en beleidsinformatie leveren met betrekking tot de vastgestelde doelstellingen.

Risico

De evaluatie van de eerder in de begroting verwerkte besparingsbedragen worden aan het begin van het vierde kwartaal geëvalueerd. Mogelijk kan dit nog leiden tot een bijstelling van de besparingsbedragen die nog niet in deze begroting verwerkt zijn.

De juiste jeugdhulp en passende ondersteuning

Wat willen we bereiken

Gezinnen met opvoed- en opgroevragen worden zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving voorzien van een antwoord en waar nodig passend ondersteund.

Wat gaan we daar voor doen

De preventieconsulenten van gemeente en netwerkpartners zijn zichtbaar, aanwezig en beschikbaar als er opvoed- en opgroevragen zijn.

Het doel van de nieuwe inkoop jeugdhulp die in gaat per 1 januari 2023 - tevens de opdracht vanuit de raad – is om meer grip op de kwaliteit en de kostenontwikkeling van de jeugdhulp te krijgen. Het resultaat is ook dat het zorglandschap daardoor overzichtelijker is dan voorheen, zonder de diversiteit en keuzevrijheid te verliezen bij de lichtere vormen van jeugdhulp.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Meer hulpvragen die via algemene voorzieningen en/of informatie en advies zijn afgehandeld. Minder instroom naar jeugdhulp, gezinnen met complexe hulpvragen ontvangen eerder passende ondersteuning; jeugdhulp is zoveel mogelijk thuis-nabij.

Risico

In 2023 gaan de nieuwe contracten in voor de regionaal ingekochte jeugdhulp. Aan deze inkoop is een regionale en lokale implementatie verbonden. Het is nog niet bekend welke kosten hieraan verbonden zijn.

Ook de tarieven die met de nieuwe inkoop samenhangen, kunnen nog onvoldoende worden doorgerekend. Dit aangezien gewerkt gaat worden met een volledig nieuwe productstructuur, waarbij de lopende behandelingen per 1 januari 2023 omgezet moeten worden. Hierdoor is op dit moment nog niet bekend welke impact de gehanteerde tarieven hebben op de totale kosten van de jeugdhulp.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken

Integrale samenwerking binnen de BUCH werkorganisatie en met lokale en regionale partners ten behoeve van het huisvesten van ouderen en kwetsbare doelgroepen. Gericht op het creëren van voldoende betaalbare en geschikte woningen en woonmilieus die bijdragen aan meer zelf/samenredzaamheid, leefbaarheid in de buurt en het beheersbaar houden van maatschappelijke kosten.

Wat gaan we daar voor doen

Het vaststellen van een woonzorgvisie met aanbevelingen voor een wenselijk woning- en voorzieningenprogramma. We kunnen hier sturing aan geven met bestemmingsplannen, prestatieafspraken met Kennemer Wonen en zorginstellingen en afwegingskaders voor interne ambtelijke samenwerking en bestuurlijke besluitvorming.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Het sociaal domein is nauw betrokken bij het opstellen van de prestatieafspraken met Kennemer Wonen en de Huurderskoepel vanaf het Jaarplan 2023. De opgave op het gebied van Wonen en Zorg en de oplossingsrichtingen zoals beschreven in de woonzorgvisie, worden integraal onderdeel van de prestatieafspraken en betreffen niet alleen het hoofdstuk over Sociaal Maatschappelijke Opgaven.

Met regionale zorgorganisaties, zorgkantoren, gemeenten en woningcorporaties wordt gewerkt aan het opstellen van regionale prestatieafspraken tussen partijen ten behoeve van tenminste, een gedeeld beeld op de opgave huisvesting ouderen en kwetsbare doelgroepen, regionale afwegingskaders en pilotprojecten voor innovatieve huisvestingsprojecten. De samenwerking in het Pact Wonen met Zorg, commitment op leefbaarheid wordt voortgezet in de periode 2023-2025.

Bij de vaststelling van de woonzorgvisie wordt een voorstel gedaan dat betrekking heeft op de capaciteit die nodig is om deze visie uit te voeren

Inclusie

Wat willen we bereiken

Dat iedereen ongeacht leeftijd, gender, achtergrond of beperking mee kan doen in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen

Inclusie is een integraal thema, met als belangrijkste pijlers sociale en fysieke toegankelijkheid. Op dit thema werken sociaal en fysiek domein dan ook samen. De titel van het integrale beleidskader op sociaal is "Iedereen doet mee". Daarbij werken we binnen sociaal aan inclusie door het verstevigen van de sociale basis, waarbij de focus ligt op creëren van de randvoorwaarden en wegnemen van drempels voor die groepen inwoners voor wie meedoen niet vanzelfsprekend is of vanzelf gaat. De gebiedsplannen komen in een interactief traject tot stand samen met onder andere maatschappelijke partners, vertegenwoordigers van verschillende groeperingen, (waaronder mensen met een beperking). De op te stellen gebiedsplannen op sociaal geven inzicht in de opgave op gebied van inclusie en geven uitsluitel of naast de gebiedsplannen een aparte inclusieagenda nodig is om de politieke ambities op inclusie te bereiken.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Initiatieven en activiteiten staan open voor iedereen ongeacht leeftijd, gender, achtergrond of beperking. Dit leggen we onder andere vast in subsidieafspraken.

Welzijn op Recept

Wat willen we bereiken

Structureel betere samenwerking tussen het medische en sociaal domein.

Wat gaan we daarvoor doen

Welzijn op recept is een beproefde landelijke methodiek om de samenwerking tussen onder andere huisartsen en het sociaal domein te versterken. Met Welzijn op Recept krijgen patiënten met die met psyché-somatische klachten bij de huisartsen komen een verwijzing naar activiteiten of ondersteuning in de sociale basis als er bijvoorbeeld eigenlijk sprake is van sociale problematiek, denk aan eenzaamheid, schulden of ongezonde leefstijl. Met begeleiding van een welzijnscoach wordt een match gemaakt met de juiste ondersteuning. In Castricum heeft een succesvolle pilot gedraaid die vanaf 2023 structureel breder uitgerold wordt onder huisartsen in de hele BUCH. Daartoe zijn middelen aangevraagd bij de provincie, opgevoerde middelen in deze begroting zijn onderdeel van de gevraagde cofinanciering met de provincie.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Toename van het aantal huisartsen dat deelneemt aan Welzijn op Recept. Toename van het aantal doorverwijzingen van inwoners naar de sociale basis.

Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken

Realisatie van de in het Integraal Huisvestingsplan 2018-2022 opgenomen projecten:

- Ver- en nieuwbouw Kloosterpoort, Bergen - ten behoeve van het Petrus Canisius College en het Adriaan Roland Holst college
- Renovatie/nieuwbouw Bergense Scholengemeenschap, Bergen
- Nieuwbouw Integraal Kindcentrum (IKC) De Kiem, Egmond aan den Hoef

Wat gaan we daarvoor doen

Met de betrokken schoolbesturen, de VVNH voor de Kloosterpoort in Bergen, SOVON voor de Bergense Scholengemeenschap en Blosse voor het IKC in Egmond aan den Hoef, spreken we over de voorbereiding van deze projecten. Aan de schoolbesturen zijn voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld om de projecten verder uit te werken. Na uitwerking van de verschillende bouwplannen en de goedkeuring hiervan door uw raad worden aanvullende middelen aan gevraagd. Hier valt te denken aan kosten van verhuizing, tijdelijke huisvesting, bouwrijp maken van een nieuwbouw locatie, et cetera. Deze kosten dienen nog te worden geraamd. De in de meerjarenbegroting opgenomen bouwbudgetten worden in 2023 en verder aan de schoolbesturen beschikbaar gesteld zodra de plannen ten uitvoer worden gebracht.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Er zijn concrete bouwplannen in uitvoering voor passende en eigentijdse huisvesting op alle drie de locaties.

1C. KERNGERICHT EN ONDERSTEUNEND

Wat willen we bereiken

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn tevreden over hun woonomgeving, voelen zich betrokken bij hun gemeente en dragen daaraan actief bij. De relatie met de overheid is open en opbouwend en is gebaseerd op de waarden uit het participatiebeleid: gelijkwaardigheid, openheid, nabijheid, continuïteit, duidelijkheid en vertrouwen.

We kennen onze kernen en staan daar mee in nauw contact. We gebruiken de opgedane kennis voor beleids- en planvorming waarbij we de lokale expertise goed benutten. Hierbij houden we lokale verschillen en belangen in het oog.

Wat gaan we daarvoor doen

We werken volgens het vastgestelde participatiebeleid. Inwoners kunnen deelnemen aan planvorming en/of aan het concretiseren van plannen. Initiatieven vanuit wijken, buurten of kernen worden gestimuleerd en waar mogelijk gefaciliteerd.

We betrekken inwoners bij vraagstukken op een wijze die aansluit bij de huidige tijd. Hierbij doen we recht aan de mogelijkheden van onze inwoners: digitaal waar het kan, menselijk waar wenselijk. Om de beleidsdoelen te helpen realiseren, maken we onder andere gebruik van het participatieloket, de participatie checklist, de participatieparagraaf in bestuurlijke voorstellen en de participatiekalender.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Het participatieloket, de checklist, de paragraaf in bestuurlijke voorstellen en de kalender vormen vaste onderdelen in de werkprocessen. We gebruiken verschillende instrumenten zoals reguliere overleggen met dorpsverenigingen, ondernemersverenigingen en maatschappelijke organisaties, zoals fysieke inloopmomenten, fysieke en digitale enquêtes (via 'ikdenkmeemee') en het inwonerpanel. We leren van elk traject en voeren verbeteringen door.

1D. EEN VEILIGE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

We willen een zo veilig mogelijke samenleving en waar mogelijk meer inzetten op preventie. Dit betekent dat mensen zich veilig voelen in eigen huis en in het dorp. Dit vraagt om een gezamenlijke integrale aanpak van onder andere gemeente, politie, brandweer en woningbouwcorporatie én een sterke betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij het bestrijden van vandalisme, criminaliteit en overlast.

Wat gaan we daarvoor doen

Het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Bergen 2019 – 2022 dat door de raad is vastgesteld, is met een jaar verlengd. In dit beleid staan 9 thema's die extra aandacht krijgen. Door de corona- en Oekraïne crises is het niet mogelijk (geweest) op alle thema's voldoende capaciteit in te zetten, waardoor de prioritering is aangepast. Hieronder worden de thema's benoemd waarop komend jaar het zwaartepunt ligt.

Verder nemen we deel aan relevante projecten die vanuit het regionaal Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019 – 2022 worden geïnitieerd. Ook dit plan is met een jaar verlengd.

Daarnaast wordt gewerkt aan het opstellen van nieuwe Integrale beleidsplannen voor de periode 2024 – 2027. Hierbij worden raad en college betrokken.

Thema jeugd: het terugdringen van jeugdoverlast

Sinds het eerste coronajaar is een forse toename te zien van jeugdoverlast en dan met name tijdens mooi weer op de stranden en in de weekenden in de openbare ruimte. Door inzet van meer toezicht (inclusief cameratoezicht), veel overleg met politie, ondernemer(s) en andere ketenpartners is de situatie beheersbaar. De verhoogde inzet van (camera)toezicht leidt tot meer kosten. De verwachting is dat we vaker warmere dagen krijgen de komende jaren en dus vaker extra moeten inzetten.

Thema ondermijning

De bewustwording van ondermijning wordt zowel intern (medewerkers) als extern (inwoners en ondernemers) verder vergroot; dit is een continu proces. De aanbevelingen uit de weerbaarheidsscan worden geïmplementeerd, om zo de bestuurlijke- en interne weerbaarheid te optimaliseren.

We blijven stringent optreden tegen drugsproductie, drugshandel én mensenhandel. Drugslocaties worden bestuursrechtelijk aangepakt en gegevens kunnen met partners worden gedeeld door middel van het convenant Drugslocaties dat regionaal is vastgesteld. Het zicht op criminele activiteiten neemt toe door intensieve samenwerking met veiligheidspartners en het ontvangen van alle Meld Misdaad Anoniem-meldingen.

Het implementatieplan Bestuurlijk toezicht prostitutie heeft vertraging opgelopen omdat de Wet regulering sekswerk (Wrs) nog niet is vastgesteld. Tot die tijd vindt bestuurlijk toezicht op prostitutie binnen de eigen gemeente plaats binnen de nu al bestaande (wettelijke) mogelijkheden om controles uit te voeren. Vanuit deze situatie wordt doorgewerkt naar de realisatie van de ambitie uit het inrichtingsplan, afhankelijk van het proces van de invoering van de Wrs.

Thema brandveiligheid

De veranderopgave bij de brandweer heeft regionaal geleid tot een hoop onrust onder de vrijwilligers, inwoners, gemeenteraden en vakbonden. Inmiddels is afgesproken dat het proces wordt bijgesteld. Vanaf september 2022 wordt een open gesprek gevoerd met betrokkenen. De opbrengst van deze gesprekken wordt verwerkt en gedeeld met de medewerkers van de Veiligheidsregio, het bestuur en de gemeenteraden met als doel om samen tot een meer werkbare en meer gedragen risicogerichte organisatie te komen.

Thema horeca, veilig uitgaan en veilige evenementen

Uitgaan in de horeca en deelname aan evenementen is 2 jaar vrijwel niet mogelijk geweest. Nu uitgaan en evenementen weer zijn toegestaan, vergt het beduidend meer capaciteit om de veiligheid te waarborgen. In korte tijd moeten veel aanvragen beoordeeld worden; veel uitleg van regels is noodzakelijk; werkafspraken met ketenpartners wisselen regelmatig; nieuw publiek dat nu uitgaat kent de regels niet; er is een tekort aan personeel (beveiligers, verkeersregelaars, EHBO'ers) én vrijwilligers; omwonenden zijn kritischer geworden op overlast veroorzaakt door evenementen/horeca en regionale afstemming evenementen wordt steeds belangrijker. Ook bij dit thema is de urgentie van toezicht en controle groter geworden. Onderzocht wordt hoe dat zo efficiënt mogelijk georganiseerd kan worden.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

De politiecijsers en de Veiligheidsmonitor zijn belangrijke ijkpunten voor het veiligheidsbeleid. De Veiligheidsmonitor verschijnt 1x per twee jaar. De politiecijsers worden periodiek verstrekt aan de burgemeester als bevoegd gezag

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Bergen \(NH.\) \(waarstaategemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1b	1	Absoluut verzuim	1,3	0	1,7	2,1	2,5	2020	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	2	Relatief verzuim	13	12	11	10	19	2021	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,6	1,3	1,5	1,7	1,9	2021	%	DUO/Ingrado
1b	4	Niet-sporters	47,9	40,3	37,7	39,9	49,3	2020	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
1b	5	Banen	649,9	447,7	491,1	505,8	805,5	2021	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
1b	6	Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	1	1	1	2020	%	CBS Jeugd
1b	7	Netto arbeidsparticipatie	64	73,9	70,2	68,5	68,4	2020	%	CBS - Arbeidsdeelname
1b	9	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	3	4	3	2	6	2020	%	CBS Jeugd
1b	10	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	1	2	1	1	2	2020	%	CBS Jeugd
1b	11	Personen met een bijstandsuitkering	198,4	192,7	176,1	190,8	431,2	2021	per 10.000 inwoners	CBS - Participatiewet
1b	12	Lopende re-integratievoorzieningen	138,6	111,9	82,6	142,2	202	2020	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Participatiewet
1b	13	Jongeren met jeugdhulp	11,4	10,2	11	11,6	12,9	2021	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd
1b	14	Jongeren met jeugdbescherming	0,8	1,1	0,6	0,6	1,2	2021	%	CBS Jeugd
1b	15	Jongeren met jeugdreclassering	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data	0,3	2021	%	CBS Jeugd
1b	16	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	640	410	530	540	x	2021	per 10.000 inwoners	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1d	17	Verwijzingen Halt	5	8	7	5	8	2021	per 1.000 jongeren	Stichting Halt
1d	18	Misdrijven - Winkeldiefstallen	0,3	0,7	0,3	1,7	1,8	2021	per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen
1d	19	Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	2,4	1,8	2,1	3,1	4,3	2021	per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit
1d	20	Misdrijven - Diefstallen uit woning	0,8	2,2	1,1	1,7	1,3	2021	per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen
1d	21	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	5,9	5,9	4,6	5,4	6,1	2021	per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland (WNK)
1b	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON)
1d	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

PROGRAMMAOVERZICHT WAT GAAT HET KOSTEN

1 =1.000 korte omschrijving				2023		2024		2025		2026		I/S
aut	1a	.1	Huur verkiezingslocaties	44	N	9	N	125	N	125	N	S
nb	1b	.1	Iedereen doet mee: verstevigen sociale basis	143	N	97	N	74	N	52	N	S
nb	1b	.2	Welzijn op recept	29	N	29	N	29	N	29	N	S
aut	1b	.3	Regiotaxi	100	V	100	V	100	V	100	V	S
aut	1b	.4	Preventief Jeugdbeleid	27	N	27	N	27	N	27	N	S
aut	1b	.5	Leerlingenvervoer	120	N	120	N	120	N	120	N	S
aut	1b	.6	Wmo begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning	190	N	208	N	214	N	214	N	S
aut	1b	.7	Wmo begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning	482	N	482	N	482	N	482	N	S
aut	1b	.8	Strategische koers sociaal domein / doorontwikkeling	169	N	173	N	177	N	182	N	S
aut	1b	.9	Indexatie electra en gas voor dit PO	130	N	130	N	130	N	130	N	S
aut	1d	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	3	V	2	V	3	N	37	N	S
aut	1d	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO	84	N	84	N	84	N	84	N	S

1a.1 Budget voor verkiezingen

2023 Provinciale staten, Tweede Kamer 2025 en gemeenteraad 2026. Vanaf 2023 is er per verkiezing een aparte teldag voor het tellen op kandidaat niveau.

1b.1 Iedereen doet mee: verstevigen sociale basis

Zie ook de tekst onder programmaonderdeel 1B. Iedereen doet mee: verstevigen sociale basis komt voort uit de hoofdpogaven zoals opgenomen in het integraal beleidskader, die aan het einde van het jaar ter vaststelling wordt aangeboden aan uw raad.

Met de in deze begroting opgenomen budgetten investeren we in laagdrempelige activiteiten en ondersteuningsaanbod in de dorpen (verstevigen sociale basis). Op basis van de objectieve opgave in de gebieden of dorpen worden accenten gelegd. Uitwerking vindt plaats in de gebiedsplannen, waarbij de prioriteiten van het college richtinggevend zijn.

Het investeringsvoorstel is samen met Welzijn op Recept gebaseerd op ca. 1,5% van de uitgaven aan Zorg in Natura (maatwerkvoorzieningen). (Totaal BUCH: verstevigen sociale basis: € 500.000 en Welzijn op Recept: € 100.000)

1b.2 Welzijn op recept

Met Welzijn op Recept investeren we in de samenwerking tussen de huisartsen en de sociale basis. Met de inzet van welzijnscoaches kunnen huisartsen vaker en eenvoudiger patiënten verwijzen naar het laagdrempelige aanbod binnen de sociale basis. Dit voorkomt verwijzingen naar specialistische zorg voor die groep mensen waar overwegend sociale problematiek de oorzaak is. Het budget is voor BUCH-brede invoering voor Welzijn op Recept met alle huisartsen, investering in welzijnscoaches en begeleidingstrajecten binnen de sociale basis. Voor het structureel monitoren en borgen wordt een deel van het budget ingezet op beleidscapaciteit en coördinatie. Het budget is onderdeel van een cofinanciering met de Provincie.

1b.3 Regiotaxi

We zien vanaf 2020 een afname in de kosten van de regiotaxi. We gaan er vanuit dat dit een gevolg is van corona. Echter zien wij ook nu in het eerste halfjaar van 2022 dat er nog steeds minder ritten worden gereden dan de periode van voor corona. Mogelijk zijn mensen nog steeds voorzichtig of hebben zij alternatieve manieren gevonden om zich te laten vervoeren. Dit moet nader onderzocht worden. In de 2e firap worden de kosten voor het jaar 2022 afgeraad met circa € 200.000 (indien kosten 2e halfjaar gelijk zijn aan kosten 1e halfjaar, bovendien is hierbij nog geen rekening gehouden met eventuele tariefstijgingen vanwege verhoogde brandstofprijzen). Het is te vroeg op dit moment om te concluderen dat dit effect structureel is, vooralsnog verlagen wij de begroting 2023 structureel met de helft van dit bedrag. Bij de 1e firap/Kadernota 2024 moet op basis van nader onderzoek blijken of verdere aframing nodig is.

1b.4 Preventief Jeugdbeleid

De aanvullende diensten van de GGD zijn tussen 2020 en 2021 fors verhoogd en daarop is het budget destijds niet (voldoende) aangepast. In 2020 en 2021 is dit niet in alle gevallen in zijn volle omvang als overschrijding naar voren gekomen in verband met (incidentele) meevallers in die jaren. Naar verwachting is dit in 2023 niet meer aan de orde.

1b.5 Leerlingenvervoer

Er zijn inmiddels nieuwe contracten afgesproken met een nieuwe contractpartner als uitkomst van de aanbesteding. De kosten zijn aanzienlijk hoger dan het oude contract en dit is nog exclusief de te verwachten NEA indexatie.

1b.6 Wmo begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning

Om lokale demografische en maatschappelijke ontwikkelingen door te vertalen naar een verwachte cliëntenontwikkeling, is tot nu toe gebruik gemaakt van historische lokale cijfers en inschattingen. Inmiddels heeft de VNG het Wmo-Voorspelmodel vrijgegeven, waarin per gemeente voor de Wmo toekomstscenario's zijn geschetst. Wij hebben op basis van meerdere methodieken de meerjarig verwachte kosten in beeld gebracht en geanalyseerd. Wij hebben er voor gekozen om uit te gaan van de opgenomen percentages van het voorspelmodel zoals die landelijk worden weergegeven. Deze liggen lager dan wordt voorspeld door het model bij de gemeente zelf. Dit omdat deze methodiek het beste aansluit bij onze eigen analyses op basis van historie, demografische ontwikkelingen en beheersmaatregelen. Bij de Kadernota is de begroting reeds bijgesteld, deze aanvullende bijraming wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere verwachte prijsstijging dan eerder is voorspeld, namelijk 8% ten opzichte van 2,9% bij Wmo Begeleiding en 1,5% bij Wmo huishoudelijke ondersteuning. Wij kiezen er vooralsnog voor om de prognose van 2023 structureel door te trekken en daar geen aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen. Hoewel dit wel de verwachting is, willen we voorkomen dat de begroting op totaalniveau een onrealistisch beeld gaat geven, aangezien de maatstaven vanuit de algemene uitkering vooralsnog niet meerjarig mee stijgen. Wij beoordelen jaarlijks opnieuw welke stijging wij na 2023 verwachten.

Wmo Begeleiding (BG)

In de begroting worden begeleiding en dagbesteding bij elkaar opgeteld. In de detailbegroting wordt duidelijk dat dit zeer verschillende producten zijn en soms ook tegengestelde ontwikkelingen vertonen. Ook is een goede prognose verstoord door coronajaren, waarin bv. dagbesteding gesloten is geweest (kostendaling) en begeleiding tot meerkosten leidde door toegenomen Ggz problematiek die ambulante begeleiding nodig hadden. Dit is mede de reden om de algemene ontwikkeling te volgen van het Wmo voorspelmodel, waarbij wij 2021 hebben gebruikt als basisjaar. In een volgende begrotingsronde willen we BG en dagbesteding afzonderlijk begroten en verwachten we te constateren dat het basisjaar 2022 een goed uitgangspunt kan zijn. In 2024 gaat de decentralisering van Beschermd Wonen gefaseerd in. Dit wordt dan apart begroot; hiervoor komen aanvullende rijksmiddelen beschikbaar.

1b.7 Huishoudelijke Ondersteuning (HO)

In het tweede kwartaal van 2022 is de nieuw aanbestede HO ingegaan. Er is hiermee een einde gekomen aan de algemene voorziening Schoonmaakondersteuning (SO). Alle cliënten worden nu geadministreerd door de gemeente en alle onkosten worden nu op basis van werkelijk geleverde uren gedeclareerd via geautomatiseerd berichtenverkeer. Vanaf dit moment kunnen we beter monitoren en sturen op de ontwikkelingen. Vanaf eind 2022 worden voormalig SO geherindiceerd. De structurele effecten hiervan worden vanaf 2024 merkbaar. Omdat de SO nooit is geadministreerd door de gemeente, zijn deze aantallen ook niet meegenomen in het Wmo Voorspelmodel. Dat is mede ook de reden om uit te gaan van de landelijke verwachte groeipercentages voor HO, en (nog) niet de lokale. De raming is gebaseerd op de realisatie van het tweede kwartaal 2022.

1b.8 Strategische koers sociaal domein / doorontwikkeling

Op 11 juli 2022 heeft het BUCH-bestuur besloten om extra middelen beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van formatie van domein Samenleven met 5,5 fte en € 65.000 tijdelijke inhuur met ingang van 1 augustus 2022. Met de doorontwikkeling van het domein Samenleven is sinds 1 juli een nieuwe werkwijze voor het sociaal team geïmplementeerd. Daarmee is een aantal beheersmaatregelen structureel geborgd en is de basiscapaciteit van het sociaal team op orde gebracht. Dat was nodig om aan de snel veranderende maatschappelijke ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande intensivering en complexer worden van de vraag te kunnen voldoen, oplopende wachttijden terug te dringen en in de toekomst te voorkomen. In het voorjaar van 2022 is in uw raad de strategische koers van het domein samenleven gepresenteerd. De koers is vertaald naar de organisatie met als doel een effectieve op de huidige en toekomstige opgaven toegesneden domein. Dit heeft geleid tot diverse veranderingen binnen alle teams van het domein en uitbreiding van formatie in de uitvoering. Voor het grootste deel van deze aanpassingen is dekking gevonden binnen bestaande en of toegekende middelen. De resterende benodigde 5,5 fte in de uitvoering is in deze begroting opgenomen. Vooruitlopend op de 2e firap van de BUCH werkorganisatie, waarin deze financiële mutatie wordt meegenomen, wordt deze voor 2023 alvast verwerkt. Het voor 2022 benodigde bedrag wordt in de 2e firap opgenomen.

1b.9 Indexatie electra en gas voor dit PO

Voor de stijging van de energieprijzen wordt rekening gehouden met een stijging van 275%.

1d.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1d.2 Indexatie electra en gas voor dit PO

Voor de stijging van de energieprijzen wordt rekening gehouden met een stijging van 275%.

Lagune Camperduin is een toeristische trekpleister van de gemeente Bergen

Programma 2 Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Wat willen we bereiken

Erfgoed en cultuurhistorie

Erfgoed is een kernkwaliteit van de gemeente Bergen NH; de historische kernen en het historische landschap geven de gemeente een gezicht. Voor veel beleidsterreinen – economie, cultuur, recreatie en toerisme- legt erfgoed het fundament voor kwaliteit.

We willen bereiken dat erfgoed antwoord kan geven op actuele ontwikkelingen en vraagstukken voor erfgoed in de fysieke leefomgeving. Het gaat om: de komst van de Omgevingswet, verduurzaming monumenten, dreigende leegstand beeldbepalende kerken). Bovendien willen we bereiken dat (beleids)ontwikkelingen, die de afgelopen tijd al zijn ingezet, gecontinueerd, doorontwikkeld en uitgerold worden.

Cultuur

Vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente voor bezoekers en inwoners door in te zetten op het versterken van kunst en cultuur en historisch erfgoed. Hierbij wordt een sterkere verbinding tussen de mensen in de dorpen en tussen de dorpen onderling beoogd. In het nieuwe cultuurbeleid richt de gemeente zich op behoud en versterking van de unieke culturele identiteit en willen we de gemeente presenteren als culturele buitenplaats. Hierbij ligt de focus op kunst in uitvoering, het maken van kunst.

Recreatie en toerisme

Marketing en gastheerschap blijven zich richten op een goede balans in recreatie en toerisme en meer spreiding van recreatieve en toeristische bezoekers over het jaar.

Wat gaan we daarvoor doen

Erfgoed en cultuurhistorie

Archeologie

Wij gaan invulling geven aan de verplichting die volgt uit het aangenomen amendement van Ronnes (CDA) op *artikel 2.28, onder a* van de Omgevingswet. De archeologische beleidskaart moet gebaseerd zijn op aantoonbare archeologische verwachtingen; een betere onderbouwing van de huidige archeologische beleidskaart.

Beeldbepalend erfgoed

Momenteel wordt een pilotonderzoek uitgevoerd om te onderzoeken hoe beeldbepalende panden (*monumenten light*) in de gemeente Bergen aangewezen kunnen gaan worden. Wij nemen de uitkomsten van het onderzoek in 2023 mee in een beleidsnota beeldbepalend erfgoed en geven uitvoering aan het nieuwe beleid. Voor uitvoering is ook voldoende deskundige capaciteit bij vergunningen, toezicht en handhaving nodig.

Kansen voor kerkgebouwen

Naar verwachting sluiten veel (monumentale) kerken binnen vijf tot tien jaar hun deuren; of zij krijgen een nevenbestemming. Wij zorgen ervoor dat de uiteenlopende en complexe instandhoudingsvragen van kerkeigenaren gelijkwaardig worden behandeld. Wij gaan op eenduidige en heldere wijze reageren op de instandhoudingsvragen van kerkeigenaren.

Cultuur

Voortzetten van de uitvoering van de drie programmalijnen van de cultuurnota:

- 1) Programmalijn Kunst voor iedereen
We willen kunst en cultuur toegankelijk houden voor onze inwoners.
- 2) Programmalijn Kunst in uitvoering
We willen zorgdragen voor een goede culturele infrastructuur en kunstinstellingen en culturele evenementen ondersteunen.
- 3) Programmalijn Kunst in de kern
We profileren de gemeente Bergen als culturele buitenplaats met een focus op het profiel van iedere kern.
 - De kwartiermaker komt met een voorstel voor een toonaangevende cultureel programma. Hierin ligt het accent op het (zichtbaar) maken van kunst. Het programma leent zich zowel voor publicitair uitingen (imago), aantrekkingskracht voor (jonge) kunstenaars en de groei van cultureel toerisme het hele jaar rond. Met dit programma profileert de gehele gemeente Bergen zich als Culturele Buitenplaats. Het programma wordt vervolgens voorbereid en uitgevoerd.
 - Onderzoek naar ateliers, culturele ontmoetingsplaatsen en broedplaatsen wordt gestart.

Verder wordt de planvorming m.b.t. het gemeentedept verder ontwikkeld op basis van een vastgestelde programma van eisen en beoogde locaties.

Recreatie en toerisme

Twee partijen werken als één uitvoeringsorganisatie op het gebied van marketing communicatie voor de gemeente. Deze samenwerking heeft als doel om met één sterke partij de marketingactiviteiten te professionaliseren. Het vrijetijdsaanbod van de gemeente Bergen wordt via de websites en social media, zoals

bezoekbergen.nl, egmond.nl, duindorpschoorl.nl. en via een vakantiemagazine onder de aandacht gebracht.

Verder wordt, in samenwerking met de regiogemeenten, de uitwerking van het regionale recreatief toeristisch actieplan gecontinueerd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Erfgoed en cultuurhistorie

Archeologie

De oplevering van een set archeologische verwachtingskaarten, die de onderbouwing zijn voor de gemeentelijke archeologische beleidskaart. Hieruit volgt medio 2024 een aanpassing van archeologiebeleid.

Beeldbepalend erfgoed

Er is een nota beeldbepalend erfgoed, als ook een aangepaste erfgoedverordening en erfgoedsubsidieverordening. Naast deze incidentele inspanning wordt structureel uitvoering gegeven aan het beleid.

Kansen voor kerkgebouwen

Kerken en kerkeigenaren hebben een duidelijk 'loket' bij de gemeente voor hun instandhoudingsvragen. Er is een principelin die helpt om complexe en uiteenlopende vraagstukken van verschillende kerkeigenaren gelijkwaardig te beantwoorden.

Cultuur

- De subsidieregelingen zorgen voor een levendig kunstenaarsklimaat in alle kernen.
- Het door de kwartiermaker voorgestelde toonaangevende Cultureel programma wordt gepresenteerd en uitgevoerd.
- De uitkomsten van het onderzoek naar ateliers, culturele ontmoetingsplaatsen en broedplaatsen worden gepresenteerd.

- Planvorming over het gemeentedeput is gepresenteerd door afdeling plannen en projecten en komt tot uitvoering.

Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme blijven een belangrijke pijler voor de lokale economie, waarbij spreiding zorgt voor versterking tijdens het laagseizoen.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken

We willen een toekomstbestendige en vitale economie. We willen per kern focus aanbrengen en maatwerk leveren om de aantrekkelijkheid verder te verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen

In de kern Bergen: in samenwerking met de ondernemers kijken naar de haalbaarheid van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) voor de kern Bergen. De gemeente faciliteert, de ondernemers voeren uit.

In de kern Egmond: het verder professionaliseren van de BIZ en het optimaliseren van de functie van centrummanager.

In de kern Schoorl: het verder professionaliseren van de BIZ.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Een toekomstbestendige vitale lokale economie bestaat uit een aantrekkelijk, levendig centrum met een gevarieerd aanbod van detailhandel en nauwelijks leegstand waar inwoners en toeristen hun geld besteden.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

Wij streven naar een gemeente die goed bereikbaar blijft en die is voorzien van een (duurzaam) veilige infrastructuur voor voetgangers, fietsers en autoverkeer. Onderdeel van de bereikbaarheid zijn stallingsvoorzieningen voor fietsers en parkeerplaatsen voor auto's.

Uitgangspunt is dat het in onze gemeente prettig is om te wonen, te werken en te recreëren. Een gemeente met goed onderhouden, veilige en vlotte verbindingen is daarbij een voorwaarde. De maatregelen die wij treffen op gebied van verkeer en vervoer moeten, daar waar mogelijk, een bijdrage leveren aan de verduurzaming van onze omgeving. Wij zetten daarbij in op het gebruik van de fiets en op elektrisch vervoer door onder andere een proactief laadpalenbeleid.

Hierbij wordt opgemerkt dat eind 2019 de focusagenda Regio Alkmaar 2019-2022 bestuurlijk is vastgesteld. De focus in de regionale samenwerking is gericht op wonen, bereikbaarheid en energie-innovatie als randvoorwaarden voor de economische pijlers. In de focusagenda wordt ingezet op een duurzaam bereikbare regio

- Propositie bereikbaarheid Regio Alkmaar
- Lobby en netwerken
- Strategisch uitvoeringsplan om gericht uitvoering te geven aan onderdelen uit de bereikbaarheidspropositie

Wat gaan we daarvoor doen

Fietsnetwerk

Het toekomstbestendig en fietsvriendelijk maken van ons fietsnetwerk, door:

- verbreden en verbeteren van een aantal fietspaden. Belangrijk knelpunt is de Eeuwigelaan, waar een tweede fietspad aan de zuidzijde wordt gerealiseerd. Het nieuwe fietspad wordt tevens aangesloten op de fietsstraat van de Hoflaan.

- Actualisatie van de uitvoeringsagenda van het vastgestelde fietsbeleidsplan. In ieder geval wordt daarin opgenomen dat het fietspad tussen Bergen en Alkmaar onderlangs de golfbaan (Sluispolderpad) wordt verbreed en dat het deel van de route over Sluispad en Mosselenbuurt, tussen het Paddenpad en Buerweg, wordt opgeknapt.

Fietstunnel N9

In gezamenlijkheid met de regio oplossen van het verkeerskundig knelpunt N9-Kogendijk door het aanpassen van het kruispunt N9-Kogendijk, waaronder een fietstunnel onder de N9 door.

Beperken overlast aansluiting A9

Inzetten op het beperken van de overlast in Egmond-Binnen ten gevolge van de verkeerskundige keuzes rond aansluiting A9, door:

- monitoren wat de effecten in Egmond-Binnen zijn van de verkeerskundige keuzes rond de aansluiting A9;
- Herenweg en andere mogelijke sluiproutes in Egmond-Binnen herinrichten volgens 30km zone richtlijnen en daarmee onaantrekkelijk maken als doorgaande route.

Parkeerdruk reduceren

In 2022 is een pilot gehouden voor de inzet van een transferium waar men van de auto kan overstappen op busvervoer richting Egmond aan Zee. Op basis van de resultaten daarvan wordt onderzocht in hoeverre en op welke locaties permanente oplossingen mogelijk zijn. Hierbij wordt de regio (in het bijzonder de gemeente Alkmaar) betrokken.

Wij onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de parkeerdruk in de openbare ruimte te verminderen door aanwezige parkeerplaatsen op eigen terrein beter te benutten. De motie van de raad met betrekking tot de uitgifte van verblijfsrecreantenvergunningen is uitgevoerd. Verder onderzoeken wij hoe woonbuurten kunnen

worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten en treffen wij zo mogelijk maatregelen.

Vervangen verkeerslichten

Op korte termijn moet op twee locaties de verkeerslichten worden vervangen. Het gaat om de installaties op de kruising Sportlaan – Voorstraat – Egmonderstraatweg en op de dr. Wiardi Beckmanlaan. Beide gelegen in Egmond aan Zee. De installaties zijn sterk verouderd en nieuwe onderdelen zijn moeilijk verkrijgbaar, waardoor wij het functioneren niet meer kunnen waarborgen. Wij gaan daarbij eerst onderzoeken of vervanging door nieuwe installaties zinvol is of dat wij beter voor een andere oplossing kunnen kiezen. In geval van de dr. Wiardi Beckmanlaan is het daarbij vooral de vraag of een verkeerslicht hier nog toegevoegde waarde heeft. Bij de andere installatie gaan wij bekijken of de aansluiting dusdanig kan worden ingericht dat verkeerslichten overbodig zijn (bij voorbeeld in de vorm van een rotonde). De mate van doorstroming van het auto- en vooral fietsverkeer is hierbij een belangrijk criterium.

Egmond aan den Hoef

In Egmond aan den Hoef wordt het gebied Delversduin ontwikkeld. Ook zijn er ontwikkelingen in het Slotkwartier. Daarnaast functioneert de kruising Tijdverdrijfslaan / Herenweg / Egmonderstraatweg / Zeeweg onvoldoende bij drukte. Daarom onderzoeken wij welke maatregelen mogelijk zijn om de verkeersafwikkeling in Egmond aan den Hoef te verbeteren.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Fietsnetwerk

- Tweede fietspad Eeuwigelaan is gerealiseerd. Belangrijke fietspaden zijn verbreed. De veiligheid van de fietsers is verbeterd.
- De Uitvoeringsagenda is geactualiseerd, mede op basis van de uitgangspunten uit het Fietsbeleidsplan en de risicoanalyse gemeente Bergen.
- Het opstellen van een mobiliteitsvisie conform de nieuwe werkwijze uit het raadsbreedakkoord.

Fietstunnel N9

Afspraken rondom realisatie fietstunnel en aanpak kruispunt, inclusief de financiering, zijn gereed en de uitvoeringsplanning is vastgesteld.

Beperken overlast aansluiting A9

- De effecten in Egmond Binnen van de verkeerskundige keuzes worden jaarlijks in beeld gebracht.
- De Herenweg in Egmond Binnen is heringericht tot 30km zone.

Parkeerdruk reduceren

- De mogelijke locaties voor overloopterreinen en/of transferia zijn in beeld gebracht. Er is een pilot gedraaid en op basis van de resultaten van de pilot wordt verdere planvorming gemaakt.
- Beleid voor het beter benutten van parkeerplaatsen op eigen terrein is uitgewerkt en in gang gezet.
- Er is in beeld gebracht hoe woongebieden kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt.

Uitbreiding oplaadpunten

Onderzoek naar behoeften uitgevoerd. Op basis van nieuw beleid is gestart met de realisatie van nieuwe oplaadpunten.

Vervangen verkeerslichten

Er ligt een voorstel over hoe om te gaan met het vervangen van de verkeerslichten op de kruising Sportlaan – Voorstraat – Egmonderstraatweg en op de dr. Wiardi Beckmanlaan, beide in Egmond aan Zee. Daarbij zijn ook de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Bergen \(NH.\) \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
2b	22	Funciemenging	41,1	41,1	39,7	39,6	53,3	2021	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
2b	23	Vestigingen (van bedrijven)	212,6	125,7	156,3	161,3	165,1	2021	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	LISA

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
2a	Recreatieschap Geestmerambacht
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)
2c	Coöperatie ParkeerService

PROGRAMMAOVERZICHT WAT GAAT HET KOSTEN

1 =1.000 korte omschrijving				2023		2024		2025		2026		I/S
aut	2a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	1	V	18	N	17	N	17	N	S
aut	2a	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO	16	N	16	N	16	N	16	N	S
aut	2b	.1	Fundament en maatwerk aanleveren voor een vitale economische kernen	75	N	0		0		0		I
aut	2c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	V	0	V	0	V	0	V	S
aut	2c	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO	32	N	32	N	32	N	32	N	S
aut	2c	.3	Verhoging bijdrage coöperatie parkeerservice	62	N	63	N	64	N	65	N	S

2a.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2a.2 Indexatie electra en gas voor dit PO

Voor de stijging van de energieprijzen wordt rekening gehouden met een stijging van 275%.

2b.1 Fundament en maatwerk aanleveren voor een vitale economische kernen

Voor de Egmond, Bergen en Schoorl wordt € 75.000 beschikbaar gesteld (3 x € 25.000) om maatwerk en fundament aan te brengen, zodat een gezamenlijke bijdrage kan worden geleverd aan een vitale, lokale economie. De te maken stappen zijn verschillend per kern, maar zijn allemaal bedoeld om de verbinding tussen ondernemers te bevorderen, een aantrekkelijk economisch klimaat te creëren en sterk uit de covid-crisis te komen. In Schoorl gaat een centrummanager aan de slag om bij de ondernemers initiatieven op te halen en te werken vanuit datgene waar draagvlak voor is. Een recent uitgevoerd voorbeeld van een dergelijk initiatief is het Duindorp Schoorl magazine. Ook wordt gewerkt aan de uitbreiding

van de BIZ Duindorp Schoorl. In Egmond wordt de BIZ verder geprofessionaliseerd, mogelijk door het aanstellen van een centrummanager. In Bergen wordt in samenwerking met ondernemers gekeken naar de haalbaarheid voor een BIZ.

2c.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2c.2 Indexatie electra en gas voor dit PO

Voor de stijging van de energieprijzen wordt rekening gehouden met een stijging van 275%.

2c.3 Verhoging bijdrage coöperatie parkeerservice

De verhoging van de bijdrage komt enerzijds door hogere personeelskosten en overige exploitatiekosten (brandstof). Daarnaast zijn er om verschillende redenen twee gemeenten uit de corporatie getreden waardoor de overige leden conform de statuten van CPS een naar verhouding groter deel van de algemene kosten krijgen doorberekend. € 62.000 (N).

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Ontwikkelingen

Arbeidsmarkt

Zeventig procent van de gemeenten in Nederland ziet eigen personeelsgebrek als het voornaamste obstakel om geplande nieuwbouw tijdig te realiseren. De doorlooptijd van bouwprojecten neemt toe en niet alle plannen kunnen tegelijk worden uitgevoerd. De werkdruk stijgt en de kosten voor inhuur lopen op. Dit bleek in mei al uit een onderzoek van Binnenlands Bestuur. Dit geldt ook voor onze gemeente. Zowel voor vaste functies als het inhuren van personeel gelden oplopende doorlooptijden om deze in te vullen. De markt is zeer krap. Met de bestaande bezetting en continuering van inhuur, gefinancierd uit de opbrengsten van de projecten, is voorliggend bouwprogramma haalbaar voor de gemeente maar kent geen rek meer. Mutaties in personeel, ziekte, verloop van externe krachten verhogen steeds vaker het risico op vertraging.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb) treden naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. Ook al is ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet zeker of de Omgevingswet en Wkb inderdaad op deze datum inwerking treden, hebben we 1 januari 2023 voor deze begroting als uitgangspunt genomen.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb vallen er taken weg, komen er nieuwe taken bij en voeren wij taken op een andere manier uit. Gemeenten verkrijgen met de Omgevingswet meer decentrale beleidsruimte. Zo kunnen in het omgevingsplan nu vergunningsplichtige activiteiten, straks meldingsplichtig of zelfs vergunningsvrij worden.

Deze wijzigingen hebben structurele financiële effecten, zoals bijvoorbeeld een daling in legesopbrengsten. Dit wordt onder meer veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een deel van de huidige technische bouwtoetsen en het bouwtechnische toezicht als werkzaamheden voor de gemeentelijke organisatie vervallen. Een aantal wettelijke wijzigingen treedt direct in werking, maar een groot deel vindt zal in de jaren daarna plaats. Dit vergt nadere strategische keuzes die onder andere in het omgevingsplan worden gemaakt.

Voornoemde gevolgen en nog bestaande onzekerheden, zoals de te verwachten kosten en uitstel van inwerkingtreding van de wetten, zorgen ervoor dat op dit moment het effect nog niet precies in te schatten is. Uit een eerste analyse van de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet en de Wkb blijkt dat vanaf begin 2023 de huidige werkzaamheden rondom de activiteit bouwen in mindere mate gedekt mogen worden vanuit de leges. De grondslag voor legesheffing vervalt voor de kleinere bouwwerken terwijl er nog wel werkzaamheden overblijven op basis van het overgangsrecht en als gevolg van piekdrukke. Daarbij komt dat er bij de start van het nieuwe wettelijke kader extra leertijd nodig is om te wennen aan de nieuwe procedures en systemen.

De financiële gevolgen op de lange(re) termijn zijn sterk afhankelijk van de beleidskeuzes in de komende jaren en worden bij deze beleidskeuzes inzichtelijk gemaakt. De structurele effecten van de Omgevingswet en de Wkb monitoren we blijvend en eventuele financiële effecten verwerken we in de volgende begrotingen. Landelijk is het uitgangspunt dat de Omgevingswet budgetneutraal

kan worden ingevoerd in een periode van 10 jaar. Het is nog onzeker of dit uitgangspunt voor gemeenten reëel is.

Stikstof

Met de inwerkingtreding van de Stikstofwet per 1 juli 2021 zijn de broodnodige verruimingën geïntroduceerd, zoals de partiele vrijstelling. Voor de bouw- en sloopfase hoeft de stikstofemissie niet meer te worden verantwoord. Gekeken moet worden naar de gebruiksfase. Het Kabinet heeft recent aangekondigd dat het werk gaat maken van reductiedoelstellingen zoals die in de wet zijn opgenomen en heeft hierover twee kaarten gepresenteerd. De reductiedoelstellingen verschillen per gebied en kunnen oplopen tot meer dan 90% vermindering van stikstof uitstoot. De provincies moeten de doelstellingen uitwerken in gebiedsgericht beleid. De verwachting is dat dit beleid in juli 2023 gereed is. Wij volgen vorenstaande ontwikkelingen nauwlettend en maken waar nodig gebruik van een externe deskundige (Stikstofcoördinator).

Wat willen we bereiken

Omgevingswet

Naar verwachting treedt op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking. In deze wet is alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet met één samenhangend stelsel. Met het programma Omgevingswet wordt de gemeente voorbereid op de invoering van deze wet.

De gemeenteraad heeft het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt. De visie op de Omgevingswet bestaat uit vier uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet.

- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal

- Ruimte aan initiatieven
- Vroegtijdige samenwerking
- Integraal werken en maatwerk

Direct na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan alle bestemmingsplannen van rechtswege op in één tijdelijk omgevingsplan. We werken stapsgewijs naar één omgevingsplan voor het gehele grondgebied conform de bepalingen van de Omgevingswet. Dit is voor 1 januari 2030 gerealiseerd.

Wonen

Het is de ambitie om substantieel meer betaalbare woningen voor jong en oud toe te voegen aan het woningenbestand. Het college ziet een toenemende druk op de woningmarkt en wil daarom inzetten op meer woningbouw. De druk op de woningmarkt wordt omschreven in het woonbehoefteonderzoek dat de gemeenten in 2021 in regio Alkmaar samen met Kennemer Wonen hebben uitgevoerd.

In opvolging van het Regionaal Actie Programma (RAP) is in 2021 het woonakkoord Alkmaar gesloten. De regio bouwt tot 2030 jaarlijks minimaal 2.000 woningen. Dit betekent voor Bergen dat er meer woningbouwlocaties aan de programmering moeten worden toegevoegd en dat het bouwtempo omhoog moet. Er moeten meer betaalbare woningen worden gerealiseerd om in de behoefte te kunnen voorzien. Overeenkomstig de notitie 'Woningbouwafspraken en Programmering regio Alkmaar' uit 2019 wordt twee keer per jaar de regionale woningprogrammering naar realisatiecapaciteit opgesteld.

In de gemeente is grote behoefte aan betaalbare sociale huurwoningen. De gemeente en Kennemer Wonen hebben hierover in algemene zin prestatieafspraken gemaakt. Binnen de Small Five werken Kennemer Wonen en de gemeente op vijf plekken in de gemeente samen aan nieuwbouwwoningen in het sociale

huursegment. In de afspraken verplicht de gemeente zich om gemeentegrond aan Kennemer Wonen aan te bieden. Kennemer Wonen stelt in overleg met buurt en belanghebbenden een haalbaarheidsstudie op en maakt een stedenbouwkundig plan en stelt het ruimtelijke plan op. De gemeente toetst vervolgens het stedenbouwkundig plan, begeleidt de ruimtelijk procedure en verkoopt haar grondpositie aan Kennemer Wonen in bouwrijpe staat.

Wat gaan we daarvoor doen

Omgevingswet

In het Ambitiedocument Omgevingswet is gekozen voor een implementatie waarbij we eerst de basis op orde hebben gebracht. In de periode na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er meer ruimte voor doorontwikkeling. Dit betekent dat we in 2023:

- na de vaststelling van de omgevingsvisie voor de gehele gemeente een start maken om de opgaven uit de omgevingsvisie in uitvoering te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de geschikte instrumenten die hierbij voor handen zijn;
- starten met het opstellen van het omgevingsplan conform de bepalingen van de Omgevingswet.

In het ambitiedocument Omgevingswet hebben de raden uitgesproken in 2026 gereed te willen zijn met de Omgevingsplannen. De haalbaarheid daarvan wordt op dit moment onderzocht. Gebleken is echter dat dit sowieso extra inzet vraagt. Hoe dat wordt vormgegeven wordt nader uitgewerkt in een plan van aanpak, wel is duidelijk dat hier incidenteel extra budget voor nodig is.

De overige activiteiten die we daarvoor in 2023 doen, zijn onderdeel van de begroting van de Werkorganisatie BUCH. Dit zijn:

- de processen optimaliseren en producten en diensten verbeteren naar de bedoeling van de Omgevingswet;
- toewerken naar een volledig digitale ondersteuning van de Omgevingswet, waarbij het aansluit op de voorzieningen en

functionaliteiten die binnen het Digitale Stelsel Omgevingswet landelijk zijn ontwikkeld en voor zover het bijdraagt aan onze ambitie voor de organisatie en de Omgevingswet;

- het leertraject Omgevingswet voor medewerkers evalueren en indien een vervolg noodzakelijk is, dit organiseren;
- medewerkers verder begeleiden, zodat houding en gedrag van alle bij de uitvoering van de Omgevingswet betrokken medewerkers aansluit bij de bedoeling van de Omgevingswet;
- de colleges en raden verder informeren over het nieuwe stelsel en hun rol, bevoegdheden en mogelijkheden daarin;
- inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties verder informeren over het nieuwe stelsel en de mogelijkheden die de wet hen biedt;
- de structurele financiële impact voor de gemeente en de Werkorganisatie BUCH van de inwerking getreden Omgevingswet en naar aanleiding van de vaststelling van (onderdelen van) het omgevingsplan monitoren en eventuele financiële effecten verwerken;
- het programma Omgevingswet monitoren, waarbij de voortgang en risico's periodiek worden beheerst en afwijkingen gerapporteerd. De risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld met behulp van het Risicomanagement Informatie Systeem (NARIS®). De resultaten van de risico-inventarisatie maken onderdeel uit van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Wonen

- Om invulling te geven aan de sterk gewijzigde situatie op de woningmarkt en de effecten van de woonzorgvisie worden één jaar eerder dan gebruikelijk, nieuwe gezamenlijke meerjarige prestatieafspraken gemaakt met Kennemer Wonen en de huurdersorganisaties voor de jaren 2024 t/m 2027.
- We actualiseren de Huisvestingsverordening in 2023. Wettelijk gezien is het mogelijk om meer zaken te regelen in een Huisvestingsverordening, waaronder: voorrang op basis

van lokale binding, opkoopbescherming, regels voor middenhuur. Daarnaast biedt de aanstaande wijziging van de Huisvestingswet wellicht nieuwe mogelijkheden om in de Huisvestingsverordening ook de toewijzing van sociale koopwoningen te regelen, voorrang te geven aan bepaalde beroepsgroepen en het verhogen van het percentage voor het verlenen van voorrang op basis van lokale binding.

- Indien de Huisvestingswet ongewijzigd wordt aangenomen moet de Doelgroepenverordening worden aangepast om via de Huisvestingsverordening de voorrangeregels bij sociale koop en middenhuur te kunnen regelen.
- Twee keer per jaar actualiseren wij Plancapaciteit.nl en stellen we samen met Regio Alkmaar de Regionale Woningprogrammering naar realisatiecapaciteit op.
- Opstellen van een Woonvisie volgens de nieuwe werkwijze van het raadsbreedakkoord

Grote projecten

Watertoreng gebied

Tegen het vastgestelde bestemmingsplan is beroep aangetekend bij de Raad van State. In juli 2022 heeft de Raad van State uitspraak gedaan en is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Er wordt nu gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de uitvoering. Hiervoor wordt onder andere de sloop en de bouw van de sporthal opnieuw aanbesteed en wordt de marktvraag voor de realisatie van de woningen voorbereid. Voor de exploitatie van de sporthal wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het feit dat de nieuwe sporthal naast de sportfunctie ook een sociaal maatschappelijke functie heeft.

Voetbalfusie Egmond

Tegen het vastgestelde bestemmingsplan is beroep aangetekend bij de Raad van State. In augustus 2022 heeft de Raad van State uitspraak gedaan en heeft diverse beroepsgronden gegrond verklaard. Hierbij is het vaststellingsbesluit van de gemeenteraad

vernietigd. Onderzocht wordt welke consequenties de vernietiging heeft en op welke wijze het project het een vervolg kan krijgen.

Dorpsplein Bergen

Op basis van bestemmingsplan, structuurvisie, ruimtelijke randvoorwaarden en een beeldkwaliteitsplan wordt op basis van een anterieure overeenkomst met de projectontwikkelaar een kwalitatief hoogwaardig plan ontwikkeld en daadwerkelijk gerealiseerd. De Bakemaflat en enkele panden in de directe omgeving daarvan worden gesloopt.

Harmonielocatie

Voor de Harmonielocatie wordt een projectontwikkelaar geselecteerd met het beste (alternatieve) plan op basis van een Inschrijving/aanbesteding. Ten behoeve van het bepalen van een optimaal programma wordt een Maatschappelijke Kosten- en Baten Analyse opgesteld.

Initiatieven Bergen aan Zee

Op basis van de Structuurvisie voor Bergen aan Zee wordt een viertal initiatieven voor (her-)ontwikkeling gerealiseerd. De gemeente begeleidt initiatiefnemers *bij* de ruimtelijke planvorming en ruimtelijke procedure op basis van anterieure overeenkomsten en vervolgens realisatie van (her-) ontwikkelingen op het gebied van horeca en/of wonen. Verder wordt, samen met de bewoners van Bergen aan Zee, verbetering van de inrichting van de openbare ruimte voorbereid, vooral van het Rode Plein en Van der Wijckplein.

Parck de Beeck

De gemeente ontwikkelt een woningbouwplan voor het voormalige terrein van voetbalvereniging BSV aan de Oudtburghweg in Bergen. Het plan gaat uit van maximaal 152 woningen, waarbij het plangebied is vergroot met het perceel waarop het voormalig uitvaartcentrum stond. Van het totaal aantal te realiseren woningen

bestaat 50% uit sociale huurwoningen, 25% uit middel dure huurwoningen en 25% goedkope koopwoningen.

Delversduin

Het plan Delversduin bestaat uit maximaal 162 woningen. Tegen het door de gemeenteraad op 21 juli 2021 vastgestelde bestemmingsplan was beroep aangetekend. Het beroep is door de Raad van State ongegrond verklaard bij uitspraak van 27 juli 2022. Dit maakt het bestemmingsplan voor Delversduin onherroepelijk. De initiatiefnemer BPD gaat nu aan de slag met de voorbereidingen. De eerste stap in het bouwproces is nu de vergunningaanvragen voorbereiden en vervolgens het bouwrijp maken van de grond zodat de woningen daadwerkelijk gebouwd kunnen worden. De planning is dat er in 2023 gestart kan worden met het bouwrijp maken en dat, als alles naar verwachting loopt, in 2026 alle woningen gerealiseerd zijn.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Omgevingswet

Het college geeft uitvoering aan de beleidsopgaven uit de omgevingsvisie. Ook is het opstellen van het omgevingsplan conform de bepalingen van de Omgevingswet gestart. 2023 is het eerste jaar dat we werken met en 'naar de letter' van de Omgevingswet. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet start de volgende fase, waarin we steeds meer 'naar de bedoeling' van de Omgevingswet gaan werken.

Wonen

- Door het college, Kennemer Wonen en huurdersorganisaties ondertekende Prestatieafspraken voor de periode 2024 t/m 2027.
- Door de raad vastgestelde nieuwe Huisvestingsverordening per 1 juli 2023.
- Twee keer per jaar wordt de regionale woningprogrammering naar realisatiecapaciteit opgesteld.
- Een door de raad vastgestelde woonvisie.

Grote projecten

Realisatie volgens planning

3B DUURZAAMHEID EN MILIEU

Klimaat

Gemeenten hebben financiële steun van het rijk nodig om de uitvoering van beleid te versnellen en de doelen uit het Klimaatakkoord (2019) op tijd te bereiken, maar worden ook gevraagd om zelf te investeren in klimaatmaatregelen. Bergen heeft dat gedaan in de afgelopen jaren, het Rijk komt nu ook met een substantiële bijdrage¹⁾. Dat maakt versnelling in de uitvoering mogelijk. En dat is nodig: het nieuwste rapport van het IPCC (Internationaal Panel on Climate Change van de VN) onderstreept de urgentie van aanpak van de klimaatcrisis, net als de extreme hittegolven, droogte, stormen en overstromingen wereldwijd. Het kabinet heeft in het regeerakkoord van januari 2022 geld vrijgemaakt om andere overheden de mogelijkheid te geven het Klimaatakkoord uit te voeren.

Uitvoering en budget

Voor de geactualiseerde uitvoeringsplannen zoals die nu zijn voorbereid is vanaf 2023 in totaal circa € 480.000 structureel nodig. De plannen hebben betrekking op maatregelen met betrekking tot de energietransitie, duurzame mobiliteit, circulaire economie, klimaat adaptatie, duurzame bedrijfsvoering en de plusambitie van Bergen.

De benodigde middelen zijn nog niet in deze begroting verwerkt. Bij de septembercirculaire wordt duidelijk of het budget dat vanuit het rijk beschikbaar wordt gesteld voldoende is voor de uitvoering van deze plannen. Mocht dit niet zo zijn dan dient er geprioriteerd te worden in de plannen om zo binnen het door het rijk beschikbaar gestelde budget te blijven. Als er meer budget beschikbaar wordt gesteld kan mogelijk de plusambitie worden verhoogd. Zodra de budgetten bekend zijn gemaakt in de septembercirculaire ontvangt uw raad zo snel mogelijk een separaat raadsvoorstel om hierover te besluiten.

Milieutaken

Met de komst van de Omgevingswet vinden veranderingen plaats in de taken van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en GGD Hollands Noorden. Deze gemeenschappelijke regelingen trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de Omgevingswet om zo een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de veranderende positie, rol en activiteiten van de gemeenschappelijke regelingen. Alvorens over te gaan tot het overdragen van taken vindt in 2022 nog afstemming plaats tussen gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen over inhoud en impact van deze taken zowel op beleids- als financieel niveau. Dit vormt de basis voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst. Uitgangspunt hierbij is een gelijkblijvende bijdrage. Nog in 2022 moet duidelijk worden hoe de herverdeling van het Provinciefonds in relatie tot de te decentraliseren milieutaken uitwerkt. In de regio Alkmaar-Haarlem-IJmond wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. In het bijzonder worden hier de ontwikkelingen rondom het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol, het besluit Luchtruimherziening en de Initiatiefwet nachtvluchten genoemd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Milieutaken

Vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt ingevolge deze wet in samenwerking met de Omgevingsdienst uitvoering gegeven aan de milieutaken. Hierbij wordt duidelijk hoe de verschuiving van taken uitwerkt in de dienstverlening en de financiële positie. De inzet voor beperking van vliegtuighinder moet leiden tot een vermindering van het aantal meldingen en een zichtbare verbetering in de periodiek door de GGD uitgevoerde gezondheidsmonitoring

Wat willen we bereiken

Het groene karakter binnen en tussen de dorpen is onderdeel van de identiteit van onze gemeente. Het draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. Behoud daarvan is essentieel. Tegelijkertijd zien wij dat de druk op onze schaarse buitenruimte groter wordt door ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder woningbouw. Verder zien wij taken op ons afkomen als gevolg van de verandering van het klimaat. Wij streven naar een goede balans tussen de diverse ontwikkelingen die het groene karakter van onze gemeente waarborgt en waarbij rekening wordt gehouden met de verandering van het klimaat.

Wat gaan we daarvoor doen

- We zorgen voor meer biodiversiteit binnen de gemeente met meer leefruimte voor bijen en vlinders.
- We zetten in op vergroening van versteende gebieden, zowel in de openbare ruimte als bij particulieren.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Er is meer biodiversiteit binnen onze gemeente, waaronder meer leefruimte voor bijen en vlinders;
- Bij herinrichtingen wordt meer rekening gehouden met groen en wordt verstening verminderd waardoor de infiltratie vergroot;
- Er is een toename van particuliere initiatieven om versteende tuinen om te zetten naar groene tuinen.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Bergen \(NH.\) \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3a	24.1	Gemiddelde WOZ waarde	355	247	266	291	217	2017	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.2	Gemiddelde WOZ waarde	374	260	279	305	230	2018	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.3	Gemiddelde WOZ waarde	383	287	313	336	250	2019	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.4	Gemiddelde WOZ waarde	414	310	342	362	271	2020	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.5	Gemiddelde WOZ waarde	441	334	371	388	290	2021	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	25	Nieuw gebouwde woningen	1,4	0,7	3,2	13,3	8,9	2021	per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
3a	26	Demografische druk	102,5	70,8	86	90,9	70,3	2022	%	CBS Bevolkingsstatistiek
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3b	27	Omvang huishoudelijk restafval	208	186	181	172	170	2020	kg per inwoner	CBS statistiek Huishoudelijk afval
3b	28	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	14,9	12,4	16	16,9	26,9	2020	%	berekening

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
3b	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

PROGRAMMAOVERZICHT WAT GAAT HET KOSTEN

1 =1.000 korte omschrijving				2023		2024		2025		2026		I/S
aut	3a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0	N	1	N	1	N	S
aut	3a	.2	Leges omgevingsvergunningen reguliere stroom 780K	55	V	71	V	87	V	103	V	S
aut	3a	.4	Leges omgevingsvergunningen projecten 2023 827K & 2024 293K	108	N	293	V	0		0		S
aut	3b	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0		0		0		S
aut	3b	.2	Rioolheffing	25	V	58	V	42	V	58	V	S
nb	3b	.3	Afvalstoffenheffing	477	N	23	V	9	V	10	V	S
aut	3c	.4	Budget klimaat is PM tot budget in septembercirculaire bekend wordt.	PM		PM		PM		PM		S
aut	3c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	213	V	57	V	20	N	22	N	S
aut	3c	.2	Indexatie electra en gas voor dit PO	330	N	330	N	330	N	330	N	S

3a.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3a.2 Leges omgevingsvergunningen reguliere stroom

Betreft aanpassing in verband met de uniformering van de verordening en toerekening, en de actualisatie van de cijfers. De legesinkomsten uit de reguliere stroom wordt vanaf 2023 ingeschat op € 780.000 structureel.

3a.4 Leges omgevingsvergunningen projecten

Betreft aanpassing in verband met de uniformering van de verordening en toerekening, en de actualisatie van de planning en cijfers. Voor 2023 worden de legesinkomsten uit de projecten bijgesteld van € 935.000 naar € 827.000 en voor 2024 op € 293.000.

3b.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel. Voor dit PO is dit budgetneutraal omdat het riool- en afvalinvesteringen betreft waarvan de kosten en opbrengsten via de voorzieningen lopen. Is onderdeel van de mutaties afval en riool onder PO 3b.

3b.2 Rioolheffing

Betreft de actualisatie van de kosten en opbrengsten voor de rioolheffing.

3b.3 Afvalstoffenheffing

Betreft de actualisatie naar aanleiding van de voorgestelde verlaging van het tarief inclusief een extra storting van € 550.000 vanuit de exploitatie om het mogelijk te maken de begrote incidentele kosten voor invoering van het nieuwe grondstoffenplan te dekken en toch het tarief in 2023 met 2% en in 2024 met 3% te laten dalen. Structureel gezien is het door de aanbidding van, en overgang naar, de BUCH van de afvalinzameling mogelijk gebleken om het hele nieuwe grondstoffenplan binnen de bestaande budgetten in te voeren zonder structurele stijging van het tarief voor onze inwoners.

3b.4 Budget Klimaat

Dit wordt PM opgenomen totdat in de septembercirculaire bekend wordt welk budget beschikbaar wordt gesteld vanuit het rijk. Dit wordt zo spoedig mogelijk via een separaat raadsvoorstel aan uw raad voorgelegd.

3c.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3c.2 Indexatie electra en gas voor dit PO

Voor de stijging van de energieprijzen wordt rekening gehouden met een stijging van 275%.

Door plaatsing pinbox weer gelegenheid om geld op te nemen in Schoorl

Programma 4 Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

1. Een structureel sluitende begroting voor 2023
2. Zo laag mogelijke lokale lasten

Wat gaan we daarvoor doen

1 Een structureel sluitende begroting 2023

Ons doel is een structureel sluitende begroting voor 2023 aan uw raad voor te leggen.

2 Zo laag mogelijk lokale lasten

Afval

Per 2023 wordt de afvalinzameling door de BUCH werkorganisatie uitgevoerd. Op de incidentele invoeringskosten na kan het nieuwe grondstoffenbeleidsplan budgetneutraal worden ingevoerd. De toerekening van kosten aan afval is aangepast aan deze verandering. Voor verdere informatie hierover zie de paragraaf lokale heffingen.

Door een extra storting van € 550.000 in voorziening afval kan het tarief in 2023 met 2% omlaag van € 378 in 2022 naar € 370 in 2023 en in 2024 nog eens met 3% omlaag van € 370 naar € 359.

Riool

De stijging van de rioolheffing in 2023 wordt door inzet vanuit de voorziening beperkt gehouden tot 2%.

In 2023 wordt een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (GRP) ter vaststelling aan uw raad voorgelegd. De keuzes die uw raad in dit nieuwe GRP maakt hebben effect op het tarief 2024 en verder.

OZB

Bij de kadernota 2022 heeft uw raad reeds besloten om de OZB met slechts 2% te laten stijgen ondanks de hoge inflatie.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Een vastgestelde programmabegroting 2022-2025 waarin de jaarschijf 2023 structureel sluitend is.
2. De ontwikkeling van de lokale lasten

Trends en Ontwikkelingen bij dit programmaonderdeel

• Ontwikkeling gemeentefonds

De herijking gemeentefonds komt voor ons uit op een nadeel van circa € 96 per inwoner (circa 2,9 mln.)

In 2023 wordt € 7,50 ingevoerd en in 2024 en 2025 € 15 per inwoner. In totaal € 37,50 per inwoner. Dit komt neer op ongeveer 1,125 mln. lagere algemene uitkering in 2025.

In 2025 wordt duidelijkheid verwacht over hoe het restant van circa € 58 per inwoner wordt doorgevoerd.

Verder wachten we op dit moment nog op de uitkomsten en duidelijkheid met betrekking tot de definitieve hoogte van de extra budgetten voor jeugdhulp, de eventuele vergoeding voor de invoering van het abonnementstarief Wmo en het wel of niet afschaffen of bevriezen van de opschalingskorting.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

PO	Verbonden partij
4a	Cocensus
4a	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4a	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Bergen \(NH.\) \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
4b	31	Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	32	Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	33	Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		euro	Gemeente
4b	34	Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		%	Gemeente
4b	35	Overhead in % van totale lasten	15,2	n.b.	nb	n.b.	n.b.	2023	%	Gemeente

*Doordat de bedrijfsvoering qua personeel en materieel wordt uitgevoerd door de BUCH zijn de indicatoren 31 t/m 34 niet van toepassing op de gemeente Bergen, de gemeente heeft geen loonkosten anders dan de secretaris, griffie, college en raad.

PROGRAMMAOVERZICHT WAT GAAT HET KOSTEN

1 =1.000 korte omschrijving				2023		2024		2025		2026		I/S
nb	4	.1	Inzet nieuwe communicatie middelen	70	N	72	N	73	N	75	N	S
aut	4	.2	Deelname gemeente Castricum aan Nieuw Tij	42	V	42	V	42	V	42	V	S
aut	4	.3	Tegenboeking mutaties omslagrente	33	N	14	V	43	V	45	V	S
aut	4	.4	Inzet stelpost indexatie (meicirculaire 2022) vanaf 2023	1.600	V	1.600	V	1.600	V	1.600	V	S
aut	4	.5	Jeugdzorg 100% extra jeugdbudget uit arbitrage	0		350	V	320	V	230	V	S
aut	4	.6	BTW koepelvrijstelling structureel opnemen	280	N	290	N	300	N	310	N	S
aut	4	.7	BTW koepelvrijstelling incidenteel t/m 2021	970	N	0		0		0		I
aut	4	.8	Rentekosten	195	V	121	V	0		0		S
aut	4	.9	Indexatie electra en gas voor dit PO	154	N	154	N	154	N	154	N	S

4.1 Inzet nieuwe communicatie middelen

De gemeente (en ook college en raad) maakt concreet en duidelijk waar zij mee bezig is en waarom, zodat inwoners, ondernemers in staat worden gesteld daar op te reageren; uitleggen en reageren dus (participatie). Daarnaast komt ons nieuwe college beloften en afspraken na en willen wij de voortgang laten zien. Daarbij hoort ook het monitoren van de kanalen en het maken van een gewogen omgevingsbeeld. Nieuwe middelen en kanalen, passend in deze 'snelle' tijd, waar verandering voorop staat, moeten daarin worden meegenomen. Ook qua toegankelijkheid en begrijpbaarheid, is het wenselijk om meer met beeldende content en korte video's te werken. Daarom gebruiken we reels (korte video's) en veel beeldende content. Hiervoor is structureel € 10.000 nodig. Voor de uitvoering van deze opgave is 0,66 fte extra € 60.200 structureel nodig. Deze structurele uitbreiding van fte wordt een reguliere/plustaak aan de BUCH.

4.2 Deelname gemeente Castricum aan Nieuw Tij

Eerder had Castricum besloten niet mee te doen aan Nieuw Tij (data analisten et cetera). Castricum heeft nu besloten om mee te betalen aan de huidige formatie data analisten. Hierdoor kan de bijdrage plustaak van de overige gemeenten worden verlaagd. Verder wordt de plustaak nu een reguliere taak aangezien de kosten nu via de verdeelsleutel worden verdeeld.

4.3 Tegenboeking mutaties omslagrente

Dit betreft de tegenboeking van de mutaties in de omslagrente als onderdeel van de kapitaalslasten in de programmaonderdelen en de actualisatie van de rentetoerekening aan de reserves. Conform de BBV hoort de omslagrente tegen geboekt te worden zodat die saldoneutraal is. Dit omdat de gemeente aan totaalfinanciering doet en alleen de werkelijk te betalen rente op de leningen een effect heeft op het saldo.

4.4 Inzet stelpost indexatie (meicirculaire 2022)

Van deze stelpost wordt nu € 1,6 mln. structureel ingezet als dekking voor de stijgende kosten voor energie en sociaal domein.

4.5 Jeugdzorg 100% extra jeugdbudget uit arbitrage

Op dit moment is 75% van het extra jeugdbudget uit de arbitrage opgenomen in de algemene uitkering vanaf 2024. Van de toezichthouders mag nu 100% worden opgenomen. Het is nog steeds onduidelijk of dit geld er ook echt komt vanaf 2024. Hopelijk komt hier in de septembercirculaire 2022 meer duidelijkheid over.

4.6 BTW koepelvrijstelling last incidenteel en structureel opnemen

Zoals bij de behandeling van de jaarrekening in de Commissie van Onderzoek (CvO) is besproken wordt nu voorgesteld om de BTW die we betalen als last in de exploitatie te nemen zolang de zaak rond de koepelvrijstelling nog loopt. Wanneer hierover uiteindelijk een uitspraak komt en die ten gunste van de gemeente is leidt dat op dat moment tot een incidenteel en structureel voordeel. Voor de jaren 2018 t/m 2021 is het bedrag totaal € 969.946. vanaf 2023 wordt structureel circa € 280.000 opgenomen. Het bedrag voor 2022 van circa € 275.000 wordt in de firap 2022 verwerkt.

4.7 BTW koepelvrijstelling incidenteel nadeel

2018 t/m 2021 (vervallen balanspost nog te ontvangen) € 969.945 komt ten laste van het begrotingssaldo.

4.8 Rentekosten

Door uitstel van verschillende zaken hoeft pas later geld aangetrokken te worden dan eerder begroot. In de liquiditeitsprognose wordt uitgegaan van een rente van 3% in 2023 en 4% vanaf 2024.

4.9 Indexatie electra en gas voor dit PO

Voor de stijging van de energieprijzen wordt rekening gehouden met een stijging van 275%.

PARAGRAAF A: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOMANAGEMENT

1. Aanleiding en achtergrond

De risico's met betrekking tot gemeente Bergen zijn inzichtelijk gemaakt waardoor inzicht is in de risico's. Dit stelt ons staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Dit zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze gemeente. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Door de domeinen zijn de risico's in beeld gebracht. In dit overzicht worden de 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Totaal grote risico's: € 7.191.000

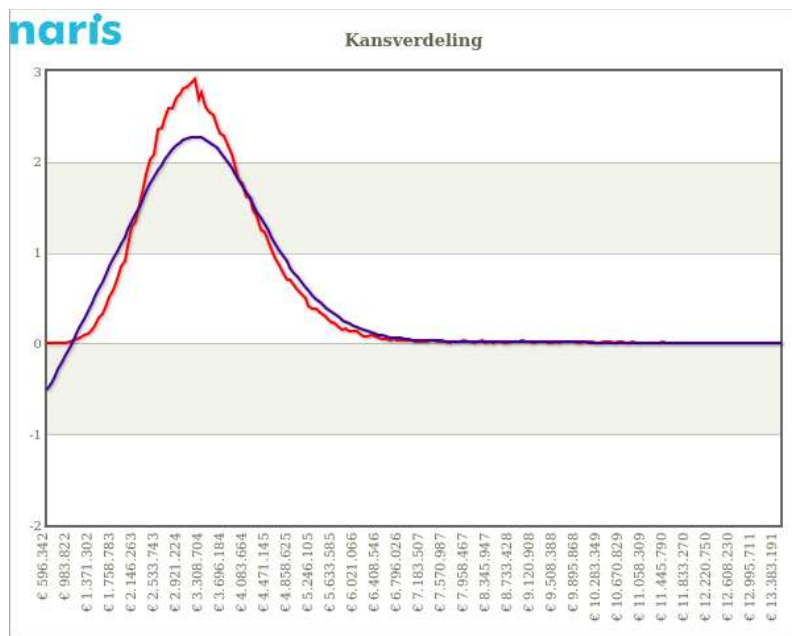
Overige risico's: € 29.914.000

Totaal alle risico's: € 37.105.000

Tabel 1 Belangrijkste financiële risico's					
nr.	Risico	Gevolgen	Kans	Gevolg	Invloed
R447	Jeugd/Wmo: De in de begroting verwerkte besparingen naar aanleiding van de bestuursopdracht beheersmaatregelen worden beperkt gerealiseerd.	Financieel - Jeugd/Wmo: De besparingen worden niet gerealiseerd, waardoor de lasten hoger zijn dan begroot.	70%	max.€ 620.000	7.42%
R20	Tegenvallende Algemene uitkering	Financieel - Een incidenteel of meerjarig nadeel op het begrotingssaldo	50%	max.€ 836.000	6.18%
R475	Ontslag bestuurders / wisseling na verkiezingen	Financieel -	50%	max.€ 800.000	5.91%
R19	Garantstelling: Aan verenigingen en/of stichtingen binnen Bergen, bank maakt aanspraak op garantstelling voor lening	Financieel - De gemeente moet het resterende bedrag van de lening aan de bank betalen.	20%	max.€ 1.815.000	5.39%
R480	Kostenoverschrijdingen bij opstart Zaffier, problemen in de uitvoering	Financieel - Hogere bijdrage voor de gemeente en reputatieschade bij inwoners, Imago - Hogere bijdrage voor de gemeente en reputatieschade bij inwoners	70%	max.€ 500.000	5.14%
R118	Minder SPUK uitkering dan aangevraagd (BTW op sport)	Financieel - Extra kosten in verband met minder BTW inkomsten.	50%	max.€ 600.000	4.45%
R448	Jeugd/Wmo: Toename zorgvraag en zorgzwaarte	Financieel - Hogere lasten.	70%	max.€ 420.000	4.32%
R550	Huurder wil het pand niet verlaten (Rabobank)	Financieel - Huurcontract wordt aangevochten	50%	max.€ 500.000	3.67%
R541	Achterwege blijven van rijksmiddelen Jeugdzorg 2024 en verder	Financieel -	30%	max.€ 800.000	3.57%
R449	Jeugd/Wmo: Effect op hulpvragen in sociale teams corona en andere maatschappelijke ontwikkelingen	Financieel - Hogere lasten	70%	max.€ 300.000	3.08%

Op basis van de ingevoerde risico's is een Monte Carlo simulatie uitgevoerd. Dit wordt gedaan omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is. De risico's treden immers niet allemaal tegelijk op in hun maximale omvang. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's en de verticale as geeft aan hoe groot de kans (%) is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 1.928.954
10%	€ 2.186.961
15%	€ 2.370.612
20%	€ 2.518.923
25%	€ 2.653.606
30%	€ 2.777.276
35%	€ 2.896.132
40%	€ 3.011.717
45%	€ 3.124.944
50%	€ 3.242.183
55%	€ 3.362.232
60%	€ 3.483.988
65%	€ 3.615.892
70%	€ 3.762.927
75%	€ 3.928.509
80%	€ 4.117.244
85%	€ 4.344.102
90%	€ 4.651.296
95%	€ 5.190.965

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 4,651 mln. Daarbij komen nog de overige risico's vanuit de gemeenschappelijke regelingen afgerond op duizendtallen.

Benodigde weerstandscapaciteit	
Gemeente Bergen	€ 4.651.000
Werkorganisatie BUCH	€ 781.000
Totaal	€ 5.432.000

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- I. Reserves
- II. Onbenutte belastingcapaciteit
- III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

Alle bestaande bestemmingsreserves tellen mee voor bepaling van weerstandscapaciteit aangezien de raad die altijd kan herbestemmen.

Uitzondering zijn bestemmingsreserves die worden gebruikt als dekking van afschrijvingslasten c.q. risico's, echter deze zijn er niet.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de mate waarin de OZB belasting maximaal verhoogd kan worden. Dit wordt berekend aan de hand van het berekende tarief dat gehanteerd moet worden als men een artikel 212 gemeente zou worden. Voor 2022 is dit 1,729% (bron blz. 143 meicirculaire 2022). Het gewogen gemiddeld OZB percentage Bergen is over 2022 1,1187% en dus veel lager.

Het verschil tussen het gewogen gemiddeld percentage van Bergen en het percentage artikel 212 is de onbenutte belastingcapaciteit. Uiteraard zijn er andere belastingen, zoals bijvoorbeeld de toeristenbelasting en de parkeerbelasting, die door verhoging van de tarieven tot een meeropbrengst en verbetering van de weerstandscapaciteit kunnen leiden. Hiervoor bestaat geen wettelijk maximum, waardoor wij geen indicatie kunnen geven van de maximale omvang van deze ruimte.

Ook kan er eventueel gekozen worden om; 50% van de baggerkosten door te belasten aan de rioolheffing, 30% van de kosten straatreiniging door te belasten aan de rioolheffing en een % van de strandreiniging aan de afvalstoffenheffing. Dit wordt nu echter niet meegenomen.

Ad. III Post onvoorzien

Conform de financiële verordening van Bergen is een post van € 10.000,- opgenomen. Deze post kan via een raads- of college begrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Totale weerstandscapaciteit

Het totaal van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel, Verwachte stand per 1 januari 2023:

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	47.824.000
Onbenutte belastingcapaciteit	4.707.000
Bestemmingsreserves	446.000
Post onvoorzien	10.000
Totaal	52.987.000

4. Beschikbare weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

Het streven is dat de berekende totale weerstandscapaciteit minimaal een factor 2 dient te zijn van de benodigde weerstandscapaciteit.

Dit is het geval.

5. Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
2. Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.
4. Grondexploitatie
In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.
5. Belastingcapaciteit
Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie heeft als financieel toezichthouder zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en zijn geen norm.

De provincie onderscheidt drie categorieën:

A: minst risicovol,

B: gemiddeld risico en

C: meest risicovol.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarde		A	B	C
1a.	Netto schuldquote	< 90%	100 - 130%	> 130%
1b.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.	< 90%	100 - 130%	> 130%
2.	Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3.	Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
4.	Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
5.	Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Voor wat betreft de Netto schuldquote is het streven om onder de 100% te blijven.

Om de schuldquote beheersbaar te houden wordt jaarlijks onder andere 2% aan de algemene reserve toegevoegd.

Voor de overige kengetallen zijn geen streefwaarden en wordt slechts bekeken of de trend aanleiding geeft tot nadere analyse c.q. bijsturing.

Onderstaande de uitkomst van de financiële kengetallen.

KENGETALLEN	rek. 2021	begr. 2022	begr. 2023	begr. 2024	begr. 2025	begr. 2026
netto schuldquote	57%	95%	88%	92%	87%	85%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	91%	85%	89%	84%	83%
solvabiliteitsratio	28%	31%	35%	37%	41%	43%
grondexploitatie	0%	0%	-2%	-2%	-2%	-2%
structurele exploitatieruimte	0%	6%	4%	5%	5%	0%
belastingcapaciteit	127%	131%	129%	127%	126%	126%

6. Ontwikkelingen

Oordeel Provincie betreffende begroting 2023:

Verwacht wordt dat we wederom onder repressief toezicht komen aangezien de jaarschijf 2023 structureel sluitend is.

7. Conclusie

De woonlasten blijven boven het landelijk gemiddelde wat vooral door de hoge woningwaarde in onze gemeente komt maar stijgen meerjarig vooralsnog minder dan het landelijk gemiddelde.

PARAGRAAF B: LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarvan de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen, leges en retributies). Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke heffingen voor 2023 en wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengsten aan belastingen en heffingen. Deze is berekend op basis van de in de kadernota 2023 opgenomen uitgangspunten. De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt niet bij de begroting maar separaat bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2023.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

1 tarievenbeleid

2 Hoofddijnen per belastingsoort

- 2.1 Afvalstoffenheffing
- 2.2 Forensenbelasting
- 2.3 Leges
- 2.4 Begraafplaatsrechten
- 2.5 Marktgelden
- 2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)
- 2.7 Parkeerbelastingen
- 2.8 Precariobelasting
- 2.9 Rioolheffing
- 2.10 Toeristenbelasting
- 2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

3 Kwijtscheldingsbeleid

4 Opbrengstoverzicht

5 Lokale lastendruk

1 Tarievenbeleid

De opbrengsten staan centraal in de berekening van de tarieven. In de kadernota 2023 is aangegeven dat gezien de hoge inflatie in 2022 en de verwachte hoge inflatie voor 2023, de parkeerbelasting, de toeristenbelasting en de forensenbelasting in 2023 worden verhoogd met 6% in plaats van de structureel begrote 2%.

Voor de overige belastingen geldt het volgende:

- Naheffingen parkeerbelasting, rijbewijzen en identiteitsbewijzen; hiervoor wordt het door het rijk vastgestelde maximum bedrag gebruikt.
- WABO vergunningen; de opbrengst is afhankelijk van de economische situatie en daarmee het aantal vergunningen. Wij gaan uit van een stijging van 2% per jaar.
- Parkeervergunningen; hierbij wordt niet uitgegaan van een verhoging van de opbrengst maar wordt het tarief per vergunning met 2% per jaar verhoogd. Dit om te voorkomen dat bij een daling van het aantal vergunningen, de tarieven per vergunning extra verhoogd moeten worden.
- rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor deze heffingen worden de tarieven gebaseerd op de benodigde kostendekkendheid en de stand van de voorzieningen.

Onroerende Zaak Belastingen (OZB)

Het uitgangspunt voor de indexatie van de OZB opbrengsten in het nieuwe begrotingsjaar is minimaal het indexcijfer (inflatie pNB, voor 2023 3,1%) zoals door het rijk wordt gepubliceerd in de meicirculaire en gebruikt wordt voor de vaststelling van het rekentarief voor de OZB. Dit voor zover dit cijfer hoger is dan de standaard 2% stijging van de opbrengsten per jaar die meerjarig in de begroting wordt opgenomen. Daarnaast worden de OZB opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Deze extra opbrengst wordt niet gerealiseerd door een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ objecten

door nieuwbouw.

Voor 2023 heeft de raad besloten om de indexatie beperkt te houden tot 2%.

Parkeerbelasting

Uitgangspunt is dat er structureel een stijging van € 0,05 per jaar staat begroot. Bij de behandeling van de Kadernota 2023 heeft uw raad besloten om in 2023 het tarief te verhogen met € 0,15 in plaats van de begrote € 0,05.

Dit in verband met de hoge inflatie in 2022 en de verwachte hoge inflatie in 2023. Het tarief voor 2023 wordt komt daarmee op € 2,20.

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn/worden ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt. Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen binnen is gekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag niet negatief komen te staan.

Doorbelastingen afval

Doorbelast worden de kosten van de afvalverwerking, de belasting de personeelskosten en 1% oninbaarheid en 60% van de overheadkosten.

Niet doorbelast aan afval

Eerder is al besloten om de volgende zaken voorlopig niet toe te rekenen aan afval terwijl dat wettelijk wel kan;

-30% kosten straatreiniging

-Kosten schoonmaak strand.

-In de nieuwe situatie per 1 januari 2023 is het mogelijk meer overhad toe te rekenen aan de afvalstoffenheffing.

Er wordt nu in plaats van 100% slechts 60% van de overhead toegerekend. Verder wordt er geen BTW over kosten wagenpark toegerekend.

Doorbelastingen riool

Doorbelast worden de kosten van riool, inclusief omslagrente, personeel, overhead en BTW en 1% oninbaarheid.

Niet doorbelast aan riool

Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging en baggerkosten. Tevens wordt er vanaf 2022 geen extra rente bovenop de omslagrente aan riool meer toegerekend.

Toeristenbelasting

Uitgangspunt is dat er structureel een stijging van € 0,05 per jaar staat begroot. Bij de behandeling van de kadernota 2023 heeft u raad besloten om in 2023 het tarief te verhogen met € 0,15 in plaats van de begrote € 0,05.

Dit in verband met de hoge inflatie in 2022 en de verwachte hoge inflatie in 2023. Het tarief voor 2023 wordt komt daarmee op € 2,10.

Procentuele tarieven

De tarieven voor de belastingsoorten waarvan op dit moment onvoldoende duidelijkheid is over de omvang van het areaal worden in deze paragraaf niet genoemd. Dit betreffen de procentuele tarieven op basis van de WOZ-waarde omvang. Deze worden, net als alle andere in deze paragraaf genoemde belastingtarieven opgenomen in de betreffende belastingverordeningen en in december 2022 aan uw raad voorgelegd.

Een opbrengststijging van 2% over heffingen en leges kan in de praktijk leiden tot onwerkbaar tarieven van centen achter de komma. Op dit punt is er al een staande praktijk van afronding naar

beneden op 5 eurocenten, 10 cent of hele euro's afhankelijk van de belastingsoort.

2 Hoofdpijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

Het uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt. Tot de toegerekende kosten behoren:

- De directe kosten voor het inzamelen en verwerken van de afvalstoffen inclusief fte en overhead.
- BTW: sinds de invoering van het BTW compensatiefonds werkt het niet doorrekenen van BTW nadelig uit door een korting op de algemene uitkering. Vandaar dat de BTW onderdeel uitmaakt van de toe te rekenen kosten.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan de toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelingsplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen.

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van de aantallen:

- Percelen in gebruik bij één persoon
- Percelen in gebruik bij meer dan één persoon
- Extra containers restafval van 140 liter
- Extra containers restafval van 240 liter
- Tweede woningen en vakantiewoningen.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2023
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	4.344.000
Inkomsten, excl. heffingen	427.000
Netto kosten	3.917.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
BTW	489.000
toegerekende overhead	790.000
Dubieuze debiteuren 1%	50.000
A Totale kosten	5.246.000
Opbrengst heffingen	5.023.000
Kwijtschelding	156.000
B Totale opbrengsten	4.867.000
B-A opbrengsten minus kosten	-379.000
Onttrekking voorziening	-337.000
Dekkingspercentage (B/A)	93%
Extra storting in voorziening uit exploitatie	550.000

Opbrengsten

Rekening houdend met een nagenoeg gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers, worden de opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Afvalstoffenheffing	5.023.000	4.869.000	4.869.000	4.969.000

Tarieven

Om de geraamde opbrengsten te realiseren worden de tarieven als volgt voorgesteld:

	2023	2024	2025	2026
Meerpersoonshuishouden	370	359	359	366
Eénpersoonshuishouden	278	269	269	275
Tweede woning/vakantiewoning	278	269	269	275
Extra rolemmer 140 liter	208	202	202	206
Extra rolemmer 240 liter	353	342	342	349

2.2 Forensenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De forensenbelasting wordt geheven van personen die niet in Bergen wonen, maar wel in Bergen gedurende meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning beschikbaar houden voor zichzelf of hun gezin. De heffingsgrondslag voor de forensenbelasting is een percentage van de WOZ-waarde. De forensenbelasting wordt geheven na afloop van het belastingjaar omdat pas dan kan worden bepaald of er sprake is van een belastingplicht.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

Het areaal voor deze belasting bestaat uit het aantal (tweede) woningen dat voldoet aan de criteria van de forensenbelasting in combinatie met de verwachte totale WOZ-waarde van deze woningen op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan het belastingjaar (waardepeildatum).

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten en de voor 2023 voorziene extra stijging van 4% worden de opbrengsten 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Forensenbelasting	1.622.000	1.654.000	1.687.000	1.721.000

2.3 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening.

Kostendekkendheid en transparantie

De legestarieventabel is in 2019 geactualiseerd en waar mogelijk geharmoniseerd voor de BUCH-gemeenten. Dit heeft geleid tot een uniforme tarieventabel en bijbehorende kostenonderbouwing voor de gezamenlijke BUCH-gemeenten.

Kosten en opbrengsten

Evenals voor 2022 is gedaan, is ook voor 2023 de kostendekkendheid van de leges onderzocht. De opbrengsten betreffen de verwachte inkomsten in 2023, zoals die in het financieel systeem zijn opgenomen. De kosten bestaan uit verschillende componenten:

- de directe kosten die aan het product zijn te relateren (bijvoorbeeld afdracht aan Rijk voor een geleverd paspoort);
- de directe apparaatskosten (de salarislaster van het personeel dat direct aan het product werkt);
- de toegerekende overhead.

Door de berekende kosten af te zetten tegen de begrote opbrengsten, kan de kostendekkendheid worden bepaald. Zie opbrengsten- en kostendekkendheid overzichten onder 4.

2.4 Begraafplaatsrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De grafrechten worden geheven voor onder meer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers voor de begraafplaatsrechten bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven en dergelijke, het aantal begravingen en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke. In 2021 zijn ten opzichte van 2020 beduidend minder graven uitgegeven. Dit heeft tot gevolg dat er minder rechten zijn ontvangen op graven, verlengingen en afkoop onderhoud. De beheerskosten van de begraafplaatsen zijn hoger dan de inkomsten. Er is geen sprake van volledige kostendekking. Dit is in overeenstemming met het beleidsplan begraafplaatsen.

Kostendekkendheid begraafplaatsrechten	2023
Kosten, incl. (omslag)rente	329.000
Inkomsten, excl. Heffingen	
Netto kosten	329.000
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead incl. (omslag)rente	263.000
Overige toe te rekenen kosten	0
Totale kosten	592.000
Opbrengsten heffingen	451.000
Totale opbrengsten	451.000
Dekkingspercentage	76%

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Begraafplaatsrechten	451.000	460.000	469.000	478.000

Tarieven

De diverse tarieven zijn opgenomen in de tarieventabel behorend bij de Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten. De tarieven zijn in 2019 waar mogelijk in BUCH verband geharmoniseerd. In verband met kleine verschillen van de hoogte van de toegepaste inflatie percentages in BUCH verband zijn er geringe afwijkingen ontstaan in de tarieven.

2.5 Marktgelden

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Voor het innemen van een standplaats op de markten in Egmond en Bergen wordt marktgeld geheven. De berekening van de hoogte

van het marktgeld vindt plaats naar het aantal meters van de frontbreedte van de kraam.

Kerncijfers en areaal

Het heffingsareaal wordt bepaald door het aantal strekkende meters aan kramen dat op de markt wordt geplaatst. Normaliter is er voor de markt in Egmond maximaal 97 meter beschikbaar. Voor de markt in Bergen is er maximaal 169 meter beschikbaar.

Zoals uit onderstaand overzicht blijkt zijn de kosten van de markten hoger dan de inkomsten. Er is geen sprake van volledige kostendekking. Gelet op de huidige situatie van het marktwezen wordt het niet mogelijk geacht de mate van kostendekkendheid te verhogen.

Kostendekkendheid marktgelden	2023
Kosten, incl. (omslag)rente	26.000
Inkomsten, excl. Heffingen	
Netto kosten	26.000
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead incl. (omslag)rente	31.000
Overige toe te rekenen kosten	0
Totale kosten	57.000
Opbrengsten heffingen	20.000
Totale opbrengsten	20.000
Dekkingspercentage	35%

Opbrengsten

Bij een gelijkblijvend areaal en 2% stijging van de opbrengsten per begrotingsjaar zien de opbrengsten er als volgt uit:

	2023	2024	2025	2026
Marktgeld	20.360	20.770	21.190	21.610

2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

De onroerende-zaakbelastingen betreffen een tweetal belastingen, te weten;

- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De onroerende zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde van de onroerende zaak. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. De belasting wordt geheven als percentage van deze waarde. De waarde van de onroerende zaken wordt vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ. Vanaf 2022 wordt de WOZ waarde van woningen berekend naar de oppervlakte in plaats van de inhoud. Deze gewijzigde WOZ waarde berekeningsmethodiek sluit daarmee beter aan bij publicaties op de diverse woningaanbod-websites waar de grootte van woningen doorgaans in vierkante meters wordt uitgedrukt. Tevens wordt hiermee een hogere acceptatiegraad van de WOZ waarde beoogd.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen het aantal woningen, het aantal niet-woningen, de totaalwaarde van de woningen en niet-woningen op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan het belastingjaar en de omvang van de vrijgestelde WOZ waarde waarover geen OZB kan worden geheven.

In Bergen is de heffing van OZB van gebruikers van niet-woningen per 2020 opgeheven onder gelijktijdige evenredige verhoging van het tarief voor eigenaren van niet-woningen. Hierdoor zijn 2 kerncijfers niet meer van invloed op de tariefstelling. Dit is het

percentage leegstand en de omvang van de vrijstelling op woondelen bij niet-woningen. Beide factoren zijn van belang voor het tarief waarmee de begrote opbrengst van de OZB voor gebruikers wordt gegenereerd. Voor de OZB-eigenaren opbrengst zijn beide factoren echter niet relevant.

Uitgangspunt is dat de OZB opbrengsten worden verhoogd met de inflatie pNB (3,1% voor 2023) zoals die in de meicirculaire is opgenomen. Voor 2023 is bij de kadernota al besloten om hier van af te wijken en slecht met 2% te indexeren. Naast de indexering van 2% worden de OZB opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Dit wordt niet gerealiseerd door een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ objecten door nieuwbouw.

Tarieven

De hoogte van de aanslag OZB 2023 is afhankelijk van de beschikte WOZ-waarde. Deze waarde, vermenigvuldigd met een percentage daarvan (het tarief) vormt het aanslagbedrag OZB. De belasting wordt geheven in de vorm van een eigenarenbelasting, per 2020 wordt in Bergen geen OZB van gebruikers meer geheven.

Opbrengsten

Rekening houdend met de genoemde mutaties worden de begrote opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
OZB bedrijven	3.283.000	3.349.000	3.416.000	3.484.000
OZB woningen	8.078.000	8.240.000	8.405.000	8.573.000
Totaal OZB	11.361.000	11.589.000	11.821.000	12.057.000

2.7 Parkeerbelastingen

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Parkeerbelastingen onderscheiden we in drie soorten belastingen:

1. *Parkeergelden*
2. *Parkeernaheffingsaanslagen (parkeerboetes)*
3. *Rechten parkeervergunningen*

1. Parkeergelden

Voor het parkeren van voertuigen op bepaalde dagen en tijden, op daartoe aangewezen openbare parkeerplaatsen, is parkeergeld verschuldigd. Het doel van de belasting is het reguleren van parkeergedrag en verkeersstromen. Vanaf 2021 is meerjarig een indexatie opgenomen van € 0,05 op het tarief. Verder wordt ieder jaar een nieuw driejarig gemiddelde berekend van het aantal parkeeruren. Hierop wordt het areaal gebaseerd. Voorstel is om in 2023 het tarief te verhogen met € 0,15 in plaats van de begrote € 0,05 naar € 2,20. Dit in verband met de hoge inflatie in 2022 en de verwachte hoge inflatie in 2023.

2. Naheffingsaanslagen

Als er geen of onvoldoende parkeergeld is betaald worden naheffingsaanslagen opgelegd. Hiervoor wordt het door het rijk vastgestelde maximumtarief gehanteerd. Op de opbrengsten vindt geen indexatie plaats. Naar aanleiding van de laatste jaarrekening wordt een nieuwe inschatting gemaakt.

3. Rechten parkeervergunningen

Voor bepaalde gebieden binnen onze gemeente kan tegen een vergoeding een parkeervergunning worden aangevraagd. Uitgangspunt is 2% stijging van het tarief en niet de opbrengsten. Hierdoor is het tarief niet afhankelijk van opbrengst en leidt een lager aantal afgegeven vergunningen niet tot extra prijsstijging.

Kerncijfers en areaal

Op basis van gerealiseerde opbrengsten wordt het hieraan gerelateerde gemiddelde aantal parkeeruren geactualiseerd.

Tarieven parkeerbelasting

De tarieven parkeerbelasting zijn opgenomen in de tarieventabel behorend bij de verordening parkeerbelasting. De hierin opgenomen tarieven voor kort parkeren worden verhoogd met € 0,15 en de tarieven voor parkeervergunningen met 2%. Er wordt een apart besluit voorgelegd om de verordening met de gewijzigde tarieventabel en daarmee de tarieven 2023 vast te stellen.

Opbrengsten

Uitgaande van het bovenstaande worden de begrote opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Parkeerbelasting (parkeergeld)	4.337.000	4.435.000	4.533.000	4.631.000
Naheffingsaanslagen	275.000	275.000	275.000	275.000
Parkeervergunningen	857.000	874.000	891.000	909.000

2.8 Precariobelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Precariobelasting wordt geheven van degenen die voorwerpen hebben die zich op, onder of boven openbare gemeentegrond bevinden. De precariobelasting bestaat uit permanente belastbare feiten (bijvoorbeeld terrassen en uithangborden) en incidentele belastbare feiten (bijvoorbeeld een tijdelijke bouwcontainer). De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening precariobelasting.

In de regel worden de aanslagen voor de permanente belastbare feiten na afloop van het belastingjaar opgelegd. Dit aangezien pas na afloop van het belastingjaar de omvang van de belastingplicht bekend is.

Kerncijfers en areaal

Door periodieke controles in het veld wordt de actualiteit van de bestandsgegevens voor de precariobelasting op peil gehouden.

Daarnaast leiden vergunningaanvragen tot inzicht in belastbare feiten. Het areaal voor de precariobelasting van de permanente belastbare feiten is redelijk stabiel.

Opbrengsten

Rekening houdend met 2% stijging van de opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Precariobelasting	151.820	154.860	158.000	161.200

De Eerste Kamer heeft op 21 maart 2017 ingestemd met de beperking van de heffingsbevoegdheid voor de precariobelasting. Na 1 januari 2022 mag geen precariobelasting meer worden geheven over netwerken van nutsbedrijven. Daarom is in deze paragraaf geen informatie over de tarieven en verwachte opbrengsten opgenomen.

2.9 Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering. De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met de hoeveelheid water dat vanuit het object wordt afgevoerd. Er is sprake van een gedifferentieerd tarievenstelsel dat opgebouwd is uit eenheden waarbij 300 m³ waterverbruik als uitgangspunt is gebruikt voor het basistarief. Veruit de meeste woningen vallen onder de eerste eenheid: het basistarief.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers (kosten en opbrengsten)

Kerncijfers voor de bepaling van de inkomsten uit rioolheffing zijn:

- het aantal percelen waarvoor het basistarief geldt (0 tot en met 300 m³ waterafvoer);
- het aantal percelen vallend onder grootverbruik (gestaffeld boven de 300 m³ afgevoerd water). gedifferentieerd naar de tariefstaffel.
- het aantal percelen waarvan water indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.

In de berekening van de opbrengst wordt uitgegaan van eenheden. In dit aantal zijn de grootverbruiktarieven teruggerekend naar het tarief van de basiseenheid. In dit aantal wordt de komende jaren geen groei verwacht.

Kerncijfers voor de bepaling van de kosten van riool zijn:

- De directe kosten voor riool inclusief fte en overhead
- BTW: Het niet doorrekenen van BTW leidt sinds de invoering van het BTW compensatiefonds tot een extra nadeel in de vorm van een korting op de algemene uitkering. Vandaar dat de BTW onderdeel uitmaakt van de aan het taakveld riool- en afval toe te rekenen kosten.
- Voor de berekening van de rioolheffing wordt de omslagrente gehanteerd.

Kostendekkendheid rioolheffing	2022
Kosten taakveld riolering, incl. (omslag)rente	3.085.000
Inkomsten, excl. heffingen	20.000
Netto kosten taakveld	3.065.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead	298.000
BTW	193.000
extra rente n.v.t.	
Totale kosten	3.556.000
Opbrengst heffingen	3.493.000
Kwijtschelding	106.000
Totale opbrengsten	3.387.000
Verschil	-168.000
Mutatie voorziening	-168.000
Dekkingspercentage	95%

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers en een positief blijvende voorziening worden de opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Rioolheffing	3.493.000	3.569.000	3.644.000	3.720.000

Tarieven

Jaarlijks wordt bepaald in hoeverre een stijging van het tarief kan worden voorkomen. Naar het huidige inzicht in de

kostenontwikkeling en bij gelijkblijvend beleid is een stijging van 2% per jaar nodig.

Het basistarief wordt als volgt voorgesteld:

	2023	2024	2025	2026
Rioolheffing	185	189	193	197
Rioolheffing indirecte aansluiting	46	47	48	49

2.10 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van Bergen zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. Deze kan de belasting verhalen op de verblijfhoudende personen. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt plaats na afloop van het belastingjaar. op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

Bij de uitvoering van de toeristenbelasting wordt doorlopend gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf. Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen. Via diverse methodes wordt intensief ingezet op opsporing van verborgen verblijfbieders en wordt ingezet op het verder vergroten van de (digitale) aanmeld- en aangiftemogelijkheden.

Bij de berekening van de opbrengsten in de programmabegroting is uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de 3 voorgaande belastingjaren 2019-2021.

Tarief

Aan uw raad wordt net als voorgaande jaren een apart besluit voorgelegd om de verordening en daarmee het tarief

toeristenbelasting 2023 vast te stellen. Begroot staat een stijging van het tarief met € 0,15. Het tarief toeristenbelasting stijgt hierdoor van € 1,95 naar € 2,10 per persoon per overnachting. Voor de jaren erna wordt een jaarlijkse indexatie van 2% op het tarief begroot (afgerond € 0,05 per jaar).

Naast de berekening op basis van het exacte aantal overnachtende personen kent de toeristenbelasting ook een berekeningswijze voor vaste jaarplaatsen en seizoenplaatsen. Hiermee vindt tarifiering plaats op basis van het gemiddelde aantal gasten en verblijfsduur waarbij het jaarlijks vastgestelde tarief van toepassing is. Deze forfaitaire berekeningswijze leidt tot een efficiënte uitvoering van de heffing en vermindering van de administratieve lastendruk.

Opbrengsten

Het is lastig een inschatting te maken ten aanzien van de gevolgen van corona. Er op dit moment vanuit gaande dat in 2023 de zomer relatief normaal kan verlopen en rekening houdend met het uitgangspunt van een tariefstijging van € 0,15 worden de begrote opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Toeristenbelasting	3.198.000	3.274.000	3.351.000	3.427.000

2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

In 2021 is op initiatief van de ondernemers in Egmond aan Zee een reclamebelasting ingevoerd. De gemeente faciliteert de BIZ-organisatie door de BIZ-bijdragen te innen. Door de invoering van de BIZ-belasting met een tarief van € 325,00 per jaar worden belastingopbrengsten gegenereerd met een omvang van € 65.000. Deze opbrengst wordt, na aftrek van de perceptiekosten, in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de BIZ vereniging die de activiteiten namens de ondernemers uitvoert. De ondernemers bepalen zelf de activiteiten. De gemeenteraad moet wel instemmen en toetsen op het algemeen belang in de openbare ruimte.

3 Kwijtscheldingsbeleid

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om op basis van het “Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen Bergen 2023” een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In Bergen wordt bij de kwijtschelding afgeweken van de normen zoals deze zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Hierin zijn in artikel 16, tweede lid, onderdelen a en b, de kosten van bestaan gesteld op 90% van de bijstandsnorm. Bergen gaat echter uit van de meest ruime, de zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt. De kwijtschelding wordt opgevangen binnen de kostendekking van afvalstoffen- en rioolheffing.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt middels een automatische koppeling met landelijke inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Kerncijfers

Sinds de start van de belastingsamenwerking met Cocensus wordt actiever gestuurd op de mogelijkheden voor kwijtschelding. Naast de toegekende gehele kwijtschelding bestaat er een grote variatie in gedeeltelijk toegekende verzoeken waarbij een percentage van de aanslag wordt kwijtgescholden. Om deze reden wordt niet uitgegaan van het totale aantal toekenningen maar van de bedragen kwijtschelding riool- en afvalstoffenheffing uit de laatste jaarrekening. Voor de komende jaren verwachten we geen grote veranderingen.

Rekening houdend met een gelijkblijvend aantal toekenningen zoals genoemd bij de kerncijfers worden de uitgaven voor 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

	2023	2024	2025	2026
Kwijtschelding riool	106.000	108.000	110.000	112.000
Kwijtschelding afval	156.000	156.000	156.000	156.000

4 Opbrengstenoverzicht

In de volgende tabel wordt op volgorde van programmaonderdeel per belastingsoort en heffing een overzicht gegeven van de geraamde opbrengsten 2023 en verder.

PO	Grootboek	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1a	6020010	Rijbewijzen	107.900	117.700	109.500	135.200
1a	6020020	Burgerlijke stand	44.000	45.000	46.000	47.000
1a	6020030	Reisdocumenten	54.000	351.000	551.000	596.000
1a	6020050	Diverse leges	7.560	8.470	9.400	9.590
1a	6020070	Naturalisaties	20.400	20.810	21.230	23.300
1a	6020080	Verklaring Omtrent Gedrag VOG	10.200	10.400	10.610	11.640
1b	6660400	Gehandicapten parkeerkaarten	8.160	8.320	8.490	9.320
1d	6120060	Leges APV titel 1(Winkeltijden, overige APV)	47.050	47.990	48.950	49.930
2a	6570400	Evenementen en volksfeesten	10.200	10.400	10.610	11.640
2b	6330100	Inkomsten Markten	20.360	20.770	21.190	21.610
3a	6810100	Bestemmingsplannen	15.300	15.610	15.920	17.480
3a	6830500	Leges omgevingsvergunningen	1.607.000	1.089.000	812.000	828.000
3b	6720100	Baten Rioolheffing	3.493.000	3.569.000	3.644.000	3.720.000
3b	6730100	Baten Afvalstoffenheffing	5.023.000	4.869.000	4.869.000	4.969.000
3c	6210800	Leges kabels en leidingen	30.600	31.210	31.830	34.940
3c	6750100	Baten begraafplaatsrechten	451.000	460.000	469.000	478.000
4a	6061100	Baten OZB woningen	8.078.000	8.240.000	8.405.000	8.573.000
4a	6062100	Baten OZB bedrijven	3.283.000	3.349.000	3.416.000	3.484.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeerbelasting	4.337.000	4.435.000	4.533.000	4.631.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeernaheffing	275.000	275.000	275.000	275.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeervergunningen	857.000	874.000	891.000	909.000
4a	6064200	Baten precariobelasting	151.820	154.860	158.000	161.200
4a	6340100	Forensenbelasting	1.622.000	1.654.000	1.687.000	1.721.000
4a	6340200	Toeristenbelasting	3.198.000	3.274.000	3.351.000	3.427.000
			32.751.550	32.930.540	33.394.730	34.143.850

Kostendekkendheid Leges

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de kosten en opbrengsten van de leges van de in titel 1, 2 en 3 opgenomen hoofdstukken.

	nr.	omschrijving	realisatie 2021			begroting 2022			begroting 2023		
Titel 1 Algemene dienstverlening			Kosten	Opbrengst	Kosten-dekking	Kosten	Opbrengst	Kosten-dekking	Kosten	Opbrengst	Kosten-dekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	94.993	39.353	41%	221.319	74.000	33%	109.945	44.000	40%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	137.254	122.611	89%	220.762	91.000	41%	172.645	55.500	32%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	171.537	148.841	87%	218.919	117.200	54%	104.145	107.900	104%
hoofdstuk	4	Verstrekkings uit de Basisregistratie personen	7.483	10.581	141%	41.844	6.670	16%	80.445	7.560	9%
hoofdstuk	5	Vervallen	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	6	Vervallen	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	7	Bestuursstukken	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	8	Vastgoed informatie	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	50.341	44.827	89%	28.986	10.000	0%	84.945	10.200	0%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	11	Huisvestingswet 2014	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	12	Leegstandswet	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	13	Vervallen	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	14	Vervallen	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	15	Winkeltijdenwet	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
hoofdstuk	16	Kansspelen	945	3.490	369%	zie titel 3			zie titel 3		
hoofdstuk	17	Kabels en leidingen	46.442	62.758	135%	73.480	30.000	41%	146.803	30.600	21%
hoofdstuk	18	Verkeer en vervoer	51.874	12.388	24%	49.572	8.000	16%	114.096	8.160	7%
hoofdstuk	19	Diversen	7.606	6.491	85%	0	0	0%	0	0	0%
Kostendekking Titel 1			568.475	451.340	79%	854.883	336.870	39%	813.026	263.920	32%
Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning											
Kostendekking Titel 2			1.331.736	1.238.932	93%	3.133.081	2.285.000	73%	1.979.974	1.606.902	81%
Titel 3 Europese dienstenrichtlijn											
Kostendekking Titel 3			29.797	23.007	77%	432.772	46.130	11%	771.999	47.050	6%
Kostendekkendheid leges titel 1 t/m 3			1.930.008	1.713.279	89%	4.420.736	2.668.000	60%	3.564.999	1.917.872	54%

5 Lokale lastendruk

De lokale woonlasten worden bepaald door de afvalstoffenheffing, de onroerende zaakbelastingen (OZB) en de rioolheffing. De hoogte van deze belasting en heffingen tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk”. De lokale lastendruk wordt in Nederland door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) bijgehouden.

De lokale lastendruk **2022** in Bergen bedraagt gemiddeld voor een:

- éénpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.023, in 2021 was dat € 938.
- meerpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.117, in 2021 was dat € 1.031.
- éénpersoonshuishouden met een huurwoning € 465, in 2021 was dat € 493.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning € 559, in 2021 was dat € 586.

Bergen bezet daarmee in de landelijke ranglijst van de gemeenten met de laagste woonlasten in 2021 de volgende plaatsen:

- meerpersoonshuishouden met een eigen woning plaats 323, in 2021 was dat plaats 349;
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning plaats 299, in 2021 was dat plaats 352.

De gemeente op nummer 1 van de ranglijst heeft de laagste woonlasten, de gemeente op nummer 354 de hoogste.

Wat de plaatsen op de landelijke ranglijst worden in 2023, hangt naast de hoogte van de tarieven in Bergen, mede af van de ontwikkelingen elders in Nederland.

Benchmark woonlasten Noord-Holland

Vanaf 2007 werd door middel van de macronorm de maximale jaarlijkse stijging van de ozb-opbrengsten bepaald van alle gemeenten samen. Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door de

benchmark waarin naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. De benchmark beoogt door middel van vergelijking van de tarieven en de gemeentelijke woonlasten op provinciaal niveau, de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt binnen een provincie de hoogte van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing minus een eventuele heffingskorting. In de ‘benchmark woonlasten Noord-Holland 2022’ zijn 47 gemeenten betrokken. Bergen neemt met gemiddelde woonlasten van € 1.117 voor een meerpersoonshuishouden, plaats 39 in. In 2021 was dat plaats 41. De gemeente op plaats 1 kent met € 709 de laagste gemiddelde woonlasten en de gemeente op plaats 47 de hoogste met € 1.736.

Onderstaande tabel bevat de tarieven **2022** in BUCH verband van de belastingen en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd.

Gemeente	Tarief OZB	Afvalstoffenheffing 1 pers huishouden	Afvalstoffenheffing meerpers huish.	Rioolheffing
Bergen	0,09910%	€ 284,00	€ 378,00	€ 181,00
Uitgeest	0,11185%	€ 224,25*	€ 342,00*	€ 161,50
Castricum	0,07554%	€ 234,12*	€ 277,52* / € 319,40*	€ 204,84
Heiloo	0,08631%	€ 217,50*	€ 345,40*	€ 187,00
Landelijk	0,09780%	€ 256,00	€ 317,00	€ 207,00

* basistarief + €50 (m.pers.hh) of €30 (1pers.hh) voor lediging container of inworp verzamelcontainer

Ontwikkeling van de tarieven 2020 - 2022 in Bergen van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd.

Ontwikkeling tarieven	Bergen 2020	Bergen 2021	Bergen 2022	NL-gem. 2022
OZB (woningen)	0,0899%	0,09540%	0,0991%	0,0978 %
Afval (meerpers.huish.)	€ 350,00	€ 371,00	€ 378,00	€ 317,00
Riool (huishouden)	€ 265,00	€ 215,00	€ 181,00	€ 207,00
Ranglijst	364	349	323	

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk onderdeel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. Wegen en kunstwerken

Het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd conform het Beleidsplan Wegen 2021 t/m 2025. De beheerstrategie is afgestemd op het voldoen aan wet en regelgeving en de doelstellingen van de gemeente.

Op basis van wegininspecties (elke 2 jaar) wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierbij worden de doelen en de wensen van de gemeente vertaald naar een jaarlijks onderhoudsprogramma. Het onderhoud wordt zo integraal als mogelijk gepland, om het aantal onderhoudsmomenten(en dus belemmering van de doorstroming) te beperken.

Het gewenste onderhoudsniveau is basisniveau (in de kernen A-niveau). In 2021 zijn alle verhardingen voor het laatst geïnspecteerd. Uit deze wegininspectie is gebleken dat wordt voldaan aan de landelijke CROW norm.

De benodigde financiële middelen, om het areaal op ambitieniveau te houden, zijn bepaald voor de exploitatie (het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud en de overige kosten) en voor de investeringen op basis van technische noodzaak (budgetten voor rehabilitatie) voor de verhardingen.

Grote 'nieuwe' overstijgende opgaven, zoals de energietransitie, ondergrondse ordening, circulariteit en klimaatadaptatie zijn uitdagingen waar de gemeente voor staat en waar ook wegbeheer een inbreng heeft. Wij blijven daarom steeds afstemming zoeken bij grootschalige ingrepen.

Uit recente inspecties is gebleken dat er achterstallig onderhoud is bij diverse kunstwerken. In 2022 is daartoe een beheerplan kunstwerken opgesteld om de achterstand (naar schatting binnen vier jaar) in te halen.

b. Riolering

Het onderhoud en vervanging van de riolering voeren we uit conform het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016 – 2020. De gemeenteraad heeft op 20 mei 2021 besloten om, in afwachting van de inwerkingtreding van de omgevingswet, de looptijd van het GRP met twee jaren te verlengen. De termijn loopt af in 2023 en ook het beleid moet herzien worden vanwege nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, met name rond klimaatverandering, klimaatadaptatie, en de omgevingswet en verordeningen. Eind 2022 wordt een geactualiseerd Programma Water en Riolering (PWR) opgesteld. Besluitvorming is begin 2023. Met het opstellen van een PWR wordt ook de relatie gelegd met de omgevingswet. De beschrijving wordt hierbij meer afgestemd op het proces van omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplannen.

c. Water

De gemeente richt zich in samenwerking met het hoogheemraadschap op: waterveiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. Maatregelen worden in goede samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier uitgevoerd. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor het operationele regionale waterbeheer. Dit betekent dat zij zorgen voor droge voeten (veiligheid), schoon en voldoende water. Ook

klimaatadaptatie wordt samen met het hoogheemraadschap en gemeenten in de regio opgepakt. Water en groen vormen een belangrijke basis voor het klimaatadaptief maken van de openbare (en particuliere) ruimte.

Uw raad heeft op 28 januari 2021 de rapportage 'Meerjarenplanning baggeren watergangen 2021-2028 gemeente Bergen' vastgesteld. Deze rapportage geeft voor de planperiode inzicht in de hoeveelheid te baggeren watergangen en de bedragen die hier de komende jaren voor moeten worden gereserveerd. Via jaarlijkse stortingen aan de egalisatievoorziening groot onderhoud kunnen begrotingsafwijkingen worden beperkt en blijft de continuïteit van de baggerwerkzaamheden gewaarborgd.

Tot voor kort voerde de gemeente Bergen haar baggerwerkzaamheden uit op basis van de baggerschouw van het Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier (HHNK). Om de meerjarenplanning op te stellen, zijn meer gedetailleerde metingen van de baggerlaag in deze watergangen uitgevoerd zodat nu voor de langere termijn duidelijker is welke baggerwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Beoogd wordt dat de watergangen die in gemeentelijk eigendom zijn, voldoen aan het vastgestelde profiel (legger). Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan een goede waterkwantiteit (doorstroming) en waterkwaliteit. Recreatieve en ecologische functies worden versterkt en gewaarborgd. Deze werkzaamheden zijn ook van belang voor een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

Voor de vervanging van beschoeiingen van sloten/watergangen wordt een meerjaren vervangingsplan opgesteld. De vervanging van de beschoeiingen is noodzakelijk om te voorkomen dat de berm en/of de weg in de sloot schuiven. Het plan wordt naar verwachting in 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan ons college en raad.

d. Groen en spelen

Het Groenbeleidsplan 2021 – 2031 is in 2021 vastgesteld. Het Bomenbeleidsplan uit 2016 is als bijlage toegevoegd aan dit Groenbeleidsplan. Hoofdthema's zijn groenstructuur, onderhoudskwaliteit, biodiversiteit en bewonersparticipatie. Een fenomeen waar we de komende jaren nadrukkelijk rekening mee moeten houden is klimaatverandering (klimaatadaptatie): extreme wateroverlast en droogte, maar ook hittestress en de toename van fijnstof. Een groene inrichting gaat daarom een steeds belangrijkere rol spelen.

Het speelbeleid wordt uitgevoerd conform het Speelbeleidsplan 2012 – 2022. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw speelbeleidsplan dat in 2023 ter vaststelling aan uw raad wordt aangeboden.

e. Accommodaties

In de Nota Vastgoed Portefeuille Management heeft uw raad het onderhoudsniveau van het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Hieruit voortvloeiend wordt in een Meerjarenonderhoudsplanung inzicht gegeven in de te verwachten onderhoudsuitgaven. Voor een groot deel van de portefeuille wordt gewerkt met een egalisatievoorziening. Niet alle gebouwen worden hierin meegenomen. De Watertoren, De Beeck, Jan Ligthartstraat 4 en strategische verwervingen binnen het project “Mooi Bergen” worden gezien als aparte producten.

Beleidskader

Eind 2013 heeft uw raad de nota Vastgoed Portefeuille Management vastgesteld waarin onder andere wordt voorgesteld om de samenstelling en het onderhoudsniveau van de vastgoedportefeuille te herijken. Het gewenste onderhoudsniveau wordt conform de NEN 2767 standaard begroot. Hierin onderscheiden we de volgende onderhoudsniveaus:

1. Het object dient in nieuwstaat te worden gehouden;
2. Het object dient in goede conditie te worden gehouden;
3. Het object dient in een redelijke conditie te worden gehouden;
4. Het object dient in matige conditie te worden gehouden;
5. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd als er problemen zijn;
6. Er is opdracht gegeven voor sloop.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is het onderhoudsniveau 3 of 4 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering wordt geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken.

Meerjarenplanung en Financiën

Meerjarenonderhoudsplanningen worden op basis van 2-jaarlijkse inspecties geactualiseerd.

Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd aan de voorziening ‘onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen’. Het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed dat is opgenomen in de egalisatievoorziening wordt conform planning uitgevoerd. Jaarlijks worden de volgende onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen gepland:

- het buitenschilderwerk;
- de vervanging van technische installaties;
- bouwtechnische werkzaamheden
- het preventief onderhoud;
- klachtenafhandeling.

De schoolgebouwen vallen direct onder beheer en onderhoud van de diverse schoolbesturen (is verder opgenomen in de paragraaf 1B Samenleven / onderwijshuisvesting).

f. Openbare verlichting

Het beleid openbare verlichting is in 2017 geactualiseerd. Deze is voor de komende planperiode basis voor het vervangingsschema van lampsoorten en masten binnen de gemeente (aan de hand van de beheergegevens kwaliteit, levensduur, etc. en geplande integrale projecten).

In de onderstaande tabel staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtspunten.

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen/ looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v exploitatie/ voorzieningen **	Ramingen volledig en reëel in begroting ? **	Is sprake van achterstallig onderhoud? ***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/ reserves voor achterstallig onderhoud? ***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeleidsplan 2021-2025	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	Nee	n.v.t
	Kunstwerken (zit in wegenbeleid)	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
	Beleidsplan openbare verlichting 2017-2030	basis	2017- 2030	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
Riolering	GRP 2016- 2020	volledig ingevulde verbrede zorgplicht	2016-2020; verlengd met 2 jaar	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t
Water	Keur en legger HHNK	basis (C niveau)	2019-2029	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t
	Baggerplan 2021	n.v.t.	2021-2028	ja	voorziening	ja	ja	ja
Groen en bomen	Groenbeleidsplan 2021	basis (C niveau)	2021-2031	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
	Speelruimtebeleidsplan 2012- 2022	basis (C niveau)	2012- 2022	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
Gebouwen (excl. Onderwijs)	Nota Vastgoed Portefeuille Management	conform NEN 2767 onderhoudsniveau 3,4	2019- 2029	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t

PARAGRAAF D: FINANCIERING

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en komt de bijbehorende renteverwachting aan bod. Hierbij wordt ingegaan op de balansprognose en het verwachte EMU-saldo. Ten slotte worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financiering

2.1 Markontwikkelingen en rentevisie

De rentevisie van de gemeente is gebaseerd op de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten stand september 2022.

“De inflatie is nog altijd veel te hoog. De ECB zal het monetaire beleid in het komende jaar verkrappen. De lange rentetarieven zullen daardoor in alle looptijden naar verwachting opgelopen. Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt veelal gekeken naar het rentetarief dat banken elkaar onderling berekenen (de Euribor) en voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) naar de rente op staatsleningen. Over het algemeen geldt dat de rente hoger wordt bij een langere looptijd van de lening.

Overzicht ontwikkeling Nederland 10 jaar staatslening (link)

2.2 Renteschema

De aanbeveling van de BBV is om via het zogenaamde renteschema het renteresultaat op het taakveld treasury inzichtelijk te maken.

Renteschema conform Notitie Rente (bedragen x € 1.000)			
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.250	
b	De externe rentebaten (idem)	-/-	165
	Saldo rentelasten en rentebaten		1.085
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	2
c2	De rente van project-financiering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (+ (= projectfinanciering)		0
		-/-	2
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.083
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.083
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	1.154
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-71

Omslagrente

Conform BBV voorschriften dient de omslagrente jaarlijks herijkt te worden en indien nodig aangepast. Uit de actualisatie blijkt dat er geen aanpassing nodig is.

De omslagrente voor 2023 blijft na afronding 1%.

2.3 Financieringspositie

Voor de financiering van de investeringen passen wij totaalfinanciering toe. Dit betekent dat voor iedere investering niet 1-op-1 een lening wordt aangetrokken, maar voor de investeringen maken wij gebruik van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en de langlopende schulden.

Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose opgesteld. Op basis hiervan is bepaald of extra leningen moeten worden aangetrokken en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten. Dit resulteert in onderstaande prognose:

	Liquiditeitsprognose (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
(1)	Kasstroom operationele activiteiten	12.654	15.201	13.904	10.180
(2)	Kasstroom investeringsactiviteiten	-38.141	-19.826	-8.224	-7.649
(3)	Kasstroom financieringsactiviteiten	-7.272	-7.187	-7.882	-6.815
(4)	Netto kasstroom = (1) + (2) + (3)	-32.759	-11.812	-2.202	-4.284
(5)	Beginsaldo rekening-courant	25.231	-7.029	-6.841	-7.043
(4)	Netto Kasstroom	-32.759	-11.813	-2.202	-4.284
(6)	Eindsaldo (5) + (4)	-7.528	-18.842	-9.043	-11.327

De liquiditeitsprognose laat zien dat vanaf 2023 de rekening-courant negatief wordt. Dit kan tot circa € 7 miljoen worden opgevangen binnen de kortlopende kasgeldlimiet.

Naar aanleiding van bovenstaande is er de komende jaren behoefte aan de nieuwe leningen. Zie onderstaande tabel.

Financieringsbehoefte x (€ 1.000)	2023	2024	2025	2026
Nieuwe leningen	500	12.000	2.000	4.000

2.4 Balansprognose

De geprognosticeerde balans is bedoeld om meer inzicht te geven in de financieringspositie en de ontwikkeling van het EMU-saldo. Dit levert het volgende beeld op:

Geprognosticeerde balans (x € 1 mln)	2023	2024	2025	2026
Activa				
(Im)materiële vaste activa	142.116	153.991	154.617	154.087
Financiële vaste activa	5.256	5.027	4.902	3.604
Vlottende activa	12.781	12.995	12.793	12.509
Totaal	160.153	172.013	172.312	170.200
Passiva				
Eigen vermogen	55.866	63.714	70.063	72.555
Voorzieningen	9.887	9.315	9.272	8.781
Vaste schulden	83.511	88.095	82.088	77.975
Vlottende passiva	10.886	10.886	10.886	10.886
Totaal	160.150	172.010	172.309	170.197

Verschil 1 of 2 is door afronding.

2.5 EMU-saldo

EMU-saldo (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	6.269	7.848	6.349	2.492
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	31.476	11.646	501	-1.828
3. Mutatie voorzieningen	-244	-572	-43	-491
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-86	30	0	0
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa				
Berekend EMU-saldo (1-2+3-4-5)	-25.365	-4.400	5.805	3.829

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (hof) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten. Zie voorgaande tabel.

3 Risicobeheer

3.1 Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel volgt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet:

Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal lasten, voor bestemming reserves.	85.690	84.138	84.809	86.279
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	7.284	7.152	7.209	7.334
2. Vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar				
Schuld in rekening courant	7.029	6.841	7.043	7.328
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Totaal	7.029	6.841	7.043	7.328
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas				
Tegoeden in rekening-courant				
Overige uitstaande gelden < 1 jaar				
Totaal	0	0	0	0
4. Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	7.029	6.841	7.043	7.328
Toegestane kasgeldlimiet (1)	7.284	7.152	7.209	7.334
Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)	255	311	166	6

3.2 Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal.

Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Renterisiconorm (x € 1.000)		2023	2024	2025	2026
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	1.046		0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	1.046		0	0
1.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
2.	Te betalen aflossingen	7.397	7.416	8.007	8.113
3.	Renterisico (1 + 2)	7.397	7.416	8.007	8.113
4a	Begrotingstotaal lasten	85.690	84.138	84.809	86.279
4b	Het bij ministeriële regeling vastgestelde % van de tot. begroting	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm	17.138	16.828	16.962	17.256
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	9.741	9.412	8.955	9.142
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0	0	0

3.3 Krediet-en beleggingsrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente zijn verstrekte lening niet terugbetaalt.

Het beleggingsrisico is het risico dat bellegingen minder waard kunnen worden door de economische situatie, door stijging van de rente, indien aandelen nauwelijks verhandeld kunnen worden of indien instelling waarin is belegd niet aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen of failliet gaat. Aangezien wij

enkel aandelen hebben in de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en Liander is het beleggingsrisico minimaal.

Verstrekte leningen x (€ 1.000)		2023	2024	2025	2026
A	Instellingen / verenigingen	1.497	1.470	1.442	348
B	Wst Kennemer Wonen	1.141	1.052	958	859
C	Hypotheken	1.486	1.391	1.388	1.385
	Totaal	4.124	3.913	3.788	2.592

3.4 Kredietrisico waarborgen en garanties

Borgstellingen kunnen op twee manieren voorkomen:

1. Directe borgstelling
2. Achtervang

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen welke in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze structuur kunnen instellingen die bij een waarborgfonds zijn aangesloten tegen de laagste rente lenen. Mede vanwege de strenge toelatingscriteria en periodieke toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen.

Waarborgen en garanties x (€ 1.000)		2023	2024	2025	2026
A	Instellingen / verenigingen	1.626	1.543	1.473	1.403
B	WSW leningen 50%	47.279	47.184	47.084	46.980
	WSW leningen nieuwe verdeling	6.033	6.033	6.033	6.033
D	HVC	7.998	7.998	7.998	7.998
F	Hypotheken	2.413	2.350	2.286	2.223
	Totaal	65.349	65.108	64.874	64.637

WSW leningen

Als het financieel niet goed gaat met een woningcorporatie (bijvoorbeeld rente en aflossing worden niet meer betaald en de borg dreigt te worden aangesproken), zijn er verschillende vangnetten en buffers in het garantiestelsel:

- Primaire zekerheid: De financiële middelen van de corporatie
- Secundaire zekerheid: de borgstellingsreserve van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Tertiaire zekerheid: de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Alleen indien voorgaande zekerheden ontoereikend zijn, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van het WSW renteloze leningen aan het WSW verstrekken.

De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

PARAGRAAF E: GRONDBELEID

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen betreffende grondtransacties en -ontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente (actief/ faciliterend) hierin kan vervullen.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond. De aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijsen, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende ontwikkelingen moet de gemeente verhalen op de particuliere exploitant. De gemeente koopt zelf geen grond aan en beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit het toetsen van de plannen aan vastgestelde beleidskaders, inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt *geen* gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Grondbeleid in Bergen

Het grondbeleid wordt gebruikt als sturingsinstrument om gemeentelijke doelstellingen te realiseren op verschillende beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, wonen, economische ontwikkeling, energietransitie, infrastructuur, duurzame leefomgeving en voorzieningen.

Het grondbeleid van de gemeente Bergen is vastgelegd in de nota Grondbeleid uit november 2019. De gemeente neemt een actieve houding aan ten aanzien van strategische verwervingen, maar voert in de basis een faciliterend grondbeleid bij ruimtelijke ontwikkelingen, tenzij het verdedigbaar is actieve grondpolitiek te voeren. Actief grondbeleid wordt niet uitgesloten, met name in het realiseren van maatschappelijke voorzieningen of sociale woningbouw kan het voorkomen dat de gemeente actief handelt. Wanneer wordt gekozen voor actief grondbeleid, met een financiële vertaling er van in een grondexploitatie, dan gaat dit altijd via aparte goedkeuring van de raad.

Toetsingscriteria voor de keuze in faciliterend of actief grondbeleid zijn: gemeentelijke ambitie, beleidsdoelstellingen, maatschappelijk belang, grondpositie, het al dan niet ontbreken van marktinitiatief, risico's en rendement.

Rapportages P&C-cyclus

Aan het opstellen van financiële rapportages van gemeenten zijn regels verbonden. De Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Het verbeteren van de verantwoording over, toezicht op en transparantie van de financiële gegevens is een continue proces.

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognoseerde resultaten noodzakelijk. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning worden eventuele afwijkingen in programma, fasering en resultaat inzichtelijk gemaakt. Medio 2022 is de Nota Actualisatie Gebiedsontwikkeling (NAG) vastgesteld. Deze geeft een beeld van de projecten met gemeentelijk grondeigendom en de faciliterende projecten met grondeigendom van initiatiefnemers. In de NAG is een projectenlijst opgenomen.

Voor de grondexploitatieprojecten geldt dat de grondkosten, uitvoeringskosten, plankosten en bijkomende kosten (rente) ten laste van een complex worden gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten komen ten gunste van het complex.

Actuele prognose van de grondexploitaties

Ondanks dat er landelijk sprake van enige afkoeling van de woningmarkt, is de verwachting dat de vraag naar nieuwbouwwoningen in de gemeente Bergen hoog blijft ten opzichte van de beschikbare projecten. De vraag overtreft de het aanbod nog steeds, waardoor constant wordt bekeken waar we projecten kunnen versnellen.

Als nasleep van de coronapandemie en de huidige situatie in Oekraïne en de daaruit volgende volatiliteit op de wereldmarkt, is er sprake van (bouw)product schaarste door stagnatie bij producenten en in de logistieke keten. Deze schaarste in combinatie met de aanhoudende inflatie, leidt tot hogere prijzen in zowel de bouw van woningen als de inrichting van het openbaar gebied.

Als reactie op de hoge inflatie heeft de ECB de rentetarieven naar boven bijgesteld. Dit heeft een weerslag op de hypotheekrente en de leencapaciteit. Gelet op de aanhoudende hoge vraag naar nieuwbouwwoningen en de hoge kwaliteitsambities aan zowel de woningen als het openbare gebied, wordt een aanzienlijke prijsdaling op korte termijn niet voorzien.

De vraag naar nieuwbouwwoningen in Bergen blijft onverminderd hoog. In de NAG zijn de belangrijkste projecten gerapporteerd. De Small Five projecten met sociale woningbouw zijn op dit moment de enige vijf grondexploitaties binnen de gemeente.

Sociale woningbouw Bergen	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente	
Ontwikkelingen			
Op vijf locaties in Bergen, Schoorl en Groet werkt de gemeente samen met Kennemer Wonen aan ca. 100 nieuwe sociale huurwoningen (Small Five). Het gaat om de: T&O-locatie, Elkshove, het voormalige Rabobankgebouw en de voormalige Oosterkim- en Petrusschool. De verwachte mutatie in 2023 betreft het saldo van exploitatiebijdrage en grondverkoop alsmede de plan-, uitvoerings- en rentekosten. De projecten Rabobanklocatie en Elkshove hebben een negatieve eindprognose met een verliesvoorziening van € 571.000. De projecten Oosterkimschool, T&O terrein en Petrusschool hebben een positieve eindprognose van € 826.000.			
Kengetallen	2022	2023	2022
Nominaal jaarsaldo	€ 1.186.000	€ 88.000	€ -26.000
Boekwaarde 31-12	€ 204.000	€ 292.000	€ 265.000
Voorziening 31-12	€ -571.000	Per 1-1-2023	
Exploitatieresultaat NCW	€ 826.000	Per 1-1-2023	
Exploitatieresultaat EW	€ 265.000	Per 31-12-2024	

Het voornoemde exploitatieresultaat betreft het resultaat van onze eigen grondexploitatieactiviteiten vóór aftrek van de vennootschapsbelasting.

Nog vast te stellen grondexploitaties (MVA)

Voor het BSV terrein in Bergen is een bestemmingsplan vastgesteld dat woningbouwontwikkeling mogelijk maakt. De gronden worden ingebracht in de grondexploitatie. Deze wordt separaat aan uw raad ter vaststelling aangeboden.

Overige projecten

Voor alle andere projecten geldt een faciliterende grondhouding waarbij wij onze kosten verhalen via een exploitatiebijdrage. Er zijn ook projecten waarvoor geldt dat deze zich nog in de planvoorbereidingsfase bevinden en daarmee nog niet concreet genoeg zijn om een grondexploitatie vast te stellen.

PARAGRAAF F: VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Wanneer een verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, is er sprake van een gemeenschappelijke regeling. Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn.

De gemeente heeft een bestuurlijk belang wanneer zij zeggenschap heeft, door vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht. Zij heeft een financieel belang wanneer zij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaalbaar is wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Organisaties waarmee een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders

Op 15 oktober 2015 is de nota Verbonden Partijen door uw raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd.

Begin 2018 hebben de vier gemeenteraden ingestemd met de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR).

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Op 1 juli 2022 is de wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd.

Belangrijkste punten in deze wijziging:

- Formaliseren van de actieve informatieplicht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, vergelijkbaar met de informatieplicht van het college aan de gemeenteraad, zoals vastgelegd in artikel 169 van de Gemeentewet;
- Een gemeenschappelijke adviescommissie: een commissie bestaande uit raadsleden die het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien;
- Verruiming van de zienswijzeprocedure. Zienswijzen kunnen behalve in de begrotingscyclus, ook worden ingediend bij het treffen van de regeling en bij voorgenomen besluiten voordat die besluiten zijn genomen;
- Meer mogelijkheden voor de deelnemende gemeenten om per regeling keuzes te maken over de governance en legitimatie.

Uiterlijk twee jaar na 1 juli 2022 moeten alle gemeenschappelijke regelingen aan de gewijzigde wet zijn aangepast. Deze wet heeft **geen** gevolgen voor de publiekrechtelijke verbonden partijen. Dit wordt opgepakt in Noord Holland Noord verband. De regietafel, die in 2018 is opgericht met het doel de samenwerking tussen alle betrokkenen bij de gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord beter te laten functioneren, neemt hierin het voortouw.

Verbonden partijen gemeente Bergen

In deze paragraaf wordt conform artikel 15 van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) informatie verstrekt over alle verbonden partijen.

In 2023 neemt Bergen deel in 13 verbonden partijen. In het vervolg een overzicht van een aantal belangrijke financiële kengetallen.

Verbonden partij	Eigen vermogen 31 december 2021	Vreemd vermogen 31 december 2021	Exploitatie- resultaat 2021
BUCH	€ 0	€ 16.722.000	€ 0
GGD NHN	€ 1.659.000	€ 26.601.000	€ 90.000
VRNHN	€ 7.988.000	€ 38.246.000	€ 3.145.000
ODNHNN	€ 5.978.000	€ 5.326.000	€ 2.112.000
RHCA	€ 389.160	€ 999.702	€ 102.366
Zaffier (nieuw Per 1-4-2022)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VVI	€ 918.000	€ 24.000	€ 0
Cocensus	€ 250.000	€ 13.490.000	€ 553.928
Parkeerservice	€ 2.216.000	3.637.000	300.000
DECRA	€ 407.417	€ 4.753	- € 14.014
ONHN	€ 1.238.631	€ 2.710.444	€ 70.002
BNG	€ 5.062.000.000	€ 143.995.000.000	€ 236.000.000
Alliander	€ 4.470.000.000	€ 5.730.000.000	€ 242.000.000

Verbonden partij	Aandelenk apitaal/led en bewijzen	Exploitatie- bijdrage 2023	Betrokken bestuurders, lid AB
BUCH	€ 0	€ 26.779.672	L. HJ. Voskuil. A.J. van den Beld E. Bekkering (pv)
GGD NHN	€ 0	€ 1.451.000	A.J. van den Beld E. Bekkering (pv)
VRNHN	€ 0	€ 2.434.993	L.HJ. Voskuil A.J. van den Beld(pv)
ODNHNN	€ 0.	€ 663.304	E. Bekkering A.J. van den Beld(pv)
RHCA	€ 0	€ 141.524	E. Bekkering A.J. van den Beld (pv)
Zaffier	€ 0	€ 1.462.000	A.J. van den Beld E. Bekkering
VVI	€ 0	€ 0	E. Bekkering A.J. van den Beld(pv)
Cocensus	€ 0	€ 791.000	A.J. van den Beld E. Bekkering (pv)
Parkeer Service	€ 0	€ 750.000	E. Bekkering A.J. van den Beld
DECRA	€ 509.430	€ 0	E. Bekkering A.J. van den Beld (pv)
ONHN*	1.000	€ 116.855	E. Bekkering A.J. van den Beld(pv)
BNG	€ 375.000	€ 0	A.J. van den Beld E. Bekkering (pv)
Alliander	€ 128.420	€ 0	E. Bekkering A.J. van den Beld (pv)

Publiekrechtelijke verbonden partijen: de gemeenschappelijke regelingen

1 Werkorganisatie BUCH (BUCH)

Openbaar belang

De regeling is getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van krachtige en professionele uitvoering van de gemeentelijke taken. De BUCH biedt een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.

Ontwikkelingen

Vanaf 2023 verzorgt de BUCH de afvalinzameling voor Bergen net als ze al voor de overige gemeenten doen. Vanaf 2023 wordt ook de inkoop voor Uitgeest met eigen personeel uitgevoerd.

De nieuwe gemeenschappelijke regeling Zaffier start juridisch op 1 april 2022 maar de overgang van het personeel vindt plaats vanaf 1 januari 2023.

Andere ontwikkelingen waarvan de (financiële) gevolgen nog niet volledig in beeld zijn, zijn Beschermd wonen en de Inkoop jeugd en Wmo

Het programma Samen Sterk heeft ook in 2023 nog een impact. Naast de in 2022 opgestarte onderdelen, doorontwikkeling DVO's, optimalisatie ICT en praktische onderdelen organisatieontwikkeling wordt vanaf 2023 ook gewerkt aan de volgende onderdelen:

- Visie op dienstverlening in de breedste zin van het woord met uitgewerkte KPI's;
- Inhoudelijke stip op de horizon verder vorm geven door het bepalen van gezamenlijke beleidsambities en gezamenlijke opgaven;
- Herijken organisatiedoelen en bijbehorende aansturingfilosofie;
- Een goede rolinvulling tussen de werkorganisatie, het bestuur van de BUCH, de colleges en de raden;
- Een extern gerichte communicatiestrategie over de publieke meerwaarde van de BUCH.

Risico's

Met zorg kijkt de werkorganisatie naar hun personele uitdagingen. De ambities zijn groot, de hectiek door crises als Oekraïne en Corona is groot, de werkdruk is hoog en de arbeidsmarkt is krap. Daarmee neemt de uitdaging toe om alle functies, vast en tijdelijk, goed te vervullen steeds verder toe en vergroot de druk op de flexibiliteit van de organisatie.

2 Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

De GGD voert de taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit. De GGD gaat in 2023 inzetten op de doorontwikkeling van de Jeugdgezondheidszorg, informatiebeveiliging en privacybescherming en gaat proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.

De voorgestelde verhoging van de deelnemersbijdrage voor maatregelen informatiebeveiliging en privacy, wordt niet doorgevoerd.

Daarnaast is het toevoegen van Veilig Thuis en de integrale crisisdienst jeugd aan de GR van de GGD mogelijk een financieel risico.

3 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

De VRNHN voert taken uit de Wet Veiligheidsregio's uit door het organiseren en operationeel houden van de brandweer- en ambulancezorg, de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), de rampenbestrijding, de meldkamer en het zorg- en veiligheidshuis.

Het AB heeft besloten af te zien van de oorspronkelijke taakstelling voor 2023 door capaciteitsuitbreiding structureel op te nemen in de begroting vanaf 2023.

De VRNHN bereidt zich, conform haar beleidsplan, samen met de ketenpartners voor op de komst van de Omgevingswet, de

doorontwikkeling van Brandweer 360 (de 'toekomst' van de brandweer), de aanpak van complexe vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid en richt zich op nieuwe crisistypen zoals klimaatverandering, energietransitie en cybersafety waarbij behoefte is aan een meer flexibele crisisorganisatie die ongeacht het type crisis adequaat kan reageren, faciliteren en verbinden. De focus bij deze thema's ligt op preventie, ook in het kader van het thema Veilig Leven (zoals het project 'laat ouderen niet vallen en stikken'). Ook wordt in 2023 een nieuw voorstel geïntroduceerd met betrekking tot de dienstverlening vanuit de VRNHN ten aanzien van het thema risicobeheersing en de wijze waarop gemeenten door de VRNHN worden ondersteund hierbij (advisering brandveiligheid in het kader van omgevingsvergunningen, advisering bij evenementenvergunningen, et cetera).

Risico's zijn materiële- en personele schade bij omvangrijke incidenten, tekort aan ambulanceverpleegkundigen en IT-dreigingen (zoals virus, cyberaanval enz.). Mogelijk moeten brandweervrijwilligers overgaan naar een arbeidsovereenkomst door invoering Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA). De implementatie van het samenwerkingsvoorstel Risicobeheersing wordt naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen op basis van de begroting 2023 en verder nader uitgewerkt en geborgd in een passende vorm van overeenkomst en financiële afspraken.

4 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN)

De ODNHN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij vergunnings-verlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu- en (sommige deelnemers) Wabotaken, duurzaamheid. Ook wordt er gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet. Doel is het voorkomen dan wel beperken van milieueffecten door milieubelastende activiteiten.

Over de Omgevingswet bestaan nog veel onzekerheden en ook de gevolgen zijn daarom niet goed in te schatten. De gemeenten

krijgen taken erbij. Meer milieubelastende activiteiten worden gerekend tot basistaak (verplicht onder te brengen bij de OD) en ook op het gebied van geluid en bodem is er sprake van uitbreiding. Voornamelijk voor bodemtaken is de toename fors. Echter over de middelen die vanuit het Rijk mee moeten komen voor deze taken, zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt. Uit de laatste berichten blijkt dat in oktober 2022 hierover meer bekend wordt gemaakt. Het is de bedoeling dat de gemeenten deze extra middelen krijgen, zodat zij deze kunnen aanwenden om de werkzaamheden door de OD NHN te laten uitvoeren. Een ander risico is het vergrijzende personeelsbestand van de OD waardoor de bestaande kennis en ervaring op termijn kan verdwijnen. De OD heeft een op verjonging gericht personeelsbeleid waarin onder andere wordt gewerkt met trainees.

5 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het RHCA is een regionaal kennis- en informatiecentrum die haar archiefcollectie actief aan een breed publiek beschikbaar stelt. Het RHCA beheert o.a. de oudere archieven van de aangesloten gemeenten. Daarnaast houdt zij toezicht op - en adviseert over het analoog - en digitaal informatiebeheer, volgens de (wettelijke) kaders. In 2023 investeert de RHCA verder in expertise, beheer, digitalisering en beschikbaarstelling van de collectie. Het gaat hier met name om de overdracht van digitale archieven van de gemeenten naar het E-depot van het Regionaal Archief. De belangrijkste tactische doelstelling is dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de collectie tot in lengte van jaren gegarandeerd moet zijn.

6 Zaffier

Regionale uitvoeringsorganisatie – lokaal toegankelijk

Zaffier biedt integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Ze richt zich op het bieden van ondersteuning, op preventie en vroegsignalering. Zaffier doet wat nodig is voor inwoners die ondersteuning nodig hebben en dit niet zelf kunnen regelen of organiseren. Ondanks het regionale karakter, is de dienstverlening lokaal toegankelijk. Wanneer een inwoner zich meldt voor een uitkering onderzoekt Zaffier niet alleen zijn situatie op het gebied van werk en inkomen, maar wordt er breder gekeken naar alle leefgebieden. Hierdoor is een betere eigen regie mogelijk bij inwoners met multiproblematiek.

Maatwerk staat centraal: de individuele situatie van een inwoner is leidend, medewerkers luisteren en denken mee in mogelijkheden, er wordt breed gekeken naar de hulpvraag; wetten, regels en beleid, geven kaders, maar deze zijn niet allesbepalend. Zaffier kiest voor een persoonlijke benadering. Kernwaarden hierin zijn betrokkenheid, betrouwbaarheid en werken vanuit vertrouwen.

Zaffier investeert in kennis en kunde van haar medewerkers zodat zij breed kunnen worden ingezet op veranderingen in de maatschappelijke en politieke omgeving. Zaffier treedt daarnaast op als werkgever voor zowel inwoners met een indicatie WSW of Beschut Werk als ook voor inwoners van wie is vastgesteld dat er duurzaam sprake is van verminderde loonwaarde. De inzet van deze medewerkers is de basis van de door Zaffier geleverde personeelsdiensten op de regionale arbeidsmarkt. Dat kan via detachering of op contractbasis.

Voor dienstverlening binnen het sociaal domein die Zaffier niet biedt, maar wel onderdeel uitmaakt van de leefomgeving van de inwoners (zoals de Wmo), wordt samenwerking gezocht met de deelnemende gemeenten.

Risico's

2022 is een overgangsjaar geweest. Een deel van de BUCH werkorganisatie is overgegaan naar Zaffier. De effecten daarvan, met name voor wat betreft de ontstane frictiekosten, zijn nog niet volledig te overzien. Deze moeten in 2023 verder inzichtelijk gemaakt worden.

De begroting 2023 van Zaffier is opgesteld op basis van de beschikbare gegevens van de drie samengevoegde organisaties. Uit de kwartaalrapportages moet duidelijk worden of de begroting aansluit op de realisatie.

Eén van de doelen van Zaffier is de introductie van het zogenaamde vliegwieleffect door maximale inzet op Loonkostensubsidie om de hierdoor beschikbare gekomen BUIG besparingen in te zetten voor de meest kwetsbare doelgroepen. De ontwikkeling moet nauwlettend gevolgd worden om zicht te krijgen of het veronderstelde effect daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Wet Wams en Breed offensief. De Wet Wams stimuleert integrale samenwerking binnen het Sociaal Domein (Jeugd en WMO). Het Breed offensief richt zich op het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt door een pakket aan maatregelen te introduceren voor de doelgroep.

7 Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)

De VVI verwerkt de door de deelnemende gemeenten aangeleverde afvalstoffen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke taken uit de Afvalstoffenwet. De VVI heeft als speerpunten onder andere meer bronscheiding met een verlaging van de hoeveelheid restafval en de optimalisatie van de benutting van de energie (elektriciteit en warmte) die vrijkomt bij het verbranden van restafval. Zij besteedt ook in 2023 aandacht aan de productie van duurzame energie (Klimaatakkoord) en de afzet van

secundaire grondstoffen (circulaire economie).

De risico's van de gemeenschappelijke regeling houden hoofdzakelijk verband met:

1. de continuïteit van de afvalverwerking;
2. het financiële risico van het aandeelhouderschap A in NV HVC;
3. conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet Markt en Overheid en aanbesteding.

Het financiële risico hiervan wordt door de GR als verwaarloosbaar bestempeld.

8 Cocensus

De GR Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie en formuleert geen eigen beleid. Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Cocensus verzorgt voor de gemeente Bergen de heffing en inning van onroerende-zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, forensenbelasting, WABO leges, precariobelasting, BIZ heffing, naheffingsaanslagen parkeren en grafrechten. Tevens verzorgt Cocensus de behandeling van kwietscheldingsverzoeken van riool- en afvalstoffenheffing, en de behandeling van bezwaar- en beroepschriften.. Het eigen vermogen van Cocensus is gelijk aan het afgesproken maximum van de reserve van € 250.000.

Per 2020 verzorgt Cocensus de frontoffice (belastingen) voor alle BUCH gemeenten, hiervoor is een klantcontactcentrum (KCC) ingesteld. Er wordt gewerkt aan een voorstel om met ingang van 2023 voor alle deelnemende gemeenten de KCC-belastingactiviteiten uit te voeren. Cocensus heeft toegezegd dat, indien met het voorstel wordt ingestemd, dit voor Bergen een structureel voordeel oplevert in de vorm van een verlaging van de gemeentelijke bijdrage met € 9.500.

Privaatrechtelijke verbonden partijen

9 Coöperatie Parkeer Service

Coöperatie Parkeerservice is een samenwerking van 13 leden. Leden betreffen zowel stedelijke als landelijke gemeenten. Parkeerservice ontzorgt de leden voor een breed scala aan gestandaardiseerde parkeerproducten- en diensten aan, zoals: parkeervergunningen, beheer op afstand via een centrale meldkamer en beheer op locatie van parkeergerelateerde apparatuur. Ook het legen van ticket- en betaalautomaten, inzet van toezicht en handhaving en de invordering van naheffingsaanslagen kunnen worden afgenomen.

10 Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

Het stimuleringsfonds werkt ook in 2023 aan haar doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Daarbij wordt bij de financiering van en participatie in projecten een ruime definitie van het begrip duurzaamheid gehanteerd. Aspecten zoals regionale werkgelegenheid en innovatie worden nadrukkelijk in de afweging meegenomen. Hierdoor kan een diversiteit aan duurzame projecten worden ontwikkeld.

Het fonds is een revolverend fonds en houdt zich na de eerste storting in stand met de winsten uit duurzame energieprojecten. Door deze wijze van financiering behoudt het kapitaal van de coöperatie over een langere termijn zijn waarde.

11 Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

Gemeente Bergen is aandeelhouder van N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Het ONHN is begin 2007 opgericht met als belangrijkste doel het stimuleren van de economie in de regio. De gemeenten in Noord-Holland Noord en de Provincie Noord-Holland zijn aandeelhouders en betalen ieder jaar een bijdrage.

Bijdrage beleidsdoelstellingen en ontwikkelingen

1. Vestigingsklimaat: een optimaal fysiek vestigingsklimaat voor ondernemers door een ondernemersgerichte aanpak;
2. MKB-strategie: Vergroten van de groeikansen van stuwende bedrijven in de regio door onafhankelijk maatwerk op het terrein van financiering, arbeidsmarkt en opleidingen, innovatie en bedrijfshuisvesting.
3. Acquisitie: Het versterken van de regionale economische structuur door het actief aantrekken van nieuwe bedrijven met toekomstbestendige werkgelegenheid en het behoud van bestaande bedrijven.
4. Communicatie: Merkbekendheid regio Noord-Holland Noord en Ontwikkelingsbedrijf NHN vergroten door doel(groep)gerichte regiomarketing, projectcommunicatie, public affairs en corporate communicatie.

12 BNG Bank N.V. (BNG)

De BNG werkt voor decentrale overheden als centrale inkooporganisatie op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor ontstaat een groter inkoopvolume wat scherpere (rente) tarieven oplevert voor financiering van (semi) publieke instellingen. De BNG investeert in digitalisering, risicobeheersing en het voldoen aan toezicht en regelgeving. De verwachting is dat zowel de korte als lange rentetarieven in de komende twaalf maanden zullen stijgen.

13 Alliander

Alliander zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Het investeringsniveau is gestegen i.v.m. de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk in reactie op het klimaatakkoord en de daaruit voortvloeiende Regionale Energiestrategie. Alliander is als netbeheerder betrokken bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategie. Om de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk te versnellen is de Taskforce Energie-Infrastructuur (een samenwerkingsverband met TenneT en de Provincie Noord-Holland) opgericht. In de tussentijd wordt gezocht naar slimme oplossingen om het elektriciteitsnet efficiënter te gebruiken.

PARAGRAAF G: BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering van onze gemeente wordt uitgevoerd door de werkorganisatie BUCH.

Het algemeen bestuur van de BUCH heeft de begroting 2023 op 11 juli 2022 vastgesteld.

In de begroting 2023 is ingegaan op datgene wat de BUCH werkorganisatie in 2023 wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en hoeveel dat gaat kosten.

De doelstellingen voor 2023 die in de begroting 2023 zijn opgenomen gelden ook voor de gemeente.

Ook zijn de op grond van het BBV verplicht gestelde beleidsindicatoren bedrijfsvoering in dat document opgenomen. Vanuit de werkorganisatie vindt een doorbelasting plaats van de financiële bijdrage aan de gemeenten voor de uitvoering. De financiële bijdrage 2023 volgt uit de begroting 2023 en de 1^e financiële rapportage 2022 van de werkorganisatie BUCH.

In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is per verbonden partij, dus ook voor de werkorganisatie BUCH ingegaan op het openbaar belang, de belangrijkste ontwikkelingen, de risico's en de financiële positie van de werkorganisatie voor de begroting 2023.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college gaat verantwoording afleggen over de rechtmatigheid. Nu doet de accountant dat nog. Vanaf het moment van wijziging controleert de accountant deze verantwoording nog wel. Afgelopen zomer is door de minister voorgesteld om in tegenstelling tot de eerdere planning de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college (opnieuw) met een jaar uit te stellen tot het verslagjaar 2023 (was eerst 2021 en vervolgens 2022). De Tweede Kamer is inmiddels met het wetsvoorstel hiertoe akkoord gegaan. De verwachting is dat ook de Eerste Kamer in 2022 zich nog over dit voorstel buigt. Naast de wetwijziging moet vervolgens ook de onderliggende regelgeving nog worden gewijzigd.

Doel van de verandering ten opzichte van de huidige verantwoordingswijze is om de verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid beter te duiden en de controlerende rol van de raad hierin te versterken. De verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid verandert hiermee niet. Daarbij dient het college te kunnen steunen op een adequaat functionerend systeem van interne beheersing en controle, om te waarborgen dat de gemeente bij alle (financiële) beheers-handelingen en transacties de wet- en regelgeving naleeft. In de raadsvergadering van 24 juni 2021 heeft u kennis genomen van het proces om te komen tot een rechtmatigheids-verantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording door ons college maakt vanaf de jaarstukken 2023 deel uit van deze paragraaf.

Actualisatie financiële verordening en aanverwante beleidskaders

Op diverse plaatsen in deze begroting is gerefereerd aan de financiële verordening of uit dat document voorkomende beleidskaders (zoals bijvoorbeeld de nota weerstandsvermogen en risicomanagement en het treasurystatuut). Deze regelgeving dateert veelal van de start van de werkorganisatie. Wijziging in regelgeving is de aanleiding om deze beleidskaders te wijzigen. De concepten zijn gereed en naar verwachting stelt uw raad de gewijzigde kaders nog in 2022 vast. Inwerking treding is dan per 1 januari 2023.

Onderzoeken 213a Gemeentewet

In de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (ex. 213a Gemeentewet) is bepaald dat het college jaarlijks de doelmatigheid van de uitvoering van het beleid onderzoekt en over de uitkomsten daarvan rapporteert in de paragraaf bedrijfsvoering. In het meerjarenjarenonderzoeksplan 2021 – 2025 zijn voor 2023 de volgende projecten opgenomen:

- Toepassing ambtelijk horen in de gemeenten.
- P&C cyclus begroting

BIJLAGE 1: BATEN & LASTEN PER TAAKVELD

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2021	Lasten 2021	Saldo 2021	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023
	Baten en lasten	Realisatie			Begroot			Begroot		
	1a Inwoners en bestuur									
0.1	Bestuur	90	2.316	-2.226	57	2.949	-2.891	57	2.200	-2.143
0.2	Burgerzaken	392	1.040	-648	416	946	-531	246	894	-648
5.6	Media	0	42	-42	0	43	-43	0	43	-43
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0			0			0
		482	3.398	-2.916	473	3.938	-3.465	303	3.136	-2.834
	1b Samen leven									
4.1	Openbaar basisonderwijs	10	135	-125	17	148	-131	17	179	-162
4.2	Onderwijshuisvesting	170	1.692	-1.522	158	1.477	-1.319	162	1.470	-1.308
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	97	603	-506	565	1.156	-591	102	750	-648
5.1	Sportbeleid en activering	113	533	-420	25	451	-426	25	456	-431
5.2	Sportaccommodaties	627	992	-366	601	1.425	-824	770	2.240	-1.471
5.6	Media	1	740	-739	0	751	-751	0	769	-769
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	77	2.177	-2.099	67	2.589	-2.523	68	2.542	-2.474
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0		0	0		188	-188
6.2	Wijkteams	0	2.285	-2.285	0	2.361	-2.361	0	2.721	-2.721
6.3	Inkomensregelingen	7.369	7.949	-580	4.990	7.530	-2.540	4.989	6.028	-1.039
6.4	Begeleide participatie	0	58	-58	0	95	-95	0	0	0
6.4	WSW en beschut werk	61	1.325	-1.264	0	1.341	-1.341	0	1.321	-1.321
6.5	Arbeidsparticipatie	0	472	-472	83	795	-712	281	780	-499
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	12	913	-901	10	874	-864	8	1.261	-1.253
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	222	4.419	-4.198	277	4.505	-4.228	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0	0	132	2.738	-2.606
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	0		0	0		1.343	-1.343
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	0		0	0		592	-592
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0		0	0		74	-74
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	4.949	-4.949	0	4.885	-4.885	0	5.080	-5.080
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	25	-25	0	43	-43	0	44	-44
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	37	1.104	-1.067	37	1.137	-1.100	37	1.167	-1.130
7.1	Volksgesondheid	0	1.199	-1.199	0	1.221	-1.221	0	1.101	-1.101
		8.796	31.570	-22.774	6.829	32.784	-25.956	6.592	32.847	-26.255
	1c Kerngericht en ondersteunend									
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	67	-67	0	73	-73	0	74	-74
		0	67	-67	0	73	-73	0	74	-74

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2021	Lasten 2021	Saldo 2021	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023
	1d Een veilige gemeente									
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	8	2.473	-2.464	9	2.614	-2.605	9	2.695	-2.686
1.2	Openbare orde en veiligheid	152	1.412	-1.261	59	1.435	-1.376	47	1.481	-1.434
		160	3.885	-3.725	68	4.049	-3.981	56	4.176	-4.120
	2a Cultuur, Recreatie en toerisme									
2.3	Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	6	250	-244	6	491	-485	6	704	-698
5.4	Musea	95	1.234	-1.140	96	1.076	-980	99	1.148	-1.050
5.5	Cultureel erfgoed	0	256	-256	0	251	-251	0	285	-285
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	890	867	24	757	861	-105	779	889	-110
		991	2.607	-1.616	859	2.680	-1.821	884	3.027	-2.143
	2b Economische vitaliteit									
3.1	Economische ontwikkeling	16	327	-311	50	293	-243	0	245	-245
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	190	83	107	0	86	-86	15	76	-61
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	49	126	-76	64	89	-25	64	84	-20
3.4	Economische promotie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		256	536	-280	114	467	-353	79	405	-326
	2c Een bereikbare gemeente									
2.1	Verkeer en vervoer	10	129	-118	0	121	-121	0	161	-161
2.2	Parkeren	0	1.053	-1.053	0	1.212	-1.212	0	1.150	-1.150
2.5	Openbaar vervoer	0	29	-29	0	70	-70	0	26	-26
		10	1.211	-1.200	0	1.402	-1.402	0	1.338	-1.338
	3a Wonen en leefomgeving									
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	312	-302	10	549	-539	0	499	-499
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	163	-163	0	189	-189	0	195	-195
7.4	Milieubeheer	0	16	-16	0	15	-15	0	15	-15
8.1	Ruimte en leefomgeving	0	0	0		50	-50		0	0
8.1	Ruimtelijke ordening	1.059	2.351	-1.292	344	1.846	-1.503	246	1.439	-1.193
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	178	755	-577	1.524	1.582	-58	746	810	-64
8.3	Wonen en bouwen	1.244	1.857	-612	1.651	2.194	-543	1.641	2.297	-656
		2.492	5.454	-2.963	3.528	6.426	-2.898	2.633	5.255	-2.622
	3b Duurzaamheid en milieu									
7.2	Riolering	4.224	3.521	702	3.624	3.058	566	3.681	3.116	565
7.3	Afval	5.535	5.306	229	5.995	6.318	-323	5.880	4.574	1.306
7.4	Milieubeheer	56	1.146	-1.090	270	2.117	-1.847	0	1.442	-1.442
		9.814	9.973	-159	9.889	11.492	-1.603	9.561	9.132	429

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2021	Lasten 2021	Saldo 2021	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023
	3c Beheer en onderhoud									
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	588	368	221	450	644	-194	2.109	707	1.402
2.1	Verkeer en vervoer	310	5.400	-5.089	1.770	5.757	-3.987	179	5.604	-5.425
2.4	Economische havens en waterwegen	0	607	-607	0	656	-656	0	663	-663
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-31	2.508	-2.539	0	3.265	-3.265	0	3.470	-3.470
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	397	361	36	442	438	4	451	452	-1
		0	0	0		875	-875		40	-40
		1.264	9.243	-7.979	2.662	11.635	-8.973	2.739	10.936	-8.197
	4a Algemene dekkingsmiddelen									
0.5	Treasury	717	-87	804	813	527	286	807	191	615
0.61	OZB woningen	6.912	331	6.581	7.880	391	7.489	8.078	394	7.684
0.62	OZB niet-woningen	2.789	141	2.648	3.191	139	3.052	3.283	141	3.142
0.63	Parkeerbelasting	4.638	84	4.554	5.098	99	4.999	5.474	111	5.362
0.64	Belastingen overig	2.203	116	2.087	212	44	168	215	46	168
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	40.861	12	40.848	45.875	0	45.875	46.392	0	46.392
3.4	Economische promotie	4.326	78	4.249	4.500	89	4.411	4.820	92	4.728
		62.447	676	61.771	67.569	1.290	66.279	69.068	976	68.092
	4b Overhead									
0.4	Overhead	45	12.929	-12.883	43	12.621	-12.577	45	13.057	-13.012
		45	12.929	-12.883	43	12.621	-12.577	45	13.057	-13.012
	4c Overig									
0.8	Overige baten en lasten	-0	-22	22	34	0	34	0	1.284	-1.284
		-0	-22	22	34	0	34	0	1.284	-1.284
	4d Onvoorzien									
0.8	Overige baten en lasten	0	4	-4	0	10	-10	0	10	-10
		0	4	-4	0	10	-10	0	10	-10
	4e VPB									
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	29	-29	0	35	-35	0	37	-37
		0	29	-29	0	35	-35	0	37	-37
	Saldo Baten en lasten	86.758	81.558	5.200	92.067	88.902	3.165	91.959	85.690	6.269

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2021	Lasten 2021	Saldo 2021	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023
	Mutaties reserves	Realisatie			Begroot			Begroot		
	1a Inwoners en bestuur									
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	125	0	125	0	0	0
		0	0	0	125	0	125	0	0	0
	1b Samen leven									
0.10	Mutaties reserves	29	157	-128	104	157	-52	360	157	204
		29	157	-128	104	157	-52	360	157	204
	2a Cultuur, Recreatie en toerisme									
0.10	Mutaties reserves	153		153	0	0	0	0	0	0
		153		153	0	0	0	0	0	0
	2b Economische vitaliteit									
0.10	Mutaties reserves	63	193	-130	0	0	0	0	0	0
		63	193	-130	0	0	0	0	0	0
	2c Een bereikbare gemeente									
0.10	Mutaties reserves	43		43	0	0	0	0	0	0
		43		43	0	0	0	0	0	0
	3a Wonen en leefomgeving									
0.10	Mutaties reserves	1.136	1.050	86	1.186	420	766	142	0	142
		1.136	1.050	86	1.186	420	766	142	0	142
	3b Duurzaamheid en milieu									
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	119	0	119	0	0	0
		0	0	0	119	0	119	0	0	0
	3c Beheer en onderhoud									
0.10	Mutaties reserves	284	426	-142	0	1.123	-1.123	0	1.691	-1.691
		284	426	-142	0	1.123	-1.123	0	1.691	-1.691
	4b Overhead									
0.10	Mutaties reserves	72		72	0	0	0	0	0	0
		72		72	0	0	0	0	0	0
	4c Overig									
0.10	Mutaties reserves	149	3.986	-3.837	1.465	3.185	-1.720	0	1.951	-1.951
		149	3.986	-3.837	1.465	3.185	-1.720	0	1.951	-1.951
	Saldo Mutaties reserves	1.929	5.812	-3.883	3.000	4.884	-1.884	502	3.799	-3.297
	Resultaat	88.687	87.370	1.317	95.067	93.786	1.281	92.461	89.489	2.973

BIJLAGE 2: OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemene dekkingsmiddelen Bedragen x 1.000	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden												
Opbrengsten parkeerbelasting	5.474	80	5.394	5.502	80	5.422	5.617	80	5.537	5.733	80	5.653
Toeristenbelasting	3.198	57	3.141	3.274	59	3.215	3.351	60	3.291	3.427	61	3.366
Baten OZB bedrijven	3.254		3.254	3.319		3.319	3.386		3.386	3.453		3.453
Baten precariobelasting	152		152	155		155	158		158	161		161
Baten OZB woningen	8.038		8.038	8.199		8.199	8.363		8.363	8.531		8.531
Forensenbelasting	1.622	34	1.588	1.654	35	1.619	1.687	35	1.652	1.721	36	1.685
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden	21.737	172	21.566	22.103	173	21.929	22.562	175	22.387	23.026	177	22.849
B. algemene uitkeringen												
Algemene uitkering gemeentefonds	45.620	15	45.605	46.694	15	46.678	47.804	16	47.789	43.526	16	43.510
B. algemene uitkeringen	45.620	15	45.605	46.694	15	46.678	47.804	16	47.789	43.526	16	43.510
C. dividend												
Beleggingen	542		542	542		542	542		542	542		542
C. dividend	542		542	542		542	542		542	542		542
E. Overige algemene dekkingsmiddelen												
Uitg. woningen uitvoering Wet WOZ		395	-395		402	-402		409	-409		415	-415
Uitgaven heffing en invordering pb		11	-11		11	-11		11	-11		11	-11
Uitgaven belasting. eigend en gebr. Bedrijven OZB		142	-142		144	-144		147	-147		150	-150
Algemene baten en lasten		1.250	-1.250		840	-840		1.410	-1.410		1.990	-1.990
E. Overige algemene dekkingsmiddelen		1.798	-1.798		1.398	-1.398		1.977	-1.977		2.567	-2.567
Geheel - Totaal	67.900	1.985	65.915	69.338	1.587	67.752	70.908	2.168	68.741	67.094	2.760	64.335

BIJLAGE 3: OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

PO	Incidentele lasten en lasten groter dan € 50.000 Afgerond op € 1000,-	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Onvoorwaardelijke einddatum
		2023	2023	2024	2024	2025	2025	2026	2026	
	Exploitatie									
1a	Incidentele baten en lasten < 50.000 programma 1a	69.000		91.000						2024
1b	Aankoop opstellen voetbalfusie KN2023	360.000		360.000						2024
1b	Sloop opstellen voetbalfusie KN2023			150.000						2024
1b	Voetbalfusie onderhoud huidige sportvelden KN2023	60.000								2023
2a	Evenementenbudget	250.000								2023
2a	Fondsenwerver 1 fte	75.000								2023
2a	Transport en verhuizing	50.000								2023
2a	Onderhoud collecties (3 jr)	72.000		72.000						2024
2a	Openhouden lagune camperduin	55.000		55.000						2024
2b	Fundament en maatwerk aanleveren voor een vitale economische kernen			75.000						2023
3a	bijdrage overkapping 3 banen fusie TC Bergen & BSV Bergen tennis rd 7-7-	100.000								2023
3a	Plustak vergun 2fte mw vergun 1fte jur mw 09-22 tm 12-23 KN2023	283.000								2023
3a	Budget recreatief gebruik woningen	200.000								2023
3a	Recreatief gebruik woningen	150.000								2023
3a	Implem. omgevingswet (omgevingsplan) 50 K tm 2024	50.000								2023
3a	NAG 2022 - kostenverhaal Bergen Centrum - Dorpsplein			300.000	300.000					2024
3a	NAG 2022 - kostenverhaal Egmond Binnen - Kerkplein 25 (Kerk)			145.000	145.000					2024
3a	Leges omgevingsvergunningen plannen&projecten		935.000							2023
3b	Projectkosten inbesteding afval Bergen naar BUCH; dekking uit voorziening	155.000	155.000							2024
3b	Ambitiedocument Klimaat	202.000		207.000						2024
3b	grondstoffenplan afval kosten onvoorzien icideteel uit voorziening afval	140.000	140.000							2024
3c	Inkomsten CPO Watertoren terrein (256K)									2023
3c	Inkomsten Watertoren BAM		1.671.000		1.671.000					2024
3c	Uitbreiding formatie beleidsmedewerker verkeer	155.000								2023
4c	BTW koepelvrijstelling 2018 t/m 2021	970.000								2023
	Totaal incidenteel exploitatie	3.396.000	2.901.000	1.455.000	2.116.000					
	Incidentele baten en lasten Reserves									
1b	Aankoop opstellen voetbalfusie KN2023		360.000		360.000					
1b	Sloop opstellen voetbalfusie KN2023				150.000					
3c	Inkomsten Watertoren BAM	1.671.000		1.671.000						
	Totaal mutaties reserves	1.671.000	360.000	1.671.000	510.000					
	Totaal incidentele baten en lasten	5.067.000	3.261.000	3.126.000	2.626.000					
	Totaal saldo lasten min baten		1.806.000		500.000		0		0	

BIJLAGE 4: MUTATIES INVESTERINGEN & MEERJARIG INVESTERINGSPLAN

Hieronder het verloop van stand kadernota naar begroting

Stand MJIP Kadernota 2023						
Cluster	Krediet saldo 2022	Krediet saldo 2023	Krediet saldo 2024	Krediet saldo 2025	Krediet saldo 2026	Totaal alle jaren
Afval	507.000	0	0	0	0	507.000
Materieel	52.400	15.000	26.700	57.000	0	151.100
Onderwijs	2.718.000	16.512.000	0	0	0	19.230.000
Openbare ruimte	9.446.680	9.640.977	6.040.374	3.487.000	3.680.000	32.295.031
Overige	228.673	147.000	80.000	0	0	455.673
Recreatie	8.325.331	8.045.367	1.630.900	250.000	475.000	18.726.598
Riolering	2.171.653	1.057.000	993.500	860.000	850.000	5.932.153
Totaal	23.449.737	35.417.344	8.771.474	4.654.000	5.005.000	77.297.555

Mutatie stand begroting ten opzicht van de kadernota						
Cluster	Krediet saldo 2022	Krediet saldo 2023	Krediet saldo 2024	Krediet saldo 2025	Krediet saldo 2026	Totaal alle jaren
Afval	2.255.111	860.000	39.000	0	0	3.154.111
Materieel	0	0	37.100	39.400	134.800	211.300
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Openbare ruimte	-2.856.989	930.989	2.791.000	2.000	140.500	1.007.500
Overige	0	0	0	0	0	0
Recreatie	-2.413.321	2.573.321	0	270.000	0	430.000
Riolering	-160.000	365.000	205.000	205.000	205.000	820.000
Totaal	-3.175.199	4.729.310	3.072.100	516.400	480.300	5.622.911

Stand begroting 2023						
Cluster	Krediet saldo 2022	Krediet saldo 2023	Krediet saldo 2024	Krediet saldo 2025	Krediet saldo 2026	Totaal alle jaren
Afval	2.762.111	860.000	39.000	0	0	3.661.111
Materieel	52.400	15.000	63.800	96.400	134.800	362.400
Onderwijs	2.718.000	16.512.000	0	0	0	19.230.000
Openbare ruimte	6.589.691	10.571.966	8.831.374	3.489.000	3.820.500	33.302.531
Overige	228.673	147.000	80.000	0	0	455.673
Recreatie	5.912.010	10.618.688	1.630.900	520.000	475.000	19.156.598
Riolering	2.011.653	1.422.000	1.198.500	1.065.000	1.055.000	6.752.153
Totaal	20.274.538	40.146.654	11.843.574	5.170.400	5.485.300	82.920.466

Toelichting mutaties per cluster

Cluster afval

Verschil totaal alle jaren € 3.154.111

Nieuw investeringen € 3.154.111

De mutatie bij afval heeft alleen betrekking op het administratief verwerken van alle investeringen die in verband met de overgang van de afvalinzameling van de HVC naar de BUCH nog in het investeringsschema van Bergen moesten worden verwerkt. Dit is budgetneutraal aangezien de hieruit voortvloeiende kapitaalslasten al waren begroot. Het gaat hier vooral om alle soorten containers (mini containers, boven- en ondergrondse containers, papier-, textiel- en luiercontainers et cetera die overgenomen zijn van de HVC c.q. zelf worden aangeschaft.

Cluster Materieel

Verschil totaal alle jaren € 211.300

Nieuwe investeringen € 204.000

Dit betreft aanschaf van materieel voor de reddingsbrigade conform de materieelnota reddingsbrigade.

Het gaat hier om vervanging van waterscooters, tractor, quad en overlevingspakken.

Mutatie investeringen € 7.300

Indexatie bestaande investeringen.

Cluster onderwijs

Verschil totaal alle jaren € 0

Geen mutaties.

Eind 2022 wordt meer duidelijkheid verwacht over wat er doorschuift van 2022 naar 2023 en mogelijk van 2023 naar 2024.

Cluster Openbare ruimte

Verschil totaal alle jaren € 1.007.500

Nieuw investeringen € 995.500

In 2023, 2025 en 2026 wordt naar aanleiding van de uitkomst van het inspectierapport kunstwerken de vervanging van in totaal 6 voetgangers- en/of fietsbruggen opgevoerd. (In Schoorl, Groet, Bergen en Egmond aan den Hoef totaal € 295.500). Dit geldt ook voor de vlonders/steigers aan de Boulevard Noord in Egmond aan zee en de vissteiger in Bergen aan de Joke Smitstraat in Bergen in totaal € 700.000 voor 2024.

Mutatie investeringen € 152.000

De overige mutaties betreft vooral het doorschuiven van kredietbedragen naar later jaren in verband met vertraging in participatietrajecten, bestemmingsplannen en bezwaarzaken. Verder circa € 152.000 bijraming krediet aangezien er voor Schoorl te lage kredieten vanuit het openbaarverlichtingsplan waren opgevoerd.

Cluster Overige

Verschil totaal alle jaren € 0

Geen mutaties.

Cluster Recreatie

Verschil totaal alle jaren € 470.000

Nieuwe investeringen € 160.000

De slagbomen bij de stranden dienen in 2023 vervangen te worden.

Mutatie investeringen € 270.000

De mutatie bestaat uit verder een bijraming van € 270.000 van € 250.000 naar € 520.000 voor de strandpost van de Egmondse reddingsbrigade.

De mutatie voor 2022 naar 2023 van € 2.413.000 bestaat uit het doorschuiven van kredieten met betrekking tot nieuwbouw depot Kranenburgh in de Boekelermeer en de verbouw van de Slotweg 42 en Hoeve Overslot in Egmond aan den Hoef in verband met vertraging, dit is saldo neutraal.

Cluster Riolering

Verschil totaal alle jaren € 820.000

Nieuw investeringen € 0

Geen nieuwe investeringen

Mutatie investeringen € 820.000

Riool investeringen 15 jaar, minigemalen en gemalen **€ 420.000**
Voor minigemalen en gemalen dient er voor 2023 t/m 2026 jaarlijks € 105.000 bijgeraamd te worden in verband met noodzakelijk vervangingen op electro en mechanisch gebied.

Wettelijk verplichte klimaatmaatregelen €480.000

Rioolinvesteringen 60 jaar, over de jaren 2023 dient er jaarlijks € 120.000 bijgeraamd te worden in verband met wettelijk verplichte klimaatmaatregelen.

Aframing vervanging persleidingen - € 80.000

Riool investeringen 45 jaar, over 2023 tot en met 2026 kan jaarlijks € 20.000 worden afgeraamd.

BIJLAGE 5: OVERZICHT STAND RESERVES EN VOORZIENINGEN

Reserves:

PO	Naam reserve	rente	Saldo 31-12-22	Inflatie toev. 2023	Storting 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-23	Inflatie toev. 2024	Storting 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12-24	Inflatie toev. 2025	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-25	Inflatie toev. 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo 31-12-26
	Algemene reserve																		
4	Algemene reserve	ja	47.823.806	956.472	2.842.500	380.000	51.262.578	1.000.000	2.787.250	510.000	54.539.828	1.000.000	1.116.500	0	56.656.328	1.000.000	1.116.500	0	58.772.828
	Weerstandsvermogen																		
	Bestemmingsreserves																		
3b	Reserve energietransitie, Raad 9 juli 2019	nee	114.078		0	0	114.078		0	0	114.078		0	0	114.078		0	0	114.078
2b	Coronafonds, Raad 4 juni 2020	nee	116.153		0	0	116.153		0	0	116.153		0	0	116.153		0	0	116.153
3a	Reserve RO-projecten, Raad 17 juni 2021	nee	215.416		0	95.000	120.416		0	75.000	45.416		0	45.000	416		0	0	416
	Totaal bestemmingsreserves		445.647	0	0	95.000	350.647	0	0	75.000	275.647	0	0	45.000	230.647	0	0	0	230.647
	Totaal reserves		48.269.253	956.472	2.842.500	455.000	51.613.228	1.000.000	2.787.250	585.000	54.815.478	1.000.000	1.116.500	45.000	56.886.975	1.000.000	1.116.500	0	59.003.475

Voorzieningen:

Gribsknr.	VOORZIENINGEN :	Saldo per 31-12-21	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo per 31-12-22	Storting 2023	Onttrekking 2023	Saldo per 31-12-23	Storting 2024	Onttrekking 2024	Saldo per 31-12-24	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo per 31-12-25	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo per 31-12-26
	Risicovoorziening:																
9210011	Wethouderspensionen	3.645.029	673.627	141.486	4.177.170	77.082	155.495	4.098.757	78.498	161.013	4.016.242	61.119	164.792	3.912.569	61.119	165.548	3.808.140
9210021	Wachtgelden wethouders	8.308	0	8.700	-392	0	0	-392	0	0	-392	0	0	-392	0	0	-392
9230031	Vaststellingsovereenkomst Harmonielocatie	2.000.000	0	0	2.000.000	45.000	0	2.045.000	0	0	2.045.000	0	0	2.045.000	0	0	2.045.000
9210031	Bodemsanering	206	0	0	206	0	0	206	0	0	206	0	0	206	0	0	206
	Totaal risicovoorzieningen	5.653.543	673.627	150.186	6.176.984	122.082	155.495	6.143.571	78.498	161.013	6.061.056	61.119	164.792	5.957.383	61.119	165.548	5.852.954
	Egalisatievoorziening:																
9220011	Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen	2.321.039	465.142	757.000	2.029.181	465.292	687.000	1.807.473	465.292	675.000	1.597.765	478.792	544.000	1.532.557	478.792	585.000	1.426.349
9220021	Voorziening Baggerkosten	198.156	21.500	90.000	129.656	21.500	10.000	141.156	21.500	10.000	152.656	21.500	10.000	164.156	21.500	10.000	175.656
9220031	Voorziening Onderhoud wegen	0	1.683.000	1.135.685	547.315	1.251.000	1.201.817	596.498	1.251.000	1.446.053	401.445	1.251.000	1.000.554	651.891	1.251.000	1.466.325	436.566
	Totaal egalisatievoorzieningen	2.519.195	2.169.642	1.982.685	2.706.152	1.737.792	1.898.817	2.545.127	1.737.792	2.131.053	2.151.866	1.751.292	1.554.554	2.348.604	1.751.292	2.061.325	2.038.571
	Voorziening uit bijdragen derden:																
9230011	Rioolheffing	1.164.499	53.839	192.711	1.025.627	0	168.000	857.627	0	120.000	737.627	0	130.000	607.627	0	91.000	516.627
9230021	Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	142.883	700.867	605.006	238.744	550.000	379.000	409.744	25.000	0	434.744	0	5.000	429.744	22.000	0	451.744
	Totaal voorzieningen uit bijdragen derden	1.307.382	754.706	797.717	1.264.371	550.000	547.000	1.267.371	25.000	120.000	1.172.371	0	135.000	1.037.371	22.000	91.000	968.371
	Totaal voorzieningen	9.480.120	3.597.975	2.930.588	10.147.507	2.409.874	2.601.312	9.956.069	1.841.290	2.412.066	9.385.293	1.812.411	1.854.346	9.343.358	1.834.411	2.317.873	8.859.896

BIJLAGE 6. SALDO ONTWIKKELING TOT AAN RAAD 08 MAART 2022

N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2023	2024	2025	2026	
Stand begrotingssaldo na begrotingsraad 11 november 2021	1.952 V	1.219 V	60 V	60 V	
Correctie saldo 2026 in verband met duplicatie begroting 2025	0	0	0	19 V	Adm. 12-11-21
Firap 2021 collegebevoegdheid	37 V	17 V	17 V	17 V	B&W 23-11-21
Actualisatie jaar 2026 indexaties & autonome doorwerking eerdere besluiten	0	0	0	55 N	B&W 30-11-21
Stand begrotingssaldo na raad 25 november 2021	1.990 V	1.236 V	77 V	40 V	
Intrekken krediet parkeerplaatsen Duinweg	7 V	7 V	7 V	7 V	B&W 21-12-21
Veiligheidsregio-NHN samenwerkingsafspraken 2022	0	0	0	0	B&W 21-12-21
Jeugdhulp extra budget i.v.m verhoging tarieven gecertificeerde instellingen	44 N	44 N	44 N	44 N	B&W 21-12-21
Vorbereidingskosten de Schulp	0	0	0	0	Raad 21-12-21
Firap 2021	72 N	145 V	149 V	149 V	Raad 21-12-21
Groenbeleidsplan	269 N	269 N	269 N	275 N	Raad 21-12-21
Sociaal domein bijstelling beheersmaatregelen en autonome ontwikkelingen	1.714 N	1.695 N	1.695 N	1.695 N	Raad 21-12-21
Stand begrotingssaldo na raad 21 december 2021	102 N	620 N	1.775 N	1.818 N	
Onderzoek inventarisatie erfgoed	0	0	0	0	B&W 25-01-22
Ondersteuning statushouders Stichting Welzijn Bergen	0	0	0	0	B&W 08-02-22
Overdracht wegen van HHNK naar gemeente	79 N	82 N	82 N	82 N	Raad 08-02-22
Stand begrotingssaldo na raad 8 februari 2022	181 N	701 N	1.856 N	1.899 N	
Procesplan implementatie beheersmaatregelen en verbetering begroting	0	0	0	0	B&W 15-02-22
Sociaal Domein					
Fitnessparcours Bergen	1 N	1 N	1 N	1 N	B&W 01-03-22
Verlenging kwartiermaker participatie	0	0	0	0	B&W 08-03-22
Decembercirculaire 2021	110 V	110 V	112 V	113 V	Raad 08-03-22
Stand begrotingssaldo na raad 8 maart 2022	73 N	592 N	1.746 N	1.787 N	

BIJLAGE 7. AFKORTINGEN

Afkorting	
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AT	Afschrijvingstermijn
aut	autonoom
BAG	Basisadministratie gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstand zelfstandigen
begr.	begroting
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur'
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BSG	Berger Scholengemeenschap
BRB	Bergense reddingsbrigade
BSV	Berger Sportvereniging Bergen
BUIG	Bundeling uitkering gemeenten, dit bestaat uit de participatie wet, IOZ, IOAW en Bbz.
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DECRA	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar
DNWS	de nieuwe winkelstraat
DVO	dienstverleningsovereenkomst
e.v.	en verder
ECB	Europese Centrale Bank
EHBO	Eerste hulp bij ongelukken
ERB	Egmondse reddingsbrigade
excl.	exclusief
fte	fulltime-equivalent
GAB	Recreatieschap Geestmerambacht
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
ggz	geestelijke gezondheidszorg

Afkorting	
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HVC	Huisvuilcentrale
HIORr	Handboek inrichting openbare ruimte
HO	Huishoudelijke ondersteuning
I	incidenteel
IKC	Integraal kindcentrum
i.v.m.	in verband met
IHP	Integraal huisvestingsplan (onderwijs)
incl.	inclusief
inw.	inwoners
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
ISOB	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs
jr.	jaar
KCC	Klantcontactcentrum
KRW	Kaderrichtlijn Water
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
max.	maximaal
mln.	miljoen
MMA	Meld Misdaad Anoniem
MRA	Metropool Regio Amsterdam
MTB-ers	mountainbikers
N	nadeel
NEA indexatie	Kostenontwikkelingen van het algemeen binnenlands vrachtautovervoer in het lopende jaar en de verwachtingen voor het komende jaar. Hierbij wordt gekeken naar de loonkosten, brandstofkosten, filedruk en verslechtering in de bereikbaarheid.
n.n.b.	nog niet bekend
n.v.t.	niet van toepassing
nb	nieuw beleid
nr.	nummer

Afkorting	
o.a.	onder andere
OD NHN	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
OHP	Onderwijshuisvestingsplan
ONHN	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OZB	Onroerende zaakbelasting
P&C cyclus	planning en control cyclus
PCC	Petrus Canisius College
po	programmaonderdeel
PORA	Portefeuillehouder Overleg Regio Alkmaar
PWN	Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland
RAP	Regionaal actieprogramma (wonen)
rek.	rekening
REP	regionale energiebesparingsprogramma
RES	Regionale Energie Strategie
RHCA	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
RIEC NH	Regionale Informatie- en Expertisecentrum Noord-Holland
RvS	Raad van State
S	structureel
SDG	Sustainable Development Goals
SO	schoonmaakondersteuning
SOVON	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord
SRB	Schoolse reddingsbrigade
t/m	tot en met
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
PO	Programmaonderdeel
PIP	Persoonlijk Inwoners Portaal
V	voordeel

Afkorting	
VAW	Visie Aardgasvrije Wijken
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRNHN	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
vsv-ers	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie
VVE	Voor en vroegschoolse educatie
VVI	Vuilverbrandingsinstallatie
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
wadi	Water Afvoer Drainage Infiltratie
Wet fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet Wams	Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNK	Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland
WOZ	Waardering onroerende zaken
Wrs	Wet regulering sekswerk
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

